II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/454,

9. juuli 2014,

riigiabi nr SA.34823 (2012/C), SA.36004 (2013/NN), SA.37965 (2013/N), SA.37966 (2013/N), SA.37967 (2013/N) kohta, mida Kreeka andis Alpha panga kontsernile seoses järgmiste meetmetega:

— **äriühingu Alpha Bank S.A. rekapitaliseerimine ja ümberkorraldamine;**

— **Lääne-Makedoonia ühistupanga kriisilahendus äriühingule Alpha Bank S.A. antud ülekandekorralduse kaudu;**

— **Evia ühistupanga kriisilahendus äriühingule Alpha Bank S.A. antud ülekandekorralduse kaudu;**

— **Dodekaneeside ühistupanga kriisilahendus äriühingule Alpha Bank S.A. antud ülekandekorralduse kaudu**

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 4662 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud liikmesriike ja muid huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt osutatud sätetele

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

1.1. ALPHA PANGAGA SEOTUD MENETLUS

(1) 19. novembri 2008. aasta otsusega kiitis komisjon heaks meetmed Kreeka krediidiasutuste toetamiseks (edaspidi „Kreeka pankade toetuskava"), mille eesmärk oli tagada Kreeka finantssüsteemi stabiilsus. Kreeka pankade toetuskava võimaldab anda abi vastavalt selle kolmele põhimeetmele: rekapitaliseerimine, tagatised ja riigivõlakirjad [1]. 2009. aasta mais rekapitaliseeris Kreeka rekapitaliseerimismeetme alusel Alpha panga kontserni (Alpha Bank Group, edaspidi „pank").

(2) 19. novembri 2008. aasta otsuse põhjenduses 14 on öeldud, et komisjonile tuleb teatada rekapitaliseerimismeetmega hõlmatud abisaajaid käsitlevast ümberkorralduskavast.

(3) 2. augustil 2010 esitasid Kreeka ametiasutused komisjonile panga ümberkorralduskava. Komisjon registreeris kava ja selle ajakohastatud versioonid, samuti Kreeka ametiasutuste esitatud täiendava teabe, juhtumina SA.30342 (PN 26/2010) ja seejärel juhtumina SA.32786 (2011/PN).

[1] Komisjoni otsus, 19. november 2008, riigiabi nr 560/2008 kohta „Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (meetmed Kreeka krediidiasutuste toetamiseks) (ELT C 125, 5.6.2009, lk 6). Kava tähistati numbriga SA.26678 (N 560/2008). Seejärel kava pikendati ja muudeti joonealuses märkuses nr 2 kirjeldatud viisil.

(4) Pank on saanud Kreeka pankade toetuskava raames korduvalt oma võlainstrumentidele riigitagatisi ning riigivõlakirju ([2]). Samuti sai pank riigi tagatud erakorralist likviidsusabi (edaspidi „riigi tagatud likviidsusabi").

(5) 20. aprillil 2012 edastas Kreeka finantsstabiilsuse fond pangale kohustuste võtmise kinnituse vormis lubaduse osaleda panga aktsiakapitali suurendamises. 28. mail 2012 võimaldas fond pangale ajutise rekapitaliseerimise summas 1 900 miljonit eurot (edaspidi „esimene ajutine rekapitaliseerimine").

(6) 2012. aasta mais teatasid Kreeka ametiasutused komisjonile kohustuste võtmise kinnitusest, mille finantsstabiilsuse fond oli pangale andnud. Komisjon registreeris selle teatamata abina (riigiabi nr SA.34823 (2012/NN)), kuna meede oli juba ellu viidud.

(7) 27. juuli 2012. aasta otsusega algatas komisjon ametliku uurimismenetluse seoses esimese ajutise rekapitaliseerimisega (edaspidi „Alpha uurimise algatamise otsus") ([3]).

(8) 12. oktoobril 2012 andis finantsstabiilsuse fond pangale nõusoleku Emporiki panga omandamiseks äriühingult Crédit Agricole S.A. (edaspidi „Crédit Agricole"). 16. oktoobril 2012 allkirjastas pank Crédit Agricolega aktsiaostulepingu.

(9) Enne seda kuupäeva olid Kreeka ametiasutused teavitanud komisjoni talitusi protsessi kulust ning Emporiki panga võimaliku omandamise tingimustest.

(10) 23. novembril 2012 saatsid komisjoni talitused Kreeka ametiasutustele kirja, mis sisaldas nende esialgset hinnangut omandamistehingu kohta.

(11) 2012. aasta detsembris võimaldas finantsstabiilsuse fond pangale teise ajutise rekapitaliseerimise summas 1 042 miljonit eurot (edaspidi „teine ajutine rekapitaliseerimine"). 21. detsembril 2012 andis fond pangale ka kohustuste võtmise kinnituse lubadusega osaleda panga aktsiakapitali suurendamises ja konverteeritavate kapitaliinstrumentide emiteerimises kogusummas kuni 1 629 miljonit eurot ([4]). Kreeka ametiasutused teatasid meetmetest komisjonile 27. detsembril 2012 ([5]).

([2]) 2. septembril 2009 teavitas Kreeka toetusmeetmete mitmest muudatusest ja pikendamisest 31. detsembrini 2009, mis kiideti heaks 18. septembril 2009 (vt komisjoni 18. septembri 2009. aasta otsus riigiabi nr 504/2009 kohta „Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete pikendamine ja muutmine) (ELT C 264, 6.11.2009, lk 5). 25. jaanuaril 2010 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete teistkordse pikendamise 30. juunini 2010 (vt komisjoni 25. jaanuari 2010. aasta otsus riigiabi nr 690/2009 kohta „Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete pikendamine) (ELT C 57, 9.3.2010, lk 6). 30. juunil 2010 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete mitu muudatust ja pikendamise 31. detsembrini 2010 (vt komisjoni 30. juuni 2010. aasta otsus riigiabi nr 260/2010 kohta „Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete pikendamine) (ELT C 238, 3.9.2010, lk 3). 21. detsembril 2010 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete pikendamise 30. juunini 2010 (vt komisjoni 21. detsembri 2010. aasta otsus riigiabi nr SA.31998 (2010/N) kohta „Fourth extension of the Support measures for the credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete neljas pikendamine) (ELT C 53, 19.2.2011, lk 2). 4. aprillil 2011 kiitis komisjon heaks muudatusettepaneku (vt komisjoni 4. aprilli 2011. aasta otsus riigiabi nr SA.32767 (2011/N) kohta „Amendment to the Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete muutmine) (ELT C 164, 2.6.2011, lk 8). 27. juunil 2011 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete pikendamise 31. detsembrini 2011 (vt komisjoni 27. juuni 2011. aasta otsus riigiabi nr SA.33153 (2011/N) kohta „Fifth prolongation of the Support measures for the credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete viies pikendamine) (ELT C 274, 17.9.2011, lk 6). 6. veebruaril 2012 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete pikendamise 30. juunini 2012 (vt komisjoni 6. veebruari 2012. aasta otsus riigiabi nr SA.34149 (2011/N) kohta „Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete kuues pikendamine) (ELT C 101, 4.4.2012, lk 2). 6. juulil 2012 kiitis komisjon heaks toetusmeetmete pikendamise 31. detsembrini 2012 (vt komisjoni 6. juuli 2012. aasta otsus riigiabi nr SA.35002 (2012/N) kohta – Kreeka „Prolongation of the Support Scheme for Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud toetusmeetmete pikendamine) (ELT C 77, 15.3.2013, lk 14). 22. jaanuaril 2013 kiitis komisjon heaks tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamise 30. juunini 2013 (vt komisjoni 22. jaanuari 2013. aasta otsus riigiabi nr SA.35999 (2012/N) kohta – Kreeka „Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamine) (ELT C 162, 7.6.2013, lk 6). 25. juulil 2013 kiitis komisjon heaks tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamise 31. detsembrini 2013 (vt komisjoni 25. juuli 2013. aasta otsus riigiabi nr SA.36956 (2013/N) kohta – Kreeka „Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamine) (ELT C 141, 9.5.2014, lk 3). 14. jaanuaril 2014 kiitis komisjon heaks tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamise 30. juunini 2014 (vt komisjoni 14. jaanuari 2014. aasta otsus riigiabi nr SA. 37958 (2013/N) kohta – Kreeka „Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece" (Kreeka krediidiasutustele võimaldatud tagatisskeemi ja võlakirjade kava pikendamine) (ELTs veel avaldamata).

([3]) Vt komisjoni 27. juuli 2012. aasta otsus riigiabi nr SA.34823 (2012/C) (ex2012 NN) kohta „Alpha panga rekapitaliseerimine Kreeka Finantsstabiilsuse Fondi poolt" (ELT C 357, 20.11.2012, lk 36).

([4]) Finantsstabiilsuse fondi pressiteade, 24. detsember 2012, internetis kättesaadav: http://www.hfsf.gr/files/press_release_20140415_en.pdf.

([5]) Komisjon registreeris need meetmed juhtumina nr SA.36004 (2013/NN).

(12) 2013. aasta mais teatas pank, et lõpetas edukalt eelisostuemissiooni summas 457,1 miljonit eurot ning jaotas täiendava 92,9 miljoni euro suuruse suunatud pakkumise kõik aktsiad. 3. juunil 2013 konverteeris finantsstabiilsuse fond esimese ja teise rekapitaliseerimise omakapitaliks ning pangale eraldati täiendavat kapitali summas 1 079 miljonit eurot (edaspidi „2013. aasta kevadine rekapitaliseerimine").

(13) 19. detsembril 2013 esitasid Kreeka ametiasutused komisjonile teabe 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise tingimuste kohta.

(14) 12. juunil 2014 esitasid Kreeka ametiasutused komisjonile panga lõpliku ümberkorralduskava (edaspidi „ümberkorralduskava"). Samal kuupäeval anti ka teavet riigi tagatud likviidsusabi kohta. Nad märkisid, et kavatsevad jätkata pangale likviidsustoetuse ja võlainstrumentidele riiklike tagatiste andmist ning Kreeka pankade toetuskava raames riigivõlakirjade eraldamist ([6]).

(15) Komisjon on pidanud mitu koosolekut ja videokonverentsi ning vahetanud e-kirju Kreeka ametiasutuste ja panga esindajatega.

(16) Kreeka nõustub asjaoluga, et erandkorras võetakse käesolev otsus vastu üksnes inglise keeles.

1.2. KOLMELE ÜHISTUPANGALE ANTUD RIIGI TOETUSEGA SEOTUD MENETLUS

(17) 3. detsembril 2013 teatas Kreeka komisjonile kolme ühistupanga, st Dodekaneeside ühistupanga (edaspidi „Dodekaneeside pank"), Evia ühistupanga (edaspidi „Evia pank") ja Lääne-Makedoonia ühistupanga (edaspidi „Lääne-Makedoonia pank") tõenäolisest eesootavast kriisilahendusest.

(18) 4. detsembril 2013 palusid komisjoni talitused Kreekal esitada kolme ühistupanga tõenäolise kriisilahenduse kohta teavet.

(19) 5. detsembril 2013 esitas Kreeka komisjoni talitustele nõutud teabe.

(20) 8. detsembril 2013 võttis Kreeka keskpank kolme ühistupanga kriisilahendusmeetmed ning kandis kolme ühistupanga teatavad kohustused üle pangale.

(21) 17. detsembril 2013 teatas Kreeka kolme ühistupanga kriisilahenduse raamistikus antud riigi toetusest.

2. **KIRJELDUS**

2.1. PANK JA SELLE RASKUSED

2.1.1. **Kreeka pangandussektori üldine taust**

(22) Ajavahemikus 2008–2012 langes Kreeka reaalne sisemajanduse koguprodukt (SKP) 20 %, nagu on osutatud tabelis 1. Selle tagajärjel tekkisid Kreeka pankadel järjest suuremad makseviivitused Kreeka kodumajapidamistele ja äriühingutele antud laenude puhul ([7]). See mõjutas kahjulikult Kreeka pankade varade tootlust ja suurendas kapitalivajadust.

Tabel 1

Kreeka SKP reaalkasv ajavahemikus 2008–2013

Kreeka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SKP reaalkasv, %	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 3,9	– 3,9

Allikas: Eurostat, internetis kättesaadav aadressil http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115.

([6]) Teatis registreeriti numbri SA.34823 (2012/C) (ex 2012 NN) all.

([7]) Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat, „The Second Economic Adjustment Programme for Greece - March 2012" (Kreeka teine majanduslik kohandamiskava, 2012. aasta märts), lk 17, internetis kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf.

(23) Lisaks võttis Kreeka 2012. aasta veebruaris kasutusele erasektoripõhise võlakirjade vahetamise kava, mida tuntakse erasektori osaluse programmina. Kreeka pangad osalesid erasektori osaluse programmis, mille käigus andis Kreeka valitsus olemasolevatele erasektori võlakirjaomanikele uusi väärtpabereid (sealhulgas uusi Kreeka riigivõlakirju), SKPga seotud väärtpabereid ja Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (edaspidi „EFSF") väljastatud erasektori osaluse programmi makseteateid olemasolevate Kreeka riigivõlakirjade eest nominaalse diskontomääraga 53,5 % ja pikemate tähtaegadega ([8]). Kreeka ametiasutused andsid võlakirjade vahetuse tulemustest teada 9. märtsil 2012 ([9]). Kõnealune ettevõtmine põhjustas võlakirjaomanikele olulist kahjumit (Kreeka keskpanga hinnangul moodustab see Kreeka pankade puhul keskmiselt 78 % vanade Kreeka riigivõlakirjade nominaalsummast) ja kapitalipuudujääki, mis kajastati tagasiulatuvalt Kreeka pankade 2011. aasta finantsaruannetes.

Tabel 2

Kreeka suurimate pankade kogukahjum seoses erasektori osaluse programmiga (miljonites eurodes)

Pangad	Kreeka riigivõlakirjade nominaalsumma (1)	Riigiga seotud laenude nominaalsumma (2)	Nominaalsumma kokku (3)=(1)+(2)	Erasektori osaluse programmiga seotud kahjum Kreeka riigivõlakirjadest (4)	Erasektori osaluse programmiga seotud kahjum riigiga seotud laenudest (5)	Erasektori osaluse programmi kahjum kokku (bruto) (6)=(4)+(5)	Erasektori osaluse programmi kahjum kokku (bruto)/Core Tier 1 ([1]) (2011. a dets) (%)	Erasektori osaluse programmi kahjum kokku (bruto)/kogvarad (2011. a dets) (%)
Kreeka rahvuspank	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Emporiki	351	415	766	270	320	590	40,3	2,7

Allikas: Kreeka keskpank, „Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector" (Kreeka pangandussektori rekapitaliseerimise ja ümberkorraldamise aruanne), detsember 2012, lk 14.

([1]) Panga Core Tier 1 (esimese taseme põhiomavahendid) on omakapitali suhtarv, mida pangandusjärelevalve teostaja kontrollib kapitalinõuete direktiivi raames.

(24) Kuna Kreeka pankadel olid erasektori osaluse programmi ja jätkuva majanduslanguse tingimustes tohutud kapitalipuudujäägid, eraldati 11. märtsil 2012 Kreeka valitsuse, Euroopa Liidu, Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Euroopa Keskpanga (EKP) sõlmitud Kreeka teise kohandamiskava majandus- ja rahanduspoliitika memorandumi alusel vahendeid nimetatud pankade rekapitaliseerimiseks. Kreeka ametiasutuste hinnangul moodustasid rekapitaliseerimisvajadused ja kriisilahenduse kulud nimetatud programmi raames kokku 50 miljardit eurot ([10]). Summa arvutamisel võeti aluseks Kreeka keskpanga tehtud stressitest ajavahemikuks 2011. aasta detsembrist kuni 2014. aasta detsembrini (edaspidi „2012. aasta stressitest"), milles oli võetud arvesse Blackrocki koostatud laenukahjumite prognoosi ([11]). Vahendid Kreeka pankade rekapitaliseerimiseks tehti kättesaadavaks Kreeka finantsstabiilsuse fondi kaudu. Tabelis 3 on esitatud kokkuvõte Kreeka suurimate pankade kapitalivajaduste arvutusest, nagu need tulenevad 2012. aasta stressitestist.

([8]) Vt dokumendi „Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector" (Kreeka pangandussektori rekapitaliseerimise ja ümberkorraldamise aruanne) II jagu „The restructuring of the Greek Sovereign Debt" (Kreeka riigivõla ümberkorraldamine), Kreeka keskpank, detsember 2012, internetis kättesaadav aadressil http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf.

([9]) Rahandusministeeriumi pressiteade, 9. märts 2012, internetis kättesaadav: http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf.

([10]) Vt joonealune märkus nr 7, lk 106.

([11]) Vt joonealune märkus nr 8.

Tabel 3

2012. aasta stressitest: Kreeka suurimate pankade kapitalivajadused (miljonites eurodes)

Pangad	Core Tier 1 võrdlustase (2011. a dets) (1)	Erasektori osaluse programmi kahjum kokku (bruto) (2011. a dets) (2)	Erasektori osaluse programmiga seotud eraldised (2011. a juuni) (3)	Prognoositavad krediidiriskist tulenevad kumulatiivsed kahjud (bruto) (4)	Laenukahjumireservid (2011. a dets) (5)	Pangasisene kapitali suurendamine (6)	Core Tier 1 sihttase (2014. a dets) (7)	Kapitalivajadused (8) =(7)-[(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)]
Kreeka rahvuspank	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Emporiki	1 462	– 590	71	– 6 351	3 969	114	1 151	2 475
Postbank (TT Bank)	557	– 3 444	566	– 1 482	1 284	– 315	903	3 737

Allikas: Kreeka keskpank, „Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector" (Kreeka pangandussektori rekapitaliseerimise ja ümberkorraldamise aruanne), detsember 2012, lk 8.

(25) Majandus- ja rahanduspoliitika memorandumi kohaselt antakse elujõulise kapitali suurendamise kava esitanud pankadele võimalus taotleda ja saada riigi toetust viisil, millega säilitatakse erasektori stiimulid kapitalisüstide tegemiseks ning vähendatakse maksumaksjate koormust ([12]). Kreeka keskpank leidis, et elujõulised kapitali suurendamise kavad esitas üksnes neli suurimat panka (Eurobank, Kreeka rahvuspank, Piraeuse pank ja Alpha pank) ([13]). Esimesed vahendid ajutiseks rekapitaliseerimiseks saadi finantsstabiilsuse fondist 2012. aasta mais.

(26) Majanduslanguse ja poliitilise ebakindluse tingimustes kahanesid ajavahemikus 2009. aasta lõpust kuni 2012. aasta juunini Kreeka pankade kohalikud hoiused kokku 37 %. Hoiuste säilitamiseks olid pangad sunnitud tagama kõrgemad intressimäärad. Hoiusekulud kasvasid ning sellest tulenevalt langesid pankade netointressimarginaalid. Kreeka pangad kaotasid juurdepääsu hulgirahastamise turgudele ning sattusid seetõttu täielikult sõltuvusse eurosüsteemi rahalistest vahenditest, ([14]) millest järjest suurem osa eraldati riigi tagatud erakorralise likviidsusabina Kreeka keskpangast.

(27) 3. detsembril 2012 käivitas Kreeka erasektori osaluse programmi raames investorite saadud Kreeka uute riigivõlakirjade tagasiostu programmi – hindadega, mis moodustasid 30,2–40,1 % võlakirjade nimiväärtusest ([15]). Kreeka pangad osalesid selles tagasiostuprogrammis, mis realiseeris nende edasised kahjumid bilansis, kuna erasektori osaluse programmi käigus nende uute Kreeka riigivõlakirjade eest kirjendatud arvestuslik kahjum (st erinevus turu- ja nimiväärtuse vahel) muutus suuremas osas lõplikuks ja tagasipöördumatuks ([16]).

(28) 2012. aasta detsembris said neli Kreeka suurimat panka Kreeka finantsstabiilsuse fondist teist korda vahendeid ajutise rekapitaliseerimise vajaduste katmiseks.

(29) 2013. aasta kevadel konverteeriti nelja panga ajutine rekapitaliseerimine püsivaks rekapitaliseerimiseks lihtaktsiates, kusjuures finantsstabiilsuse fondile kuulus kõigi nelja panga aktsiatest enam kui 80 %. Nende pankade puhul, kellel õnnestus hankida piisavas eelnevalt kindlaksmääratud koguses erakapitali (Alpha Bank Group, Piraeus Bank S.A. ja National Bank of Greece S.A.), omandas finantsstabiilsuse fond hääleõiguseta aktsiad ning erainvestoritele väljastati finantsstabiilsuse fondile kuuluvate aktsiate ostutähed.

([12]) Vt joonealune märkus nr 7, lk 104.
([13]) Vt joonealune märkus nr 8.
([14]) Eurosüsteemi ehk euroala keskpankade süsteemi moodustavad Euroopa Keskpank ja riikide keskpangad.
([15]) Rahandusministeeriumi pressiteade, 3. detsember 2012, internetis kättesaadav: http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf.
Asjaomane enda võla tagasiost nimiväärtusest palju väiksema hinnaga tõi kaasa Kreeka võlgade olulise vähenemise.
([16]) Kui tagasiostu ei oleks korraldatud, oleks asjaomaste uute Kreeka riigivõlakirjade turuväärtus tõusnud vastavalt turuparameetrite, näiteks intressimäärade ja Kreeka makseviivituse tõenäosuse arengule.

(30) 2013. aasta juulis nimetas Kreeka keskpank nõustaja, kelle ülesanne oli teha diagnostiline uuring kõigi Kreeka pankade laenuportfellide kohta. Nõustaja koostas kõigi Kreeka pankade kohalike laenuportfellide, aga ka välisfiliaalide ja tütarettevõtjate Kreeka jaoks riskiga seotud laenude krediidikahju prognoosid kolme ja poole aasta ning laenude kestuse perspektiivis. Krediidikahju prognoosimiseks tehtud analüüsid põhinesid kahel makromajanduslikul stsenaariumil – baasstsenaariumil ja ebasoodsal stsenaariumil. Välismaiste laenuportfellide krediidikahju prognoosis Kreeka keskpank nõustaja esitatud teatavate andmete abil.

(31) Lähtudes nõustaja hinnangutest krediidikahju prognooside kohta, käivitas Kreeka keskpank 2013. aasta sügisel uue stressitesti (edaspidi „2013. aasta stressitest"), et hinnata Kreeka pankade kapitalipositsiooni tugevust nii baas- kui ka ebasoodsa stsenaariumi korral. Kapitalivajaduste hinnangu koostamisel osutas Kreeka keskpangale tehnilist abi teine nõustaja.

(32) 2013. aasta stressitesti raames tehtud kapitalivajaduste hindamine hõlmas peamiselt järgmist: i) pankade laenuportfellide krediidikahju prognoosid ([17]) konsolideeritud alusel Kreeka riski ja välismaise riski kohta, olemasolevad laenureservid (neto); ii) pankade prognoositav tegevuskasum ajavahemikul 2013. aasta juunist kuni 2016. aasta detsembrini, mis põhineb Kreeka keskpangale 2013. aasta neljandas kvartalis esitatud ümberkorralduskavade konservatiivsel korrigeerimisel. Tabelis 4 on esitatud kokkuvõte Kreeka suurimate pankade kapitalivajaduste arvutusest konsolideeritud alusel 2013. aasta stressitesti baasstsenaariumi kohaselt.

Tabel 4

2013. aasta stressitest: Kreeka pankade kapitalivajadused konsolideeritud alusel baasstsenaariumi kohaselt (miljonites eurodes)

Pangad	Core Tier 1 võrdlustase (2013. a juuni) (1)	Laenukahjumireservid (2013. a juuni) (2)	Prognoositav krediidikahju, Kreeka risk (3)	Prognoositav krediidikahju, välismaine risk ([1]) (4)	Pangasisene kapitali suurendamine (5)	Stressitesti Core Tier 1 suhtarv (2016. a dets) (6)	Kapitalivajadused (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
Kreeka rahvuspank ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425
Attica	225	403	– 888	0	106	243	397
Panellinia	61	66	– 237	0	– 26	31	169

Allikas: Kreeka keskpank, „2013 Stress Test of the Greek Banking Sector" (2013. aasta stressitest Kreeka pangandussektori kohta), 2014. aasta märts, lk 42.

([1]) Välismaisest riskist tuleneva krediidikahju prognoosid arvutati pärast välisriigi maksude mahaarvamist ning võttes arvesse tol ajal konkurentsi peadirektoraadi ees võetud kohustusi investeeringust väljumise suhtes.

([2]) Kreeka rahvuspanga laenukahjumireservid 2013. aasta 30. juuni seisuga hõlmavad esimese äripanga (First Business Bank) ja Probanki eraldisi.

([3]) Eurobanki laenukahjumireservid 2013. aasta 30. juuni seisuga hõlmavad New Hellenic Postbanki ja New Proton Banki (mille pank omandas 2013. aasta augustis) eraldisi.

(33) 6. märtsil 2014 avalikustas Kreeka keskpank 2013. aasta stressitesti tulemused ning palus pankadel esitada hiljemalt 2014. aasta aprilli keskpaigaks kapitali suurendamise kavad, mis võimaldavad katta baasstsenaariumi kohased kapitalivajadused.

(34) Ajavahemikul 2013. aasta märtsi lõpust 2014. aasta mai alguseni jätkasid pangad jõupingutusi kapitali suurendamiseks.

([17]) Sealhulgas oodatav kahjum Kreeka uutelt laenudelt ajavahemikus 2013. aasta juunist kuni 2016. aasta detsembrini.

2.1.2. **Abisaaja**

(35) Pank osutab universaalpangandusteenuseid peamiselt Kreekas ja Kagu-Euroopa riikides (Küpros, Rumeenia, Bulgaaria, Serbia, Albaania ja endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik) ning ka Ühendkuningriigis. Kodumajapidamistele ja ettevõtetele pakutakse laiaulatuslikke pangandus- ja finantstooteid ning -teenuseid. Pank tegutseb jae-, äri- ja erapanganduse, varade valitsemise, rahavoogude juhtimise ja investeerimispanganduse valdkonnas. Pank on asutatud juriidilise isikuna Kreekas ning selle aktsiad on noteeritud Ateena börsil. 30. septembri 2012. aasta seisuga oli pangal kokku 17 119 töötajat – umbes kolmandik neist Kagu-Euroopa riikides ja Ühendkuningriigis ning ülejäänud Kreekas ([18]).

(36) Pank osales erasektori osaluse programmis, vahetades Kreeka riigivõlakirju ja riigiga seotud laene nominaalsummas 6 043 miljonit eurot. Erasektori osaluse programmi kulud olid panga jaoks kokku 4 786 miljonit eurot enne maksude mahaarvamist ning need kirjendati täielikult 2011. aasta raamatupidamisaruandes ([19]). 2012. aasta detsembri tagasiostuprogrammi ajal müüs pank erasektori osaluse programmi raames saadud Kreeka uusi riigivõlakirju nende nimiväärtusest oluliselt madalama hinnaga. Müügiga realiseerus Kreeka uute riigivõlakirjadega tekitatud kahjum.

(37) Tabelis 5 on näidatud panga põhiandmed 2010. aasta detsembri, 2011. aasta detsembri, 2012. aasta detsembri ja 2013. aasta detsembri seisuga (koondandmed).

Tabel 5

Alpha panga põhiandmed 2010, 2011, 2012 ja 2013

Kasum/kahjum (miljonites eurodes)	2010	2011	2012	Pro forma näitaja, 2012 (sh Emporiki)	2013 (sh Emporiki)
Netointressitulu	1 819	1 784	1 397	1 755	1 658
Tegevustulu kokku	2 249	2 283	1 506	1 826	2 344
Tegevuskulud kokku	– 1 148	– 1 096	– 1 179	– 1 746	– 1 426
Maksueelne tulu	1 101	1 187	327	80	918
Väärtuse langusest tulenev kahjum krediidiriski katmiseks	– 885	– 1 130	– 1 669	– 2 802	– 1 923
Erasektori osaluse programmi alla kuuluvate Kreeka riigivõlakirjade ja laenude väärtuse langusest tulenev kahjum	—	– 4 789	—	—	—
Negatiivne firmaväärtus					3 283
Puhaskasum/-kahjum	86	– 3 810	– 1 086	Andmed puuduvad.	2 922
Valikulised koguselised näitajad (mln eurot)	2010	2011	2012	Pro forma näitaja, 2012 (sh Emporiki)	2013 (sh Emporiki)
Klientidele antud laenud ja tehtud ettemaksed kokku (neto)	49 305	44 876	40 495	55 459	51 678
Hoiused	38 293	29 399	28 451	41 348	42 485
Varad kokku	66 798	59 148	58 357	76 518	73 697

([18]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_Q3_2013_en.pdf.
([19]) Vt tabel 2.

Valikulised koguselised näitajad (mln eurot)	2010	2011	2012	Pro forma näitaja, 2012 (sh Emporiki)	2013 (sh Emporiki)
Omakapital kokku ([1])	5 784	1 966	773	3 423	8 312

Allikad: 2013: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20140310EN.pdf.
Pro forma andmed 2012. aasta kohta: Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 24.
2012. ja 2011. aasta: 2012. aasta finantsandmed – konsolideeritud finantsaruanded: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2012_en.pdf.
2010: 2011. aasta finantsandmed – konsolideeritud finantsaruanded: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2011_en.pdf.

([1]) 2010., 2011. ja 2012. aasta puhul hõlmavad omakapitali arvnäitajad Kreeka 2009. aastal summas 940 miljonit eurot antud eelisaktsiaid; 2012. aasta puhul ei hõlma need arvnäitajad kahte ajutist panga rekapitaliseerimist 2012. aastal summas 2 942 miljonit eurot. 2013. aasta omakapitali arvnäitajad hõlmavad täies ulatuses finantsstabiilsuse fondi ja erainvestorite poolset rekapitaliseerimist 2012. ja 2013. aastal kogusummas 4 571 miljonit eurot.

(38) Tabelist 5 nähtub, et lisaks erasektori osaluse programmiga seotud 2011. aastal kirjendatud tohutule kahjumile (4 786 miljonit eurot) ([20]) kandis pank kahju tulude vähenemise (muu hulgas kõrgemate hoiusekulude tõttu) ning Kreeka ja välismaiste laenuportfellide väärtuse langusest põhjustatud üha märkimisväärsema kahjumi tõttu. Panga likviidsuspositsioon sai oluliselt kannatada hoiuste väljavoolu tõttu ning selle laenude ja hoiuste suhtarv oli 2011. aasta 31. detsembril ([21]) 152 %, kusjuures 34 % bilansist rahastati tol ajal eurosüsteemist ([22]).

(39) 2013. aasta stressitestis prognoosis Kreeka keskpank, et baasstsenaariumi korral moodustavad panga kapitalivajadused 262 miljonit eurot.

(40) 2014. aasta märtsis suurendas pank kapitali summas 1,2 miljardit eurot põhjenduses 39 osutatud kapitalivajaduste katmiseks ning Kreekale kuuluvate eelisaktsiate (940 miljonit eurot) tagasimaksmiseks ([23]). Erinevalt Eurobanki kapitali suurendamisest 2014. aasta aprillis ei võtnud finantsstabiilsuse fond kohustust toetada panga kapitali suurendamist kapitalisüstiga, juhul kui erainvestorite nõudlus peaks osutuma ebapiisavaks. Pank suurendas oma kapitali kapitaliväärtpaberite eelisostuõiguseta pakkumisega rahvusvahelistele investoritele (st kapitali suurendamiseks tühistati aktsionäride eelisostuõigus) ning avaliku pakkumisega Kreekas. Märkimishinnaks määrati 0,66 eurot aktsia kohta.

(41) Pärast kapitali suurendamist teatas pank 17. aprillil 2014, et lunastas Kreekale eelisaktsiad kogusummas 940 miljonit eurot.

2.2. PANGAPOOLNE KREEKA PANGANDUSTEGEVUSE OMANDAMINE

2.2.1. **Emporiki panga omandamine**

(42) Emporiki pank asutati 1882. aastal.

(43) 2000. aastal omandas Crédit Agricole kontsern Emporiki pangas 6,7 % suuruse osaluse. Emporiki sai Crédit Agricole tütarettevõtjaks 2006. aastal, kui viimane omandas selles kontrolli. Crédit Agricole omandas 2006. aastal Emporiki pangas 94,99 % suuruse osaluse.

(44) Emporiki pank tegutses kõikides pangandusvaldkondades (jae- ja äripangandus) ning osutas ka investeerimis-, varade valitsemise, väärtpaberiportfelli valitsemise ja üldisi finantsteenuseid. Kreekas osutati teenuseid 323 filiaali kaudu, Küprosel filiaali ja tütarettevõtja kaudu ning Bulgaarias, Albaanias ja Rumeenias tütarettevõtjate kaudu ([24]). 31. detsembri 2012. aasta seisuga töötas Emporikis kokku 4 230 inimest.

(45) Pank osales erasektori osaluse programmis, vahetades Kreeka riigivõlakirju ja muid aktsepteeritud väärtpabereid nominaalsummas 766 miljonit eurot. Nagu on osutatud tabelis 2, moodustasid Emporiki erasektori osaluse programmiga seotud kulud kokku umbes 590 miljonit eurot enne maksude mahaarvamist ning need kirjendati täielikult 2011. aasta raamatupidamisaruandes. Tabeli 3 andmetest selgub, et Emporiki panga kapitalivajadused olid hinnanguliselt 2 475 miljonit eurot, mille arvutamisel võeti aluseks Kreeka keskpanga tehtud 2012. aasta stressitest ajavahemikuks 2011. aasta 31. detsembrist kuni 2014. aasta 31. detsembrini, milles oli võetud arvesse Blackrocki koostatud laenukahjumite prognoosi.

([20]) Vt tabel 2.
([21]) Alpha panga andmed komisjonile, 25. juuni 2013.
([22]) 2011. aasta finantsaruanne, http://www.alpha.gr/files/investorrelations/GROUP_IAS_FY_2011_en1.pdf.
([23]) Vt punkt 2.3.1.2, „Rekapitaliseerimismeetme raames kohaldatud riigipoolne rekapitaliseerimine".
([24]) Emporiki panga konsolideeritud finantsaruanne, 31. detsember 2011, lk 9.

(46) 12. oktoobril 2012 andis finantsstabiilsuse fond pangale nõusoleku Emporiki panga omandamiseks äriühingult Crédit Agricole S.A.

(47) 16. oktoobril 2012 sõlmisid Crédit Agricole ja pank lepingu pealkirjaga „Share Purchase Agreement dated 16 October 2012 between Crédit Agricole S.A. and Alpha Bank S.A. for the sale and purchase of Emporiki Bank of Greece S.A." (16. oktoobri 2012. aasta aktsiaostuleping äriühingute Crédit Agricole S.A. ja Alpha Bank S.A. vahel Emporiki Bank of Greece S.A. müümise ja ostmise kohta). Pärast tehingueelset analüüsi tegi Crédit Agricole kapitalisüsti kogusummas 2 893 miljonit eurot, märkides täies ulatuses panga emiteeritud vahetusvõlakirja summas 150 miljonit eurot ([25]). Pank pidi seejärel omandama täielikult rekapitaliseeritud Emporiki panga ühe euro eest. Aktsiaostulepingu kohaselt ei omandanud pank Emporiki välismaiseid tütarettevõtjaid, mis jäid Crédit Agricole alla, välja arvatud Emporiki Küprose filiaal, mille varad moodustasid 0,5 miljardit eurot ning mille pank omandas.

(48) 31. detsembril 2012 oli Emporiki panga omavahendite suhtarv pärast Crédit Agricole rekapitaliseerimist 17,6 % ning esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 13,5 %.

(49) 1. veebruaril 2013 teatas pank Emporiki panga kogu aktsiakapitali lõplikust ülekandmisest pangale ([26]).

(50) Tabelis 6 on näidatud panga põhiandmed 2010. aasta detsembri, 2011. aasta detsembri, 2012. aasta detsembri ja 2013. aasta detsembri seisuga.

Tabel 6

Emporiki panga põhiandmed 2010, 2011, 2012 ja jaanuar 2013

(Miljardites eurodes)	31. detsember 2010 (konsolideeritud)	31. detsember 2011 (konsolideeritud)	2012. aasta detsember (panga omandatud ulatuses)	2013. aasta jaanuar (panga omandatud ulatuses)
Varad kokku	26,78	21,7	19,5	18,2
Klientidele antud bruto-laenud ja tehtud ettemaksed kokku	24	23,48	19,85	19,8
Eraldised	2,8	4,4	5	5
Võlgnevused klientide ees	12,2	11,3	12,68	12,9
Eurosüsteemist saadud raha-lised vahendid	0,3	1,77	1,2	1,2
Omakapital kokku	0,9	0,9	1,73	2,3
Kahjum pärast maksustamist	– 0,87	– 1,76	– 1,5	
Puhaslaenud/-hoiused	173,8 %	169,1 %	117,2 %	114,1 %

Allikad: jaanuar 2013: Alpha panga 2012. aasta majandusaasta tulemused, 27. märtsi 2013. aasta ettekanne (internetis kättesaadav: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/2012_FY_Financial_Report1.pdf).
Detsember 2012: Alpha panga ja Emporiki panga põhinäitajad, internetis kättesaadavad: http://www.alpha.gr/page/default.asp?id=9&la=2.
2011. ja 2010. aasta: Emporiki panga konsolideeritud finantsaruanne, 31. detsember 2011.

2.2.2. **Kolme ühistupanga valitud kohustuste omandamine**

(51) 8. detsembril 2013 otsustas Kreeka keskpank võtta kolme ühistupanga, st Dodekaneeside panga, Evia panga ja Lääne-Makedoonia panga suhtes kriisilahendusmeetmed.

([25]) Finantsstabiilsuse fondi iga-aastane finantsaruanne perioodi kohta 1. jaanuarist 2012 kuni 31. detsembrini 2012, lk 8, internetis kättesaadav: http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2012_en.pdf.
([26]) http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/Deltio_Typou_20130201EN.pdf.

(52) Kreeka keskpank käivitas ostu- ja ülevõtmismenetluse, ([27]) mis tähendab, et omandajale kantakse üle kõik hoiused, sealhulgas pankadevahelised hoiused, ning nõuded ja kohustused Kreeka hoiuste ja investeeringute tagatisfondi ees, kuid mitte laenud. Keskpank võttis ühendust nelja süsteemselt olulise Kreeka pangaga, kuna tema eeskirjade kohaselt tuleks hoiused üle kanda täielikult rekapitaliseeritud asutustele. Siduva pakkumise esitasid ainult pank ja Eurobank – 5. detsembril 2013. Kreeka keskpank luges panga pakkumise eelispakkumiseks. Tasuna pakkus pank summat, mis moodustas 2,1 % ülekantavatest hoiustest.

2.2.2.1. *Dodekaneeside pank*

(53) Dodekaneeside pank asutati 1994. aastal.

(54) 22. juulil 2013 nõudis Kreeka keskpank Dodekaneeside pangalt esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu parandamist. Seejärel püüdis Dodekaneeside pank kapitali suurendada ühistuosakute avaliku pakkumise teel. Prospekti kohaselt oli Dodekaneeside panga esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 30. juuni 2013. aasta finantsandmete alusel arvutatuna hinnanguliselt 3,5 % ning seega Kreeka keskpanga kindlaksmääratud kapitali adekvaatsuse miinimummäärast madalam. Investorid ei tundnud aga piisaval määral huvi Dodekaneeside panga kapitali suurendamise vastu.

(55) Sel põhjusel alustas Kreeka keskpank 8. detsembril 2013 Dodekaneeside panga kriisilahendust. Dodekaneeside panga tegevuslitsents tunnistati kehtetuks ning selle suhtes algatati likvideerimismenetlus ([28]). Dodekaneeside panga teatavad valitud kohustused kanti üle pangale ([29]). Kreeka keskpanga hinnangul ([30]) moodustas ülekantud varade õiglane väärtus ligikaudu 6 miljonit eurot ning ülekantud kohustuste õiglane väärtus samal ajal 255 miljonit eurot, kusjuures nende vahe tähistab 249 miljoni euro suurust likviidsuspuudujääki ([31]). Likviidsuspuudujäägi kattis finantsstabiilsuse fond seaduse nr 3601/2007 artikli 63D lõike 13 alusel. 2013. aasta detsembris kattis finantsstabiilsuse fond kaks kolmandikku likviidsuspuudujäägi kogusummast, st 166 miljonit eurot, fondi võlakirjadega ning võttis kohustuse katta ülejäänud summa, st 83 miljonit eurot siis, kui teada on likviidsuspuudujäägi lõplik kogusumma. 16. juunil 2014 tegi Kreeka keskpank kindlaks, et Dodekaneeside panga lõplik likviidsuspuudujääk moodustab 258,5 miljonit eurot. Finantsstabiilsuse fond katab likviidsuspuudujäägi katmata osa.

(56) 30. septembri 2013. aasta seisuga töötas Dodekaneeside pangas kokku 132 inimest ning sellel oli 11 filiaali. Kriisilahenduse raamistikus ei võtnud pank üle Dodekaneeside panga ühtki filiaali, ent osutas sellele, et tagab füüsilise kohaloleku piirkondades, kus filiaalide võrgustik ei kattu (st neljal saarel, kus ei ole teisi panku), rentides likvideerija hallatavat nelja väikefiliaali. Dodekaneeside panga töötajad koondati ning osa neist võttis pank uuesti tööle.

2.2.2.2. *Evia pank*

(57) Evia pank asutati 1995. aastal.

(58) 22. juulil 2013 nõudis Kreeka keskpank Evia pangalt esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu parandamist. Seejärel püüdis Evia pank kapitali suurendada ühistuosakute avaliku pakkumise teel. Prospekti kohaselt oli Dodekaneeside panga esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 30. juuni 2013. aasta finantsandmete alusel arvutatuna hinnanguliselt 1,8 % ning seega Kreeka keskpanga kindlaksmääratud kapitali adekvaatsuse miinimummäärast madalam. Investorid ei tundnud aga piisaval määral huvi Evia panga kapitali suurendamise vastu.

(59) Sel põhjusel alustas Kreeka keskpank 8. detsembril 2013 Evia panga kriisilahendust. Evia panga tegevuslitsents tunnistati kehtetuks ning selle suhtes algatati likvideerimismenetlus ([32]). Evia panga teatavad valitud kohustused kanti üle pangale ([33]). Kreeka keskpanga hinnangul ([34]) moodustas ülekantud varade õiglane väärtus ligikaudu 2 miljonit eurot ning ülekantud kohustuste õiglane väärtus samal ajal 98 miljonit eurot, kusjuures nende vahe tähistab 96 miljoni euro suurust likviidsuspuudujääki. Likviidsuspuudujäägi kattis finantsstabiilsuse fond seaduse nr 3601/2007 artikli 63D lõike 13 alusel. 2013. aasta detsembris kattis finantsstabiilsuse fond kaks kolmandikku

([27]) Ostu- ja ülevõtmismenetlus on kriisilahendusmenetlus, mille käigus tehakse kindlaks likvideeritava juriidilise isiku kvaliteetsed varad ja kohustused ning seejärel müüakse enampakkumisel, et kanda need lõppkokkuvõttes üle elujõulisele äriühingule.
([28]) Kreeka keskpanga krediidi- ja kindlustuskomisjoni 8. veebruari 2013. aasta otsus nr 97/3.
([29]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/4.
([30]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/5.
([31]) Termin „likviidsuspuudujääk" võib siinkohal olla eksitav, kuna see on seotud kapitalitoetuse meetme ja mitte likviidsusabiga.
([32]) Kreeka keskpanga krediidi- ja kindlustuskomisjoni 8. veebruari 2013. aasta otsus nr 97/2.
([33]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/1.
([34]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/2.

likviidsuspuudujäägi kogusummast, st 64 miljonit eurot, fondi võlakirjadega ning võttis kohustuse katta ülejäänud summa, st 32 miljonit eurot siis, kui teada on likviidsuspuudujäägi lõplik kogusumma. 16. juunil 2014 tegi Kreeka keskpank kindlaks, et Evia panga lõplik likviidsuspuudujääk moodustab 105 miljonit eurot. Finantsstabiilsuse fond katab likviidsuspuudujäägi katmata osa.

30. septembri 2013. aasta seisuga töötas Evia pangas kokku 59 inimest ning sellel oli neli filiaali. Pank ei võtnud üle Evia panga ühtki filiaali. Evia panga töötajad koondati ning osa neist võttis pank uuesti tööle.

2.2.2.3. *Lääne-Makedoonia pank*

(60) 1995. aastal asutati Kozani prefektuuri arengu-krediidiühistu. 2008. aastal hakkas ühistu tegutsema Lääne-Makedoonia ühistupanga nimetuse all.

(61) 22. juulil 2013 nõudis Kreeka keskpank Lääne-Makedoonia pangalt esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu parandamist. Seejärel püüdis Lääne-Makedoonia pank kapitali suurendada ühistuosakute avaliku pakkumise teel. Prospekti kohaselt oli Dodekaneeside panga esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 30. septembri 2013. aasta finantsandmete alusel arvutatuna hinnanguliselt –11 % ning seega Kreeka keskpanga kindlaksmääratud kapitali adekvaatsuse miinimummäärast madalam. Investorid ei tundnud aga piisaval määral huvi Lääne-Makedoonia panga kapitali suurendamise suhtes.

(62) Sel põhjusel alustas Kreeka keskpank 8. detsembril 2013 Lääne-Makedoonia panga kriisilahendust. Lääne-Makedoonia panga tegevuslitsents tunnistati kehtetuks ning selle suhtes algatati likvideerimismenetlus ([35]). Lääne-Makedoonia panga teatavad valitud kohustused kanti üle pangale ([36]). Kreeka keskpanga hinnangul ([37]) moodustas ülekantud varade õiglane väärtus ligikaudu 2 miljonit eurot ning ülekantud kohustuste õiglane väärtus samal ajal 84 miljonit eurot, kusjuures nende vahe tähistab 82 miljoni euro suurust likviidsuspuudujääki. Likviidsuspuudujäägi kattis finantsstabiilsuse fond seaduse nr 3601/2007 artikli 63D lõike 13 alusel. 2013. aasta detsembris kattis finantsstabiilsuse fond kaks kolmandikku likviidsuspuudujäägi kogusummast, st 55 miljonit eurot, fondi võlakirjadega ning võttis kohustuse katta ülejäänud summa, st 27 miljonit eurot siis, kui teada on likviidsuspuudujäägi lõplik kogusumma.

(63) 30. septembri 2013. aasta seisuga töötas Lääne-Makedoonia pangas kokku 36 inimest ning sellel oli kolm filiaali. Pank ei võtnud üle Lääne-Makedoonia panga ühtki filiaali. Lääne-Makedoonia panga töötajad koondati ning osa neist võttis pank uuesti tööle.

(64) Kolme ühistupanga põhinäitajad on esitatud tabelis 7.

Tabel 7

Kolme ühistupanga põhiandmed (miljonites eurodes)

	(A)	(B)	(C)	(D) = (B) – (A)	(E) = 2,1 %* (C)
	Ülekantud varade õiglane väärtus	Ülekantud kohustuste õiglane väärtus	*millest ülekantud hoiuseid*	Esialgne likviidsuspuudujääk	Tasu (2,1 % ülekantud hoiustest)
Dodekaneeside pank	6	255	*255*	249	5
Evia pank	2	98	*95*	96	2
Lääne-Makedoonia pank	2	84	*82*	82	2
Kokku				**427**	**9**

Allikad: Kreeka keskpanga krediidi- ja kindlustuskomisjoni 8. veebruari 2013. aasta otsused 97/1, 97/2 ja 97/3.
Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsused 14/1, 14/2, 14/3, 14/4, 14/5 14/6, 14/7 ja 14/8.

([35]) Kreeka keskpanga krediidi- ja kindlustuskomisjoni 8. veebruari 2013. aasta otsus nr 97/1.
([36]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/7.
([37]) Vt Kreeka keskpanga kriisilahendusmeetmete komisjoni 8. detsembri 2013. aasta otsus nr 14/8.

2.2.3. **Citibanki Kreeka haru omandamine**

(65) Citibank International asutati 1812. aastal. Citibanki Kreeka haru asutati 1964. aastal teenuste osutamiseks peamiselt merendus- ja ärisektoris. 1980. aastal hakkas Citibanki Kreeka haru tegelema jaepangandusega. Praegu tegeleb Citibanki Kreeka haru nii jae- kui ka äripanganduse valdkonnas ning sellel on riigis 20 filiaali.

(66) 29. mail 2014 esitas pank finantsstabiilsuse fondile taotluse nõusoleku saamiseks Citibanki Kreeka haru, sealhulgas Diners Clubi Kreeka haru (edaspidi „Diners") ([38]) omandamiseks.

(67) Pank andis teada, et kavatseb osta Citibanki Kreeka haru tegevuse, sealhulgas laenud klientidele (laenud kokku netosummas 442 miljonit eurot ning täielikult maha kantud viivislaenud summas 1 115 miljonit eurot), klientide hoiused (kogusummas 1 067 miljonit eurot), valitsetud varad (1 186 miljonit eurot), pangakontorid, pangaautomaatide võrgustik ([39]) ja töötajad ([40]). Peale selle väljendas pank kavatsust osta Dinersi kogu lihtaktsiakapital.

(68) Hinnaks määrati 2 miljonit eurot.

(69) 5. juunil 2014 andis finantsstabiilsuse fond pangale nõusoleku Citibanki Kreeka haru omandamiseks.

2.3. ABIMEETMED

2.3.1. **Kreeka pankade toetuskava raames panga kasuks võetud abimeetmed (meetmed L1 ja A)**

(70) Pank sai Kreeka pankade toetuskava raames abi mitmel kujul: rekapitaliseerimine, tagatised ja riigivõlakirjad.

2.3.1.1. *Tagatisena ja riigivõlakirjadena antud riigipoolne likviidsustoetus (meede L1)*

(71) Pank on saanud ja saab jätkuvalt abi tagatismeetme ja riigivõlakirjade meetme alusel. Käesolevas otsuses kirjeldatakse nimetatud abi kui „meedet L1". 30. novembri 2011. aasta seisuga oli pank saanud tagatisi kokku umbes 14,0 miljardi euro ulatuses. 30. septembri 2011. aasta seisuga oli pank saanud riigivõlakirju summas 1,6 miljardit eurot ([41]).

(72) Panga ümberkorralduskavas, mille Kreeka ametiasutused esitasid komisjonile 12. juunil 2014, teatasid ametiasutused kavatsusest jätkata ümberkorraldusperioodil Kreeka pankade toetuskava raames tagatiste andmist ja riigivõlakirjade väljastamist.

2.3.1.2. *Rekapitaliseerimismeetme raames kohaldatud riigipoolne rekapitaliseerimine (meede A)*

(73) 2009. aasta mais sai pank Kreeka pankade toetuskava rekapitaliseerimismeetme raames 940 miljoni euro suuruse kapitalisüsti (meede A). Kapitalisüst moodustas umbes 2 % panga riskiga kaalutud varast ([42]) tol ajal.

(74) Rekapitaliseerimine toimus Kreeka märgitud eelisaktsiate kaudu kupongiintressiga 10 % ja tähtajaga viis aastat.

(75) Pank lunastas eelisaktsiad 17. aprillil 2014, nagu on kirjeldatud põhjenduses 41.

2.3.2. **Riigi tagatud erakorraline likviidsusabi (meede L2)**

(76) Erakorraline likviidsusabi on erakorraline meede, mis võimaldab ajutiste likviidsusprobleemidega maksejõulisel finantsasutusel saada rahalisi vahendeid eurosüsteemist, ilma et selline toiming oleks ühtse rahapoliitika osa. Nimetatud asutuste makstav intress erakorralise likviidsusabi eest on […] (*) baaspunkti kõrgem intressist, mida tuleb keskpangapoolse refinantseerimise eest maksta tavatingimustel.

([38]) 38 Diners Club International on krediitkaardiettevõte, mis asutati 1950. aastal ning Kreekas 1959. aastal. Diners Clubi Kreeka haru kuulub Citibank Internationalile ja äriühingule Citibank Overseas Investment Corporation.

([39]) Pangaautomaat on elektromehhaaniline pangandusseade, mille abil kliendid saavad teha põhilisi tehinguid ilma filiaali esindaja (telleri) abita, näiteks võtta välja sularaha.

([40]) Kreeka ametiasutuste 24. juunil 2014 esitatud teave.

([41]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 64.

([42]) Riskiga kaalutud varade näitaja on reguleeriv koondnäitaja, millega mõõdetakse finantsasutuse riskipositsiooni ning mida järelevalveasutused kasutavad finantsasutuste kapitali adekvaatsuse kontrollimiseks.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon.

(77) Kreeka erakorralise likviidsusabi programmi eest vastutab Kreeka keskpank, mis tähendab seda, et ta kannab erakorralise likviidsusabi andmisega seotud mis tahes kulud ja riskid. Kreeka riik andis Kreeka keskpangale riigitagatise, mis kehtib Kreeka keskpanga tagatud erakorralise likviidsusabi suhtes tervikuna ([43]). Seaduse nr 3943/2011 artikli 50 lõike 7 vastuvõtmine, millega muudeti seaduse nr 2362/1995 artikli 65 lõiget 1, võimaldas rahandusministril anda riigi nimel Kreeka keskpangale tagatisi, et säilitada Kreeka keskpanga nõuded krediidiasutuste vastu. Erakorralist likviidsusabi saanud pangad peavad maksma riigile tagatistasu […] baaspunkti.

(78) 31. detsembril 2011 sai pank 6,7 miljardit eurot riigi tagatud erakorralist likviidsusabi ([44]) ning 31. detsembril 2012 omakorda 23,6 miljardit eurot riigi tagatud erakorralist likviidsusabi ([45]).

2.3.3. **Pangale finantsstabiilsuse fondi kaudu antud abimeetmed (meetmed B1, B2, B3 ja B4)**

(79) Alates 2012. aastast on finantsstabiilsuse fond võtnud panga suhtes mitu kapitalitoetusega seotud meedet. Tabelis 8 on esitatud nimetatud abimeetmete ülevaade.

Tabel 8

Kreeka finantsstabiilsuse fondi kaudu panga suhtes kohaldatud abimeetmed

	Esimene ajutine rekapitaliseerimine, 2012. aasta mai	Teine ajutine rekapitaliseerimine, 2012. aasta detsember	Kohustuste võtmise kinnitus, 2012. aasta detsember	Finantsstabiilsuse fondi osalus 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises, 2013. aasta mai
Meede	B1	B2	B3	B4
Summa (mln eurot)	1 900	1 042	1 629	4 021

2.3.3.1. *Esimene ajutine rekapitaliseerimine (meede B1)*

(80) Alpha uurimise algatamise otsuse ([46]) põhjendustes 14–32 esitati üksikasjalik kirjeldus 2012. aasta mais toimunud esimese ajutise rekapitaliseerimise kohta (meede B1). Käesolevas punktis käsitletakse asjaomase meetme tausta ja põhiomadusi.

(81) 20. aprillil 2012 edastas finantsstabiilsuse fond pangale kohustuste võtmise kinnituse vormis lubaduse osaleda panga aktsiakapitali suurendamises summas kuni 1,9 miljardit eurot.

(82) Meetme B1 raames kandis Kreeka finantsstabiilsuse fond kooskõlas fondi asutamist käsitlevas seaduses nr 3864/2010 kehtestatud ajutist rekapitaliseerimist käsitlevate sätetega pangale 28. mail 2012 üle 1,9 miljardi euro eest EFSFi võlakirju. Pangale kanti üle EFSFi ujuva intressimääraga võlakirjad tähtajaga kuus ja kümme aastat ning väljastamiskuupäevaga 19. aprill 2012. Alpha uurimise algatamise otsuse põhjenduses 48 märkis komisjon, et 28. mail 2012 toimunud ajutine rekapitaliseerimine on kohustuste võtmise kinnituses võetud kohustuse täitmine ja seega sama abimeetme jätk. Nii kohustuste võtmise kinnituse kui ka esimese ajutise rekapitaliseerimise raames ette nähtud summad oli Kreeka keskpank arvutanud mõttega tagada 31. detsembriks 2011 (ajutise rekapitaliseerimise tagasiulatuva kirjendamise kuupäev panga arvepidamises) panga koguomavahendite suhtarvuks 8 %. Nagu on näha tabelist 3, kattis meede B1 üksnes piiratud osa 2012. aasta stressitesti käigus kindlaksmääratud kapitali koguvajadustest. Pank oli kavandanud suurendada kapitali tulevase kapitali suurendamise raames ning ajutise rekapitaliseerimise eesmärk oli üksnes säilitada panga rahastamiskõlblikkus Euroopa Keskpangast rahaliste vahendite saamiseks seni, kuni kapitali suurendamine aset leiab.

([43]) Kreeka keskpanga 7. novembri 2011. aasta kirja kohaselt kehtivad tagatised erakorralise likviidsusabi suhtes tervikuna.
([44]) Kreeka keskpanga 7. aprillil 2014 esitatud teave.
([45]) Alpha panga ümberkorralduskavale lisatud finantsprognoosid, 2014. aasta juuni.
([46]) Vt joonealune märkus nr 4.

(83) Alates esimese ajutise rekapitaliseerimise kuupäevast kuni esimese ajutise rekapitaliseerimise lihtaktsiatesse ja muudesse vahetusinstrumentidesse konverteerimise kuupäevani pidi pank Kreeka finantsstabiilsuse fondiga sõlmitud aktsiate märkimise eellepingu kohaselt tasuma Kreeka finantsstabiilsuse fondile aastatasu, mis moodustas 1 % EFSFi võlakirjade nimiväärtusest, ning igasugused kupongimaksed ja selle perioodi eest EFSFi võlakirjadelt kogunenud intress loeti Kreeka finantsstabiilsuse fondi täiendavaks kapitalitoetuseks ([47]).

2.3.3.2. *Teine ajutine rekapitaliseerimine (meede B2)*

(84) 2012. aasta sügisel registreeris pank järjekordse kahjumi. Panga kapital langes taas alla miinimumi, mis oli nõutav rahastamiskõlblikkuse säilitamiseks Euroopa Keskpanga võimaldatava refinantseerimise jaoks.

(85) Seega tekkis vajadus teise ajutise rekapitaliseerimise järele. 21. detsembril 2012 korraldas Kreeka finantsstabiilsuse fond teise ajutise rekapitaliseerimise summas 1 042 miljonit eurot (meede B2), mis toimus taas EFSFi võlakirjade ülekandmise kujul pangale.

2.3.3.3. *21. detsembri 2012. aasta kohustuste võtmise kinnitus (meede B3)*

(86) Lisaks teisele ajutisele rekapitaliseerimisele esitas finantsstabiilsuse fond 21. detsembril 2012 pangale kohustuste võtmise kinnituse lubadusega osaleda panga aktsiakapitali suurendamises ja vahetusinstrumentide väljastamises kogusummas kuni 1 629 miljonit eurot (meede B3).

(87) Kaks ajutist rekapitaliseerimist (meetmed B1 ja B2) ning 2012. aasta detsembris eraldatud täiendav summa (meede B3) tähendas seda, et finantsstabiilsuse fond oli katnud 2012. aasta stressitestiga kindlaks määratud kogu kapitalivajaduse (4 571 miljonit eurot) ([48]).

2.3.3.4. *Finantsstabiilsuse fondi osalus 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises (meede B4)*

(88) 16. aprillil 2013 kiitis panga aktsionäride üldkoosolek heaks panga aktsiakapitali suurendamise. 1. mail 2013 teatas pank kõikide eelisostuemissiooni (summas 457 miljonit eurot) alla kuuluvate aktsiate märkimisest ning suunatud pakkumise käivitamisest summas kuni 93 miljonit eurot hinnaga 0,44 eurot uue aktsia kohta ([49]).

(89) 3. juunil 2013 teatas pank, et lõpetas eelisostuemissiooni edukalt ning jaotas kõik suunatud pakkumise alla kuuluvad aktsiad ([50]). Erainvestorid osalesid panga kapitali suurendamises seega kogusummas 550 miljonit eurot.

(90) Samal kuupäeval teatas pank samuti, et Kreeka finantsstabiilsuse fond märgib 9 138 636 364 aktsiat hinnaga 0,44 eurot aktsia kohta. Selle tulemusena tegi finantsstabiilsuse fond 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise raames kapitalisüsti kogusummas 4 021 miljonit eurot lihtaktsiate vormis (meede B4). See summa on pärast erasektori panustatud summa mahaarvamist võrdne meetmete B1, B2 ja B3 summaga. Finantsstabiilsuse fondile kuuluvad aktsiad annavad fondile piiratud hääleõiguse, kuna erasektori osaluse määr moodustas kokku 12 % kapitali suurendamise summast. Kreeka finantsstabiilsuse fondi asutamist käsitleva seaduse kohaselt säilitavad erainvestorid kontrolli panga üle, kui nende tehtav kapitalisüst moodustab enam kui 10 % panga kapitalivajadusest. Finantsstabiilsuse fondile peaks aga jääma täielik hääleõigus äriühingu oluliste otsuste tegemisel.

(91) Panga aktsiakapitali suurendamise (meede B4) käigus konverteeriti esimene ja teine ajutine rekapitaliseerimine (meetmed B1 ja B2) püsivaks rekapitaliseerimiseks ning täideti osaliselt täiendava finantsabi andmise kohustus (meede B3).

(92) Uute aktsiate hinnaks määrati 50 % kauplemismahuga kaalutud keskmisest aktsiahinnast arvestusperioodil 50 kauplemispäeva enne müügihinna kindlaksmääramist. Pöördaktsiatükelduse ([51]) tulemusel, mis otsustati 16. aprillil 2012 toimunud erakorralisel aktsionäride üldkoosolekul, ([52]) kehtestati uute aktsiate hinnaks 0,44 eurot aktsia kohta.

([47]) Aktsiate märkimise eellepingus on sätestatud, et pangale makstav tegeliku riski tasu hõlmab EFSFi võlakirju ja mis tahes kupongimakseid, samuti intressi, mis on kogunenud alates võlakirjade väljastamisest kuni ettemakse konverteerimiseni osakapitaliks ja muudeks vahetusinstrumentideks vastavalt lepingus ette nähtud sätetele.
([48]) Vt tabel 3.
([49]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/deltio_typou_20130501EN.pdf.
([50]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20130603EN.pdf.
([51]) Aktsiatükeldus on protseduur, mille käigus äriühing jagab olemasolevad aktsiad mitmeks.
([52]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20130416EN.pdf.

(93) Kohe pärast 2013. aasta kevadist rekapitaliseerimist sai finantsstabiilsuse fondist panga peaaktsionär osalusega 83,66 % ([53]). Finantsstabiilsuse fond väljastas 1 233 503 482 ostutähte ning andis erainvestoritele iga märgitud aktsia kohta ühe ostutähe (ilma tasuta) ([54]). Iga ostutäht annab õiguse osta kindlaksmääratud intervallidega ja täitmishindadega 7,40 finantsstabiilsuse fondi aktsiat. Esimene täitmiskuupäev oli 10. detsember 2013 ning sellest kuupäevast alates saab ostutähti täita kaks korda aastas kuni 10. detsembrini 2017. Täitmishind vastab märkimishinnale 0,44 eurot, millele lisandub iga-aastane intress (4 % esimesel aastal, 5 % teisel aastal, 6 % kolmandal aastal, 7 % neljandal aastal ning seejärel aastaintress 8 % viimase kuue kuu jooksul) ([55]).

(94) Finantsstabiilsuse fondi seaduse (2014. aastal muudetud versiooni) kohaselt võib eelisostuemissiooni korral korrigeerida ainult ostutähtede täitmishinda. Peale selle tehakse selline korrigeerimine tagasiulatuvalt ning ainult summas, mis vastab finantsstabiilsuse fondi ostueesõiguste müügist saadud tegelike tulude summale. Eelisostuõiguseta aktsiakapitali suurendamisel ei ole korrigeerimine ette nähtud.

2.3.4. **Kolme ühistupanga kasuks võetud toetusmeetmed**

(95) Nagu märgiti juba punktis 2.2.2, moodustas Dodekaneeside panga, Evia panga ja Lääne-Makedoonia panga likviidsuspuudujääk hinnanguliselt vastavalt 249 miljonit eurot, 96 miljonit eurot ja 82 miljonit eurot. Kolme ühistupanga likviidsuspuudujääk oli seega hinnanguliselt kokku 427 miljonit eurot. Selle kattis Kreeka finantsstabiilsuse fond, kandes pangale üle vastavas summas EFSFi võlakirju.

2.4. ÜMBERKORRALDUSKAVA

(96) 12. juunil 2014 esitas Kreeka panga ümberkorralduskava, milles on selgitatud, kuidas kavatseb pank kui Emporiki panga ja kolme ühistupanga hoiuste omandamise tulemusel tekkinud kombineeritud üksus taastada oma pikaajalise elujõulisuse.

2.4.1. **Kodumaised tehingud**

(97) Ümberkorralduskavaga keskendub pank oma põhilisele pangandustegevusele Kreekas. Rahvusvaheline tegevus moodustas 2009. aasta detsembri seisuga enam kui 20 % koguvaradest ning 2013. aasta juuni seisuga 15 % koguvaradest, ([56]) kuid 2018. aasta lõpuks peaks see näitaja olema vähenenud tasemele umbes […] ([57]).

(98) Panga peamine prioriteet on taastada kodumaise pangandustegevuse kasumlikkus ja elujõulisus. Sel otstarbel sisaldab ümberkorralduskava rida meetmeid, mille eesmärk on tõhustada panga tegevust ja tõsta netointressimarginaali, aga ka meetmeid selle kapitalipositsiooni ja bilansi struktuuri parandamiseks.

(99) Tegevuse tõhustamiseks oli pank juba enne Emporiki panga ja kolme ühistupanga omandamist käivitanud laiaulatusliku ratsionaliseerimisprogrammi. Ajavahemikul 31. detsembrist 2010 kuni 30. septembrini 2012 vähendas pank oma füüsilist kohalolekut Kreekas. Filiaalide arvu vähendati 458-lt 2010. aastal 426-le 2012. aastal ([58]) ning samuti kärbiti sel perioodil Kreeka-põhiste pangandus- ja muude teenustega tegeleva töötajaskonna arvu mitmesaja töötaja võrra ([59]).

(100) Pank kavatseb ajavahemikul 2012. aasta detsembrist kuni 2017. aasta detsembrini oma Kreekas asuvate filiaalide arvu veelgi vähendada: 739-lt […]-le. Kreekas pangandus- ja muude teenustega tegelevate töötajate arvu vähendatakse 11 435-lt […]-le ([60]).

([53]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf.
([54]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf.
([55]) Vt joonealune märkus nr 38. Näiteks 10. detsembril 2013 oli märkimishind 0,4488, 10. juunil 2014 on see 0,4576, 10. detsembril 2014 on see 0,4686, 10. juunil 2015 on see 0,4796 jne. Vt Alpha panga 10. juuni 2013. aasta teatis „Final Terms of Listing and Characteristics of the Titles representing shares ownership rights (Warrants) that resulted from the concluded share capital increase" (Lõplikud noteerimistingimused ning aktsiakapitali suurendamisega seotud aktsiate ostuõigust tõendavate dokumentide (ostutähtede) omadused), internetis kättesaadav: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf.
([56]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 22.
([57]) Pank võttis kohustuse vähendada välisvarade kogus tasemele […] miljardit eurot ning panga koguvarad peaksid 2018. aastal finantsprognooside kohaselt moodustama […] miljardit eurot.
([58]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 132, enne Emporiki panga omandamist.
([59]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 129.
([60]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 102–103. Filiaalide ja töötajate arvu suurenemine ajavahemikul 2012. aasta septembrist kuni 2013. aasta detsembrini on seotud Emporiki panga omandamisega.

(101) Filiaalide ja personali tõhusama töö tagamine aitab vähendada panga Kreeka-põhise tegevuse kogukulu […] % – kui 2012. aastal oli see *pro forma* 1 345 miljonit eurot aastas, siis 2017. aastaks loodetakse seda vähendada […] miljonile eurole aastas ([61]). Selle tulemusel langeb panga Kreeka turu tegevuse oodatav kulude ja tulude suhe ümberkorraldusperioodi lõpuks alla […] %.

(102) Ümberkorralduskavas kirjeldatakse ühtlasi panga meetmeid rahastamiskulude vähendamiseks, mis on panga elujõulisuse taastamise põhitegur. Pank loodab maksta madalamaid hoiuseintresse, pidades silmas stabiilsemat keskkonda, eeskätt eeldatavat stabiliseerumist ja taastumist Kreeka majanduses, mis peaks 2014. aastast taas kasvama hakkama. Prognooside kohaselt peaksid hoiuseintressid (tähtajaliste hoiuste, nõudmiseni hoiuste ja säästuhoiuste keskmised määrad) Kreekas vähenema. Marginaalide vähenemine saavutatakse peamiselt tähtajaliste hoiuste oluliselt madalamate intressimääradega. Samamoodi väheneks panga sõltuvus riigi tagatud erakorralisest likviidsusabist ja eurosüsteemi võimaldatavast laiemast rahastamisest tasemelt 32 % koguvaradest 2012. aastal tasemele […] % koguvaradest 2017. aastal ([62]).

(103) Ümberkorralduskavas prognoositakse ka seda, et pank tugevdab oma bilanssi. Tema Kreeka-põhiste laenude ja hoiuste suhtarv väheneb 2018. aastal tasemele […] % (2012. aastal oli see 131 %) ([63]) ning samal ajal paraneb panga kapitali adekvaatsus.

(104) Veel üks panga strateegiline prioriteet on viivislaenude haldamine. Pank tõhustab oma krediidiprotsessi nii seoses laenude andmisega (piisav tagatis, madalamad ülempiirid) kui ka viivislaenude haldamisega. Viivislaenude suhtarv saavutab 2014. aastal taseme […] % ning hakkab seejärel vähenema, kusjuures ümberkorraldusperioodi lõpuks peaks see prognooside kohaselt olema […] % ([64]). Riskist (väärtuse langusest) tingitud kulud vähenevad 2012. aasta 2 799 miljonilt eurolt *pro forma* (st arvestades ka Emporiki panga andmeid) […] miljonile eurole 2018. aastal, ([65]) pidades silmas seda, et Kreeka majandus peaks prognooside kohaselt taastuma.

(105) Tegevuse tõhustamine, netointressimarginaali suurendamine ja riskikulude kahanemine võimaldavad pangal saavutada alates 2015. aastast Kreekas kasumlikkuse. […]. Panga omakapitali tasuvus peaks 2018. aastal olema […] % ([66]).

2.4.2. **Rahvusvaheline pangandustegevus**

(106) Pank on juba alustanud oma rahvusvahelise filiaalivõrgu finantsvõimenduse vähendamist ja ümberkorraldamist. 2013. aasta augustis müüdi Ukraina tütarettevõtja. Kagu-Euroopa riikides asuvate filiaalide arvu vähendati 622-lt 2009. aastal 488-le 2012. aastal ([67]).

(107) Pank jätkab oma rahvusvahelise filiaalivõrgu finantsvõimenduse vähendamist ja ümberkorraldamist. Rahvusvaheliste varade summat kavatsetakse vähendada […] miljardile eurole. Selle eesmärgi saavutamiseks kaalub pank oma portfellis investeeringutest väljumise või finantsvõimenduse vähendamisega seotud eri võimalusi. Kavakohaselt peaksid panga rahvusvahelised varad vähenema […] % võrra võrreldes välisvaradega 2012. aasta 31. detsembri seisuga […].

(108) Ümberkorralduskavas rõhutatakse, et likviidsuspositsiooni puhul tuleb vähendada välisriikides tegutsevate tütarettevõtjate sõltuvust emaettevõtjast Kreekas. Välisriikides tegutsevate tütarettevõtjate kontsernisisene rahastamine väheneb 4 172 miljonilt eurolt 2013. aastal […] miljonile eurole 2017. aastal ([68]).

(109) Välistegevuse kasumlikkuse parandamise eesmärgil kavatseb pank oma rahvusvahelises võrgustikus rakendada laiaulatuslikku kulude vähendamise programmi, kärpides filiaalide ja töötajate arvu. Näiteks suletakse […]. aastal […] filiaalist […] filiaali ning ajavahemikul 2012–2018 vähendatakse töötajate arvu […] võrra (–[…]) ([69]).

(110) Selle tulemusena saavutab omakapitali tasuvus taseme […] ([70]).

([61]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 103.
([62]) Alpha panga ümberkorralduskavale lisatud finantsprognoosid, 2014. aasta juuni, Alpha panga Kreeka haru arvandmed.
([63]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 105.
([64]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 96.
([65]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 96.
([66]) Alpha panga ümberkorralduskavale lisatud finantsprognoosid, 2014. aasta juuni, Alpha panga Kreeka haru arvandmed.
([67]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 132.
([68]) Alpha panga ümberkorralduskavale lisatud finantsprognoosid, 2014. aasta juuni.
([69]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, punkt 5.4.2.
([70]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, punkt 5.4.2.

2.4.3. **Erakapitali hankimine ning aktsionäride ja allutatud võlausaldajate osalus**

(111) Pank suutis hankida turult suures koguses kapitali, tänu millele oli panga vajatava riigiabi summa väiksem.

(112) Esmalt hankis pank erakapitali 2009. aastal 986 miljoni euro suuruse eelisostuemissiooni abil ([71]). Nagu on märgitud põhjenduses 89, õnnestus pangal erainvestoritelt kapitali saada ka 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise kaudu. 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise raames toimus ka oluline aktsionäride osaluse vähenemine, kuna Kreeka finantsstabiilsuse fond omandas pärast kõnealust rekapitaliseerimist 83,66 % panga aktsiatest ning senistele aktsionäridele jäi üksnes 4,9 % aktsiakapitalist. Alates 2008. aastast ei ole kordagi välja makstud rahalisi dividende.

(113) 2014. aasta märtsis hankis pank turult kapitali summas 1,2 miljardit eurot, et katta täiendavad kapitalivajadused ning maksta tagasi Kreekale kuuluvad eelisaktsiad. Kõnealuste uute aktsiate hind ühe aktsia kohta oli kõrgem kui 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise käigus finantsstabiilsuse fondi makstud hind.

(114) 20. aprillil 2012 tegi pank esimese taseme ning kõrgema ja madalama teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvate väärtpaberite tagasiostu pakkumise hindadega, mis moodustasid 40 %, 60 % ja 60 % nende vastavast rahalisest nimiväärtusest. Tagasiostuhind määrati kindlaks instrumentide turuväärtuse alusel ning see sisaldas maksimaalselt 10 % suurust lisatasu, et motiveerida investoreid tagasiostutehingus osalema. 7. mail 2012 teatas pank tagasiostutehingu tulemused ([72]). Osaluse koondnäitaja oli 66 % ning üldine kapitalikasum 333 miljonit eurot. 19. aprillil 2013 teatas pank järjekordsest kohustuste juhtimise toimingust lunastamata nominaalsummas 316 miljonit eurot. Pank tegi esimese taseme ning kõrgema ja madalama teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvate väärtpaberite tagasiostu pakkumise hindadega, mis moodustasid 35 %, 55 % ja 55 % nende vastavast rahalisest nimiväärtusest. Tagasiostuhind määrati kindlaks instrumentide turuväärtuse alusel ning see sisaldas maksimaalselt 10 % suurust lisatasu, et motiveerida investoreid tagasiostutehingus osalema. Osalusmäär oli 58 % ning kapitalikasum 103 miljonit eurot.

(115) Pärast kahte tagasiostutehingut vähenes allutatud ja hübriidlaenude tagasimaksmata summa 985 miljonilt eurolt 134 miljonile eurole.

2.5. KREEKA AMETIASUTUSTE VÕETUD KOHUSTUSED

(116) 12. juunil 2014 võttis Kreeka kohustuse, et pank ja selle sidusettevõtjad rakendavad samal kuupäeval esitatud ümberkorralduskava, ning veel teatavad ümberkorralduskava rakendamisega seotud täiendavad kohustused. Käesolevas punktis kirjeldatakse kõnealuseid täiendavaid kohustusi, mis on loetletud lisas.

(117) Esmalt võttis Kreeka kohustuse, et pank korraldab ümber oma äritegevuse Kreeka turul, kehtestades filiaalide ja töötajate maksimaalse arvu, aga ka maksimaalsed kogukulud 31. detsembriks 2017 ([73]).

(118) Ühtlasi võttis Kreeka kohustuse, et pank vähendab Kreeka hoiuste kulusid ning saavutab hiljemalt 31. detsembriks 2017 kooskõla laenude netosumma ja hoiuste maksimaalse suhtarvuga ([74]).

(119) Panga välismaiste tütarettevõtjate puhul võttis Kreeka kohustuse, et pank ei anna täiendavat kapitalitoetust, kui ei ole täidetud vastavad eeltingimused. Samuti võeti kohustus, et pank vähendab 30. juuniks 2018 märkimisväärselt rahvusvaheliste varade finantsvõimendust ([75]).

(120) Kreeka võttis kohustuse, et pank müüb teatavad väärtpaberid ning vähendab oma börsivälistesse ettevõtetesse tehtavate investeeringute portfelli suurust. Lisaks ei osta pank mitteinvesteerimisjärgu väärtpabereid, v.a teatavad erandid ([76]).

([71]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20091130EN.pdf.
([72]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20120507EN.pdf.
([73]) Vt lisa II peatükk.
([74]) Vt lisa II peatükk.
([75]) Vt lisa II peatükk.
([76]) Vt lisa II peatükk.

(121) Kreeka võttis ka mitu kohustust panga üldjuhtimise valdkonnas. Lubati kärpida panga töötajate ja juhtide tasustamist, et viia pank vastavusse Kreeka äriühingute üldjuhtimise seadustega ning kehtestada tõhus ja piisav organisatsiooniline struktuur ([77]).

(122) Peale selle võttis Kreeka kohustuse, et pank jõustab kõrgel tasemel krediidipoliitika, mis tagab, et laenude andmise ja ümberkorraldamise üle otsustamisel võetakse arvesse panga elujõulisuse ja kasumlikkuse suurendamise eesmärki. Võeti kohustus tagada, et pank vastab kõrgetele normidele krediidiriski järelevalve ja laenude ümberkorraldamise valdkonnas ([78]).

(123) Paljud kohustused hõlmavad panga tehinguid seotud laenuvõtjatega. Kohustuste eesmärk on tagada, et pank ei kalduks oma töötajatele, juhtidele ja aktsionäridele, aga ka avaliku sektori asutustele, erakondadele ja meediaettevõtetele laenu andmisel või selliseid laene ümber korraldades kõrvale headest pangandustavadest ([79]).

(124) Lõpetuseks võttis Kreeka kohustuse, et pank järgib oma äritegevuses teatavaid piiranguid, näiteks kupongimaksete ja dividendide maksmise keeld, omandamiskeeld ja riigi toetuse reklaamimise keeld ([80]).

(125) Kohustuste täitmist kontrollib kuni 31. detsembrini 2018 järelevalve eest vastutav usaldusisik.

(126) Peale selle on Kreeka teada andnud, et enne panga või ükskõik millise riigiasutuse, sh finantsstabiilsuse fondi ostutähtede mis tahes tagasiostu küsitakse komisjonilt selleks heakskiitu ([81]).

3. ESIMESE AJUTISE REKAPITALISEERIMISE SUHTES AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(127) 27. juulil 2012 algatas komisjon ametliku uurimismenetluse, et kontrollida, kas Kreeka finantsstabiilsuse fondi korraldatud esimese ajutise rekapitaliseerimise raames (meede B1) olid täidetud 2008. aasta pangandusteatise ([82]) tingimused meetme asjakohasuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse kohta.

(128) Pidades silmas, et abi anti pärast esimest rekapitaliseerimist ja likviidsusabi, ning võttes arvesse päästmisperioodi pikkust, väljendas komisjon meetme asjakohasuse hindamisel kahtlust selle suhtes, kas pank võttis kõik vajalikud meetmed selleks, et hoida ära edaspidist abivajadust ([83]). Peale selle ei olnud komisjonile selge, kes kontrollib panka pärast esimese ajutise rekapitaliseerimise asendamist püsiva rekapitaliseerimisega, ([84]) kuna panga üle oleks võinud saada kontrolli nii riik kui ka erasektori vähemusaktsionärid. Komisjon märkis, et ta soovib veenduda, et kummalgi juhul ei halveneks panga juhtimise ja eelkõige selle laenuandmisprotsessi kvaliteet.

(129) Esimese ajutise rekapitaliseerimise vajalikkuse suhtes avaldas komisjon Alpha uurimise algatamise otsuse põhjenduses 66 kahtlust selle üle, kas võetud olid kõik meetmed panga edaspidise abivajaduse vältimiseks. Võttes arvesse, et ajutise rekapitaliseerimise perioodi kestus ei olnud täielikult kindel, ei saanud komisjon teha järeldust selle kohta, kas see oli piisav ning kas see vastab abi eest makstava tasu ja kulude jagamise põhimõtetele, mis on sätestatud riigiabi eeskirjades. Kuna lisaks sellele ei olnud esimese ajutise rekapitaliseerimise püsivaks rekapitaliseerimiseks konverteerimise tingimused Alpha uurimise algatamise otsuse vastuvõtmise ajal veel teada, ei saanud komisjon asjaomaseid tingimusi hinnata.

([77]) Vt lisa III peatüki A jagu.
([78]) Vt lisa III peatüki A jagu.
([79]) Vt lisa III peatüki A jagu.
([80]) Vt lisa III peatüki C jagu.
([81]) „Finantsstabiilsuse fondi väljastatud ostutähtede puhul tuleks täpsustada, et Kreeka Vabariik küsib Euroopa Komisjonilt enne Alpha panga või ükskõik millise riigiasutuse (sh finantsstabiilsuse fondi) ostutähtede tagasiostu heakskiitu; sel viisil saab komisjon veenduda, et kavandatav ostutähtede tagasiostmine ei ole vastuolus riigiabi eeskirjades sätestatud nõuetega riigi makstava tasu kohta."
([82]) Komisjoni teatis – Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras (ELT C 270, 25.10.2008, lk 2).
([83]) Alpha uurimise algatamise otsuse põhjendus 59.
([84]) Alpha uurimise algatamise otsuse põhjendus 63.

(130) Meetme proportsionaalsuse küsimuses väljendas komisjon kahtlust selle suhtes, kas kaitsemeetmed (riigi toetuse reklaamimise keeld, kupongimaksete ja dividendide maksmise keeld, ostuoptsioonide ja tagasiostmise keeld, nagu on kirjeldatud Alpha uurimise algatamise otsuse põhjenduses 71) olid esimese ajutise rekapitaliseerimise seisukohast piisavad. Alpha uurimise algatamise otsuse põhjenduse 72 kohaselt võisid konkurentsimoonutused tuleneda sellest, et puudusid eeskirjad, mis oleksid takistanud Kreeka finantsstabiilsuse fondil nelja Kreeka suurima panga (pank, Eurobank, Kreeka rahvuspank ja Piraeus) tegevust kooskõlastada, ning piisavad kaitsemeetmed, mis oleksid hoidnud ära tundliku äriteabe jagamise asjaomaste pankade vahel. Seepärast tegi komisjon ettepaneku nimetada ametisse järelevalve eest vastutav usaldusisik, kes oleks pangas füüsiliselt kohal.

4. **MÄRKUSED HUVITATUD ISIKUTELT ESIMESE AJUTISE REKAPITALISEERIMISE SUHTES AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE KOHTA**

4.1. PANGA MÄRKUSED

(131) 30. augustil 2012 sai komisjon pangalt märkused Alpha uurimise algatamise otsuse kohta.

(132) Meetme asjakohasuse küsimuses märkis pank, et ta on süsteemselt oluline nii Kreekas kui ka muudel pangandusturgudel, kus ta tegutseb. Peale selle täpsustati, et panga ärimudel on elujõuline ning et seda on kogu selle pika tegutsemisaja jooksul ka tõestatud.

(133) Pank märkis samuti, et mõlemad rekapitaliseerimised korraldati majanduskeskkonna märkimisväärse halvenemise tingimustes ning et täiendavaid abimeetmeid oli vaja finantskriisi süvenemisega toimetulekuks. Oma märkustes osutas pank asjaolule, et Kreeka teiste suurimate pankadega võrreldes on nad riigiabi saanud kõige väiksemas ulatuses. Küsimuses, kas edaspidise abivajaduse vältimiseks oli pank viivitamata võtnud kõik võimalikud meetmed, nenditi, et täpsemad üksikasjad kulude jagamiseks juba rakendatud, peagi rakendatavate ja kavandatavate meetmete kohta esitatakse ümberkorralduskavas. Peale selle märkis pank, et kõnealused meetmed hõlmavad kõiki sidusrühmi. Koos juba niigi tugeva tegevusraamistikuga ning kapitali hindamiseks ette nähtud põhjaliku protsessiga aitavad need meetmed tagada panga kapitali adekvaatsuse, mis omakorda aitab taastada elujõulisuse ning lõppkokkuvõttes tulla toime riigi toetuseta.

(134) Peale selle toetas pank selgust püsiva rekapitaliseerimise tingimuste suhtes, mis panga seisukohalt peaksid kajastama igakülgselt põhjusi, miks ta vajas riigi toetust. Lisaks märkis pank, et rekapitaliseerimine on ette nähtud erasektori osaluse programmis osalemise tõttu tekkinud kapitalikahjumi katmiseks, mida peeti ülimalt erakorraliseks ja ettenägematuks sündmuseks. Pank jäi seisukohale, et riigi võlakohustuste omandamisel ei olnud ta Kreeka ja Euroopa standardite kohaselt võtnud liigseid riske. Ta kinnitas, et ilma erasektori osaluse programmita ei oleks 2012. aastal tekkinud vajadust rekapitaliseerimise järele ning pank oleks olnud heal positsioonil eelisaktsiate tagasimaksmiseks kooskõlas lepingutingimustega. Peale selle nentis pank, et isegi pärast erasektori osaluse programmis osalemise tõttu tekkinud kapitalikahjumi registreerimist oli varade puhasväärtus endiselt positiivne.

(135) Pank lisas, et nende tegevusraamistik on väga tugev ning et nad rakendavad aktiivselt ja ennetavalt meetmeid, et tulla edukalt toime oluliste raskuste perioodil. Pank märkis, et alates kriisi tekkimisest ei ole pank rakendanud agressiivset äripoliitikat ega võtnud liigseid riske ning on selle asemel tegelenud hoopis krediidiriski juhtimise ja rahastamisprofiili tasakaalustamatuse kaotamisega, vähendades nõuetekohaselt finantsvõimendust, ning korrastanud aktiivselt oma kulubaasi, ratsionaliseerides tegutsemisplatvormi ning optimeerides hankekulutusi.

(136) Peale selle rõhutas pank, et sidusrühmade vahel toimub märkimisväärne kulude jagamine. Pank osutas ka olulistele kaitsemeetmetele, mida avalik sektor võib võtta selleks, et vältida ülemäärast riskide võtmist rekapitaliseeritud pankades ning jälgida põhjalikult ümberkorralduskavade nõuetekohast rakendamist; sellised kaitsemeetmed hõlmavad näiteks rahandusministeeriumi ja finantsstabiilsuse fondi esindajate määramist panga juhatusse ja vastavatesse komisjonidesse. Peale selle märkis pank, et finantsstabiilsuse fond jälgib ümberkorralduskava rakendamist ning et tegeliku maksejõuetuse korral tühistatakse finantsstabiilsuse fondi hääleõiguse peatamine.

(137) Nendel alustel uskus pank, et püsiva rekapitaliseerimise ülesehitus ja tingimused peaksid pakkuma tugevaid stiimuleid olemasolevatele ja uutele aktsionäridele edaspidises kapitali suurendamises osalemiseks.

(138) Meetme vajalikkuse kohta nentis pank, et abimeetmega püüti katta erasektori osaluse programmi tõttu tekkinud kapitalipuudujääki, et pank vastaks Kreeka keskpanga kindlaksmääratud kapitali adekvaatsuse miinimummäärale ning EKP-poolse refinantseerimise tingimustele ning et ta suudaks toetada oma kliente ja Kreeka majandust rasketel aegadel.

(139) Meetme proportsionaalsuse suhtes andis pank teada, et ta ei kavatse abi kasutada konkurentsi moonutamiseks. Peale selle rõhutas pank, et alates riigiabi saamisest ei ole ta rakendanud agressiivset äripoliitikat. Pank nentis samuti, et kuna abi said kõik Kreeka suurimad pangad ning kuna Kreeka turul jahenes välisinvestorite huvi Kreekaga seotud riski vastu, ei olnud tõenäoline, et mõni abisaaja moonutab konkurentsi ning kahjustab seetõttu teatavat turuosalist, kes abi ei saanud.

4.2. ÜHE TEISE KREEKA PANGA MÄRKUSED

(140) 3. jaanuaril 2013 esitas üks Kreeka pank komisjonile märkused Alpha uurimise algatamise otsuse kohta. Selle Kreeka panga arvates kujutas Kreeka pankade rekapitaliseerimine Kreeka finantsstabiilsuse fondist põhimõtteliselt tervitatavat sammu tervema ja elujõulisema pangandussüsteemi poole ning see pank ei väljendanud vastuseisu Alpha panga rekapitaliseerimisele.

(141) Olles avaldanud täielikku toetust Kreeka pankade rekapitaliseerimisele Kreeka finantsstabiilsuse fondist, selgitas asjaomane pank, et konkurentsi moonutamise vähendamiseks ja diskrimineerimise ärahoidmiseks loodetakse, et rekapitaliseerimine Kreeka finantsstabiilsuse fondist on avatud kõigile Kreeka turul tegutsevatele pankadele sarnastel tingimustel.

5. KREEKA AMETIASUTUSTE MÄRKUSED ESIMESE AJUTISE REKAPITALISEERIMISE SUHTES AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE KOHTA

(142) 5. septembril 2012 esitasid Kreeka ametiasutused Alpha uurimise algatamise otsuse kohta oma märkused, mille olid koostanud Kreeka keskpank ja Kreeka finantsstabiilsuse fond.

5.1. KREEKA KESKPANGA MÄRKUSED

(143) Esimese ajutise rekapitaliseerimise asjakohasuse küsimuses märkis Kreeka keskpank, et tegemist oli ajutist laadi ettevõtmisega, pidades silmas, et rekapitaliseerimisprotsess pidi lõpetatama asjaomase nelja panga aktsiakapitali suurendamisega.

(144) Samuti märkis Kreeka keskpank, et Kreeka suurimate pankade rekapitaliseerimine on osa Kreeka pangandussektori pikemaajalisest ümberkorraldamisest. Keskpank osutas, et erakätesse jääva panga korral jääb selle juhatus tõenäoliselt samaks, aga kui pank läheb riigi (st Kreeka finantsstabiilsuse fondi) omandisse, võib fond nimetada ametisse uue juhatuse, mille tegevusele annab igal juhul hinnangu Kreeka keskpank. Kreeka keskpanga sõnul hindab ta korrapäraselt üldjuhtimise raamistikku, juhtimise korrektsust ja iga panga riskiprofiili, et tagada liigsete riskide ärahoidmine. Samuti juhtis keskpank tähelepanu asjaolule, et Kreeka finantsstabiilsuse fond oli juba nimetanud esindajad rekapitaliseeritud pankade juhatustesse.

(145) Esimese ajutise rekapitaliseerimise vajalikkuse küsimuses märkis Kreeka keskpank, et panga rekapitaliseerimine oli piiratud määraga, mis tagas tol ajal kehtivate miinimumkapitalinõuete (8 %) täitmise. Peale selle sedastas keskpank, et rekapitaliseerimiseelne pikem ajavahemik oli tingitud Kreeka tegevuskeskkonna järsust halvenemisest ja erasektori osaluse programmi tagajärgedest, kogu projekti keerukusest ja vajadusest edendada erainvestorite osalemist aktsiakapitali suurendamises.

(146) Esimese ajutise rekapitaliseerimise proportsionaalsuse puhul rõhutas Kreeka keskpank, et komisjonile esitatava ümberkorralduskava täielik rakendamine on tagatud asjaoluga, et Kreeka finantsstabiilsuse fondi hääleõiguse peatamine lõpetatakse juhul, kui ümberkorralduskava oluliselt rikutakse. Ühtlasi märkis Kreeka keskpank, et panga raskused ei olnud põhjustatud ei panga juhtkonnapoolsest riskide alahindamisest ega agressiivsest müügitegevusest.

5.2. KREEKA FINANTSSTABIILSUSE FONDI MÄRKUSED

(147) Pidades silmas esimese ajutise rekapitaliseerimise asjakohasust, et käsitleda riigi võimalikku sekkumist (juhul, kui riik eraldab finantsstabiilsuse fondi kaudu suuri abisummasid ja fondil on sellest tulenevalt täielik hääleõigus), märkis Kreeka finantsstabiilsuse fond, et fondi rahastatavaid panku ei käsitata avaliku sektori üksustena ega riigi kontrolli all olevana ning et pärast püsivat rekapitaliseerimist fondist ei ole need riigi kontrolli all. Kreeka finantsstabiilsuse fond väitis, et fond on täiesti iseseisev eraõiguslik juriidiline isik, kes on oma otsustes sõltumatu.

Kreeka finantsstabiilsuse fond ei kuulu valitsuse kontrolli alla vastavalt selle asutamist käsitleva seaduse artikli 16C lõikele 2, mille kohaselt ei ole fondist kapitalitoetust saanud krediidiasutused laiema avaliku sektori osa. Peale selle viidati Kreeka finantsstabiilsuse fondi juhtimisstruktuurile.

(148) Enda sekkumise kohta panga juhtimisse märkis finantsstabiilsuse fond, et kavatseb austada panga sõltumatust ning mitte sekkuda selle igapäevajuhtimisse, arvestades, et fondi roll on määratletud Kreeka finantsstabiilsuse fondi asutamist käsitlevas seaduses. Fondi kohaselt ei toimu mingit riigi sekkumist ega kooskõlastamist ning panga otsused seoses laenuprotsessiga (sh tagatiste, hinnastamise ja laenuvõtjate maksevõimega) tehakse ärikriteeriumide alusel.

(149) Kreeka finantsstabiilsuse fond juhtis tähelepanu asjaolule, et Kreeka finantsstabiilsuse fondi asutamist käsitlevas seaduses ja aktsiate märkimise eellepingus on sätestatud asjakohased tagatised, mis takistavad olemasolevatel erainvestoritel võtta liigseid riske. Fond osutas järgmistele teguritele: i) Kreeka finantsstabiilsuse fondi esindajate nimetamine sõltumatute mittejuhtivate liikmetena panga juhatusse ja nende osalemine komisjonides, ii) Kreeka finantsstabiilsuse fondi tehtav panga hoolsuskohustuse analüüs ning iii) asjaolu, et pärast lõplikku rekapitaliseerimist piiratakse fondi hääleõigust vaid seni, kuni pank järgib ümberkorralduskava tingimusi.

(150) Kreeka finantsstabiilsuse fond märkis, et kehtestatud on asjakohased meetmed selle tagamiseks, et finantsstabiilsuse fondi osalusega pangad ei jagaks omavahel tundlikku äriteavet. Need meetmed hõlmavad näiteks finantsstabiilsuse fondi eri esindajate nimetamist asjaomastesse pankadesse, nimetatud esindajate volitamist konkreetselt selleks, et nad hoiaksid ära esindajatevahelise teabevahetuse, samuti asjaomastele ametnikele selgete sisejuhiste andmist, millega keelatakse levitada pankade tundlikku äriteavet. Ühtlasi märkis finantsstabiilsuse fond, et ta ei kasuta pankadega seotud õigusi viisil, mis võib takistada, piirata, moonutada või oluliselt vähendada või tõkestada tõhusat konkurentsi. Lõpuks rõhutas finantsstabiilsuse fond, et fondi juhatuse liikmete ja töötajate suhtes kehtivad ranged konfidentsiaalsuseeskirjad ja usaldussuhtest tulenevad kohustused, samuti ärisaladust käsitlevad siduvad sätted.

6. KOLME ÜHISTUPANGA TEATAVATE VALITUD KOHUSTUSTE OMANDAMISEGA SEOTUD RIIGI TOETUSE HINDAMINE

(151) Esmajärjekorras peab komisjon hindama, kas kolme ühistupanga kriisilahendusega seotud riigi toetus (st likviidsuspuudujäägi katmine, et kanda üle hoiused, sealhulgas pankadevahelised kohustused, ning nõuded ja kohustused Kreeka hoiuste ja investeeringute tagatisfondi ees) on riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Selle lõike kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(152) Alustuseks hindab komisjon, kas järgmised võimalikud abisaajad on saanud soodustust: i) ühistupangad ja võimalik pangale üle kantud tegevus; ii) pank.

i) Kolmele ühistupangale antud ja võimaliku pangale üle kantud tegevusega seotud abi olemasolu

(153) Ühistupankade puhul märgib komisjon, et Dodekaneeside panga, Evia panga ja Lääne-Makedoonia panga suhtes on alustatud likvideerimismenetlus ning nende panganduslitsentsid on tunnistatud kehtetuks. Seetõttu ei toimu neil enam pangandusturul majandustegevust.

(154) Riigi toetus, st likviidsuspuudujäägi katmine, oleks ülekantud nõuete ja kohustustega seoses ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses abi üksnes juhul, kui kõnealuste nõuete ja kohustuste kooslusega moodustataks ettevõtja. Mõiste „ettevõtja" tähistab majandustegevusega tegelevat mis tahes üksust, sõltumata selle üksuse õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist. Majandustegevus on tegevus, mis seisneb konkreetsel turul kaupade või teenuste pakkumises. Selleks et välja selgitada, kas ettevõtjaga seoses on antud abi, tuleks seetõttu hinnata, kas nõuete ja kohustuste ülekandmisega kaasneb majandustegevuse ülekandmine.

(155) Nagu on märgitud punktis 2.2.2, kanti pangale pärast ühistupankade kriisilahendust üle üksnes hoiused, pankadevahelised kohustused ning nõuded ja kohustused Kreeka hoiuste ja investeeringute tagatisfondi ees. Kolmel ühistupangal oli kokku 227 töötajat ja 18 filiaali. Tuleb märkida, et pangale ei kantud automaatselt üle kolme ühistupanga filiaale, töölepinguid ega laene. Asjaolu, et pangale ei kantud automaatselt üle laene, mis jäeti likvideeritavate ühistupankade alla, filiaale ega töölepinguid, ([85]) toetab järeldust, et pank ei võtnud üle kõnealuste üksuste majandustegevust. Ülekantud kohustusi (st hoiuseid) ei saa seostada riigi toetuse saamisega, kuna need ei moodusta ettevõtjat.

(156) Kokkuvõttes on kolme olemasoleva juriidilise isiku suhtes alustatud likvideerimismenetlus ning nad ei tegele enam pangandustegevusega. Samal ajal ei moodusta ülekantud varad ja kohustused majandustegevust.

(157) Asjaolu, et Kreeka finantsstabiilsuse fond andis pangale EFSFi võlakirju kolmelt ühistupangalt omandatud varade ja kohustustega seotud likviidsuspuudujäägi katmiseks, ei tähenda komisjoni järelduse kohaselt ühistupankade majandustegevuse jätkamist. Seetõttu ei moodusta Kreeka finantsstabiilsuse fondi toetus abi likvideeritud üksustele ega ülekantud varade ja kohustustega seotud abi.

ii) Pangale antud abi olemasolu

(158) Küsimuses, kas kolme ühistupanga varade ja kohustuste müük hõlmab abi pangale, peab komisjon kindlaks tegema, kas täidetud on teatavad tingimused, eeskätt kas i) müügiprotsess on avatud, tingimusteta ja mittediskrimineeriv; ii) müük toimub turutingimustel; iii) riik taotleb müüdavate varade ja kohustuste eest võimalikult suurt hinda ([86]).

(159) Nagu on osutatud põhjenduses 52, võttis Kreeka keskpank ühendust üksnes nelja süsteemselt olulise kohaliku pangaga, et müüa kolme ühistupanga teatavad valitud varad ja kohustused enampakkumisel, kuna hoiused sooviti üle kanda täielikult rekapitaliseeritud pankadele. Siduva pakkumise esitasid ainult pank ja Eurobank. Alpha panga pakkumist peeti kriisilahendusasutuse korraldatud võistupakkumisel paremaks, pidades silmas pakutud hinda ning suutlikkust võtta ostetavad hoiused üle ja need oma tegevusse integreerida sujuvalt ja ülemääraste viivitusteta.

(160) Müügipakett hõlmas üksnes hoiuseid ilma mis tahes taristuta. Seepärast sai ostja olla üksnes selline pank, kellel oli Kreekas hoiustajate teenindamiseks olemas taristu ja filiaalide võrgustik.

(161) Kuna komisjonil ei ole alust arvata, et müük ei toimunud turutingimustel, võib järeldada, et kooskõlas 2013. aasta pangandusteatise punktiga 80, ümberkorraldamisteatise punktiga 20 ning komisjoni varasemate otsustega ([87]) ei saanud pank abi.

iii) Järeldus abi olemasolu kohta

(162) Kolme ühistupanga müügiga seotud toetusega riigilt ei soodustata teatavat majandustegevust ega ettevõtjat. Seega ei ole kõnealuse meetme puhul tegemist riigiabiga ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

7. **PANGALE ANTUD ABI HINDAMINE**

7.1. ABI OLEMASOLU JA SUURUS

(163) Komisjon peab tegema kindlaks, kas pangale on antud riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

([85]) Vt komisjoni 12. novembri 2008. aasta otsus riigiabi nr SA. 510/2008 – Itaalia kohta, „Vendita dei beni della compagnia aerea ALITALIA", põhjendus 146 (ELT C 46, 25.2.2009, lk 6).

([86]) Komisjoni teatis riigiabieeskirjade kohaldamise kohta alates 1. augustist 2013 finantskriisi kontekstis pankade kasuks võetavate toetusmeetmete suhtes (edaspidi „2013. aasta pangandusteatis"), punkt 80 (ELT C 216, 30.7.2013, lk 1).

([87]) Vt komisjoni 25. jaanuari 2010. aasta otsus riigiabi nr NN 19/2009 kohta, „Restructuring aid to Dunfermline Building Society" (Ümberkorraldusabi Dunfermline Building Societyle), põhjendus 47; komisjoni 25. oktoobri 2010. aasta otsus riigiabi nr N 560/2009 kohta, „Aid for the liquidation of Fionia bank" (Abi Fionia panga likvideerimiseks), põhjendus 55; komisjoni 8. novembri 2010. aasta otsus riigiabi nr N 392/2010 kohta, „Restructuring of CajaSur" (CajaSuri ümberkorraldamine), põhjendus 52.

7.1.1. **Abi olemasolu Kreeka pankade toetuskava raames võetud meetmete puhul (meetmed L1 ja A)**

7.1.1.1. *Tagatisena ja riigivõlakirjadena antud riigipoolne likviidsustoetus (meede L1)*

(164) Komisjon on oma otsustes Kreeka pankade toetuskava heakskiitmise ja pikendamise kohta ([88]) juba sätestanud, et kava raames antud likviidsustoetus kujutab endast abi. Kava raames antav edasine likviidsustoetus kujutab endast samamoodi abi.

7.1.1.2. *Rekapitaliseerimismeetme raames kohaldatud riigipoolne rekapitaliseerimine (meede A)*

(165) Oma 19. novembri 2008. aasta otsuses Kreeka pankade toetuskava kohta on komisjon juba sätestanud, et selle kava rekapitaliseerimismeetme alusel korraldatav rekapitaliseerimine kujutab endast abi. Pangale eraldati eelisaktsiaid 940 miljoni euro ulatuses, mis moodustab 2 % panga riskiga kaalutud varast tol ajal.

7.1.2. **Abi olemasolu riigi tagatud erakorralise likviidsusabi puhul (meede L2)**

(166) 2008. aasta pangandusteatise punktis 51 selgitas komisjon, et keskpankade vahendite eraldamine finantsasutustele ei pruugi olla abi juhul, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust seoses finantsasutuse maksevõimega, laenu tagatusega, finantsasutuse suhtes kehtestatud intressimääraga ja riigi edasigarantii puudumisega. Arvestades, et riigi tagatud erakorraline likviidsusabi ei ole nimetatud nelja kumulatiivse tingimusega kooskõlas (eeskätt riigi tagatise tõttu ja seepärast, et see eraldati koos muude toetusmeetmetega), on selle puhul tegemist abiga.

(167) Riigi tagatud erakorraline likviidsusabi vastab ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tingimustele. Esiteks hõlmab meede riigitagatise andmist Kreeka keskpangale ning mis tahes kahjumi kannab riik. Seega hõlmab meede riigi vahendeid. Erakorraline likviidsusabi võimaldab pankadel saada rahalisi vahendeid olukorras, kus neil puudub juurdepääs hulgirahastamise turgudele ja eurosüsteemi tavapärastele refinantseerimistehingutele. Seega andis riigi tagatud erakorraline likviidsusabi pangale eelise. Kuna erakorraline likviidsusabi piirdub pangandussektoriga, on meede valikuline. Pidades silmas, et riigi tagatud erakorraline likviidsusabi võimaldas pangal turul edasi tegutseda, vältida makseviivitusi ja turult lahkumist, on tegemist konkurentsi moonutamisega. Kuna pank tegutseb ka teistes liikmesriikides ja kuna teiste liikmesriikide finantsasutused tegutsevad või oleksid olnud huvitatud tegutsemisest omakorda Kreekas, mõjutab eelis ka liikmesriikidevahelist kaubandust.

(168) Riigi tagatud erakorraline likviidsusabi (meede L2) kujutab endast riigiabi. Nimetatud likviidsusabi suurus on olnud varieeruv. 31. detsembril 2012 oli see umbes 23,6 miljardit eurot.

7.1.3. **Pangale finantsstabiilsuse fondi kaudu antud abi olemasolu (meetmed B1, B2, B3 ja B4)**

7.1.3.1. *Esimene ajutine rekapitaliseerimine (meede B1)*

(169) Alpha uurimise algatamise otsuse punktis 5.1 on komisjon juba järeldanud, et esimene ajutine rekapitaliseerimine kujutab endast riigiabi. Saadud kapital on 1,9 miljardit eurot.

7.1.3.2. *Teine ajutine rekapitaliseerimine (meede B2)*

(170) Meede B2 viidi ellu finantsstabiilsuse fondi vahenditest, mis hõlmasid riigi vahendeid, nagu on selgitatud Alpha uurimise algatamise otsuse põhjenduses 47.

(171) Eelise olemasolu küsimuses tõstis meede B2 panga omavahendite suhtarvu tasemele, mis võimaldas jätkata turul tegutsemist ja saada juurdepääsu eurosüsteemi rahalistele vahenditele. Lisaks hõlmas meetmega B2 seotud tasu EFSFi võlakirjadelt kogunenud intressi ning samuti täiendavat 1 % suurust tasu. Kuna see tasu on ilmselgelt väiksem sarnaste turul liikuvate kapitaliinstrumentidega seotud tasudest, ei oleks pank kindlasti suutnud sellistel tingimustel samaväärsel hulgal kapitali turult hankida. Seega kujutas meede B2 pangale riigi vahenditest eelise andmist. Kuna meede oli kättesaadav vaid pangale, oli see valikuline.

([88]) Vt joonealused märkused nr 1 ja 2.

(172) Meetme B2 tulemusena tugevnes panga seisund, pidades silmas, et abisaaja käsutusse anti kapitalinõuete jätkuvaks täitmiseks vajalikke rahalisi vahendeid, ning see moonutas konkurentsi. Kuna pank tegutseb ka muudel ELi pangandusturgudel ja teiste liikmesriikide finantsasutused tegutsevad omakorda Kreekas, mõjutab meede B2 tõenäoliselt ka liikmesriikidevahelist kaubandust.

(173) Komisjon leiab, et meede B2 kujutab endast riigiabi. Riigi ametiasutused teatasid sellest kui abist. Saadud kapital on 1 042 miljonit eurot.

7.1.3.3. *Kohustuste võtmise kinnitus (meede B3)*

(174) Meetmega B3 võttis Kreeka finantsstabiilsuse fond kohustuse anda panga rekapitaliseerimisprotsessi lõpetamiseks vajalikku täiendavat kapitali summa ulatuses, mille Kreeka keskpank kehtestas 2012. aasta stressitesti raames. Finantsstabiilsuse fondi vahendid tulevad riigilt. Seega järeldab komisjon, et kohustuste võtmise kinnitus hõlmab riigi vahendeid. Kreeka finantsstabiilsuse fondist finantsasutustele toetuse eraldamise tingimused on täpselt määratletud ja piiritletud seadusega. Seega võib selliste riigi vahendite kasutamist käsitada riikliku meetmena. Finantsstabiilsuse fond võttis kohustuse eraldada täiendavat kapitali kuni 1 629 miljoni euro ulatuses.

(175) Kohustuste võtmise kinnitus andis pangale eelise, kuna see taastas hoiustajate kindlustunde selle suhtes, et pank suudab hankida kogu vajaliku kapitali, st saada finantsstabiilsuse fondist kapitali juhul, kui ta ei suuda seda turult hankida. Kohustus hõlbustas ka turult erakapitali hankimist, kuna investorid said kinnituse, et kui pank ei suuda osa kapitalist saada turult, eraldab selle finantsstabiilsuse fond. Ükski erainvestor ei oleks enne rekapitaliseerimise tingimuste teatavaks saamist nõustunud kapitali andma ning pangal ei olnud sel ajal juurdepääsu kapitaliturule. Kõnealune eelis on valikuline, kuna seda said ainult teatavad Kreekas tegutsevad pangad.

(176) Kuna pank tegutseb ka muudel ELi pangandusturgudel ja teiste liikmesriikide finantsasutused tegutsevad omakorda Kreekas, mõjutab meede B3 tõenäoliselt ka liikmesriikidevahelist kaubandust ning võib moonutada konkurentsi.

(177) Seega kujutab meede B3 endast abi ja Kreeka ametiasutused teatasid sellest kui abist 27. detsembril 2012.

7.1.3.4. *Finantsstabiilsuse fondi osalus 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises (meede B4)*

(178) Finantsstabiilsuse fondi osalus 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises (meede B4) kujutab endast esimese ja teise ajutise rekapitaliseerimise (meetmed B1 ja B2) ning kohustuste võtmise kinnituse (meede B3) osalise täitmise konverteerimist püsivaks rekapitaliseerimiseks väärtuses 4 021 miljonit eurot lihtaktsiate vormis. Asjaolu, et meetme B3 kohase kohustuste võtmise kinnitusega hõlmatud summast eraldati kapitali vaid teataval määral, tuleneb sellest, et 550 miljonit eurot kapitali saadi erainvestoritelt. Kuna meede B4 kujutab endast juba antud abi konverteerimist, sisaldab see endiselt riigi vahendeid, kuid ei suurenda abi nimiväärtust. Siiski suurendab see panga saadud eelist (ja seega konkurentsimoonutusi), kuna tegemist on püsiva ja mitte ajutise rekapitaliseerimisega, nagu olid meetmed B1 ja B2. Võrreldes meetmega B3, mis on vaid kohustus ja mitte tegelik rekapitaliseerimine, tõstis meede B4 panga kapitali adekvaatsust ning andis seega suurema eelise.

(179) Komisjon märgib, et kõik Kreekas tegutsevad pangad sellist abi ei saanud. Seetõttu on pangale antud eelis valikuline. Konkurentsi moonutamise ja kaubandusele avaldatava mõju kohta märgib komisjon näiteks, et abi aitas pangal jätkata oma tegevust teistes liikmesriikides. Panga likvideerimine oleks toonud kaasa tegevuse lõpetamise välisturgudel kas välismaiste tegevusharude likvideerimise või müügi teel. Seega moonutatakse meetmega konkurentsi ja see mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust. Meede kujutab endast riigiabi.

7.1.3.5. *Järeldus meetmete B1, B2, B3 ja B4 kohta*

(180) Meetmed B1, B2, B3 ja B4 kujutavad endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kõnealuste meetmetega antud riigiabi moodustab kokku 4 571 miljonit eurot. Nagu on osutatud punktis 7.1.3.4, tehti 2012. aasta detsembris kohustuste võtmise kinnitusega (meede B3) hõlmatud summast tegelik kapitalisüst (meede B4) ainult teatavas summas. Seetõttu moodustas tegelikult välja makstud riigiabi summa üksnes 4 021 miljonit eurot.

(181) Ümberkorraldamisteatise punktis 31 on märgitud, et lisaks abi absoluutväärtusele peab komisjon arvesse võtma ka „selle suhet panga riskiga kaalutud varadesse". Meetmed B1, B2, B3 ja B4 võeti ühe aasta jooksul – 2012. aasta aprillist 2013. aasta maini. Selle ajavahemiku jooksul panga riskiga kaalutud vara maht muutus, st suurenes pärast Emporiki panga omandamist. Seega tekib küsimus, kas riskiga kaalutud vara maht peaks hõlmama ka Emporiki panga omandamist, ning eeskätt kas riigiabi hindamisel tuleks lähtuda riskiga kaalutud vara mahust kõnealuse ajavahemiku alguse või lõpu seisuga. Meetmete B1, B2, B3 ja B4 eesmärk on katta Kreeka keskpanga 2012. aasta märtsis (2012. aasta stressitestis) kindlaksmääratud kapitalivajadus. Teisisõnu olid kapitalivajadused, mille katmiseks võttis riik kõnealused toetusmeetmed, olemas juba 2012. aasta märtsis. Seega leiab komisjon, et meetmetes B1, B2, B3 ja B4 sisalduvat abisummat tuleb võrrelda panga riskiga kaalutud varaga seisuga 31. märts 2012. Asjaolu, et pank omandas Emporiki panga (tükk aega pärast 2012. aasta märtsi), ei tohiks mõjutada abi osakaalu riskiga kaalutud varast. Panga omandamistehing, mis suurendas tema riskiga kaalutud vara, ei tähenda, et abi moonutaks konkurentsi vähemal määral. Samuti tuletatakse meelde, et Kreeka keskpank ei võtnud ajavahemikus 2012. aasta märtsist kuni 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimiseni arvesse Kreeka pankade omandamistehinguid, et korrigeerida nende kapitalivajadust kas üles- või allapoole. Sellest asjaolust nähtub veelgi selgemalt, et meetmed B1, B2, B3 ja B4 kujutasid endast abimeetmeid, mis olid seotud panga näitajatega seisuga 31. märts 2012.

(182) Esimene ja teine ajutine rekapitaliseerimine ning kohustuste võtmise kinnitus hõlmasid kokku 4 571 miljonit eurot. Asjaomane summa moodustab 10,3 % panga riskiga kaalutud varast seisuga 31. märts 2012 ([89]).

(183) Kuna pangal õnnestus hankida erakapitali, eraldas finantsstabiilsuse fond kapitali üksnes 4 021 miljoni euro ulatuses, mis moodustab 9,1 % panga riskiga kaalutud varast seisuga 31. märts 2012.

7.1.4. **Järeldus abi olemasolu ja kogusumma kohta**

(184) Meetmed A, B1, B2, B3 ja B4 kujutavad endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Viide	Meede	Meetme liik	Abisumma	Rekapitaliseerimisabi suhe panga riskiga kaalutud varasse
A	Eelisaktsiad	Kapitalitoetus	940 miljonit eurot	2 %
B1 B2 B3 B4	Esimene ajutine rekapitaliseerimine Teine ajutine rekapitaliseerimine Kohustuste võtmise kinnitus Finantsstabiilsuse fondi osalus 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises	Kapitalitoetus	4 571 miljonit eurot (finantsstabiilsuse fondi makstud summa: 4 021 miljonit eurot)	10,3 % (finantsstabiilsuse fondi makstud summa: 9,1 %)
Pangale antud finantsabi kokku			**5 511 miljonit eurot** (finantsstabiilsuse fondi makstud summa: 4 961 miljonit eurot)	12,3 % (finantsstabiilsuse fondi makstud summa: 11,1 %)

Viide	Meede	Meetme liik	Abi nimiväärtus
L1	Likviidsustoetus	Tagatised Riigivõlakirjad	Tagatised: 14 miljardit eurot 30. novembri 2011. aasta seisuga Riigivõlakirjad: 1,6 miljardit eurot 30. septembri 2011. aasta seisuga
L2	Riigi tagatud erakorraline likviidsusabi	Rahastamine ja tagatis	23,6 miljardit eurot 31. detsembri 2012. aasta seisuga
Pangale antud likviidsusabi kokku			39,2 miljardit eurot

7.2. SISETURUGA KOKKUSOBIVUSE HINDAMISE ÕIGUSLIK ALUS

(185) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga b volitatakse komisjoni tegema kindlaks, kas siseturuga on kokkusobiv abi, mis on antud „mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks".

([89]) 31. märtsil 2012 oli panga riskiga kaalutud vara 44,2 miljardit eurot.

(186) Komisjon on möönnud, et ülemaailmne finantskriis võib tekitada mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire ning et abimeetmed pankadele võivad selle häire kõrvaldada. Seda kinnitati ka 2008. aasta pangandusteatises, rekapitaliseerimisteatises ja ümberkorraldamisteatises. Komisjon on seisukohal, et tingimused riigiabi heakskiitmiseks ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel on täidetud, sest finantsturgudel on taas täheldatud pingeid. Komisjon kinnitas oma seisukohta pikendusteatise vastuvõtmisega 2011. aastal ([90]) ja pangandusteatise vastuvõtmisega 2013. aastal.

(187) Seoses Kreeka majandusega on komisjon oma otsustes Kreeka pankade toetuskava heakskiitmise ja pikendamise kohta, aga ka Kreeka riigilt konkreetsetele pankadele antud riigiabi heakskiitmist käsitlevates otsustes ([91]) tunnistanud, et Kreeka majandust ohustab tõsine häire ning et riigi toetus pankadele on häire kõrvaldamiseks sobiv. Seega peaks abimeetmete hindamise õiguslik alus olema ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt b.

(188) Finantskriisi ajal töötas komisjon välja eri abimeetmete kokkusobivuskriteeriumid. Abimeetmete hindamise põhimõtted kehtestati esmalt 2008. aasta pangandusteatises.

(189) Nagu on osutatud 2008. aasta pangandusteatise punktis 15, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv abi, mis vastab järgmistele kokkusobivuse üldkriteeriumidele.

a) Asjakohasus: abi peab olema sihipärane, et saavutada majanduses tõsise häire kõrvaldamise eesmärk. Kõnealust eesmärki ei saavutata, kui meede ei ole häire kõrvaldamiseks asjakohane.

b) Vajalikkus: abimeede peab oma summa ja vormi poolest olema eesmärgi saavutamiseks vajalik. Seega peab see olema eesmärgi saavutamiseks minimaalse vajaliku suurusega ning olema häire kõrvaldamiseks kõige asjakohasemas vormis.

c) Proportsionaalsus: meetme positiivset mõju tuleb hoida konkurentsimoonutuste suhtes asjakohaselt tasakaalus, et moonutused piirduksid meetme eesmärkide saavutamiseks minimaalselt vajalikuga.

(190) Suunised rekapitaliseerimismeetmete kohta on esitatud rekapitaliseerimisteatises ja 2011. aasta pikendusteatises.

(191) Ümberkorraldamisteatises on määratletud komisjoni lähenemisviis ümberkorralduskavade hindamisele, eeskätt vajadus taastada elujõulisus, tagada abisaaja asjakohane omapanus ja piirata konkurentsi moonutamist.

(192) Raamistikku täiendati 2013. aasta pangandusteatisega, mis kehtib pärast 31. juulit 2013 teatatud abimeetmete suhtes.

7.2.1. **Pangale eraldatud likviidsustoetuse (meede L1) siseturuga kokkusobivuse hindamise õiguslik alus**

(193) Pangale juba eraldatud likviidsustoetus kiideti lõplikult heaks mitme järjestikuse otsusega, millega anti luba võtta meetmeid Kreeka pankade toetuskava raames, samuti kava muuta ja pikendada ([92]). Pangale võib edaspidi likviidsustoetust anda ainult kava alusel, mille komisjon on nõuetekohaselt heaks kiitnud. Komisjon peab sellise edasise abi tingimused heaks kiitma enne abi andmist ning seetõttu ei ole vaja neid tingimusi käesolevas otsuses põhjalikumalt hinnata.

7.2.2. **Eelisaktsiate (meede A) siseturuga kokkusobivuse hindamise õiguslik alus**

(194) 2009. aastal korraldatud rekapitaliseerimine eelisaktsiate kujul (meede A) toimus rekapitaliseerimismeetme raames, mis kiideti 2008. aastal Kreeka pankade toetuskava osana heaks 2008. aasta pangandusteatise alusel. Seega ei ole seda vaja 2008. aasta pangandusteatise alusel uuesti hinnata ja piisab selle hindamisest ümberkorraldamisteatise alusel.

([90]) Komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2012 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes (edaspidi „2011. aasta pikendusteatis") (ELT C 356, 6.12.2011, lk 7).
([91]) Vt joonealune märkus nr 6.
([92]) Vt joonealune märkus nr 6.

7.2.3. **Riigi tagatud erakorralise likviidsusabi (meede L2) siseturuga kokkusobivuse hindamise õiguslik alus**

(195) Riigi tagatud erakorralise likviidsusabi (meede L2) siseturuga kokkusobivust tuleks kõigepealt hinnata 2008. aasta pangandusteatise ja 2011. aasta pikendusteatise alusel. Pärast 1. augustit 2013 eraldatud riigi tagatud erakorraline likviidsusabi kuulub 2013. aasta pangandusteatise reguleerimisalasse.

7.2.4. **Kreeka finantsstabiilsuse fondi võimaldatud rekapitaliseerimiste (meetmed B1, B2, B3 ja B4) siseturuga kokkusobivuse hindamise õiguslik alus**

(196) Kreeka finantsstabiilsuse fondi rekapitaliseerimiste (meetmed B1, B2, B3 ja B4) ning eeskätt tasu kokkusobivust siseturuga tuleks esmalt hinnata 2008. aasta pangandusteatise, rekapitaliseerimisteatise ja 2011. aasta pikendusteatise alusel. Alpha uurimise algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust meetme B1 kokkusobivuse suhtes nimetatud teatistega. Kuna need meetmed võeti enne 31. juulit 2013, ei kuulu need 2013. aasta pangandusteatise reguleerimisalasse. Kreeka finantsstabiilsuse fondi rekapitaliseerimiste (meetmed B1, B2, B3 ja B4) siseturuga kokkusobivust tuleks hinnata ka ümberkorraldamisteatise alusel.

7.3. MEETME L2 KOKKUSOBIVUS 2008. AASTA PANGANDUSTEATISE, 2011. AASTA PIKENDUSTEATISE JA 2013. AASTA PANGANDUSTEATISEGA

(197) Abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv juhul, kui see vastab järgmistele kokkusobivuse üldkriteeriumidele: asjakohasus, vajalikkus ja proportsionaalsus.

(198) Kuna Kreeka pangad jäid hulgirahastamise turgudelt kõrvale ja muutusid täielikult sõltuvaks keskpanga rahalistest vahenditest (vt põhjendus 26) ning kuna pank ei saanud laenata piisavas koguses vahendeid tavaliste refinantseerimistehingute kaudu, vajas pank makseviivituse ärahoidmiseks piisava likviidsuse saamiseks riigi tagatud erakorralist likviidsusabi. Komisjoni arvates on meede L2 asjakohane mehhanism olulise häire kõrvaldamiseks, mille oleks põhjustanud panga makseviivitus.

(199) Kuna riigi tagatud erakorraline likviidsusabi tõi pangale kaasa suhteliselt suured rahastamiskulud, on pangal olemas piisav stiimul, et mitte toetuda oma tegevuse arendamisel nimetatud rahastamisallikale. Pank oli kohustatud maksma […] baaspunkti võrra kõrgemat intressimäära kui eurosüsteemi tavapäraste refinantseerimistehingute puhul. Lisaks pidi pank maksma riigile tagatistasu […] baaspunkti. Selle tulemusel on riigi tagatud erakorralise likviidsusabi kogumaksumus Euroopa Keskpanga poolse refinantseerimise tavapärasest maksumusest palju suurem. Nende kahe kogusumma erinevus on suurem kui 2011. aasta pikendusteatises nõutav tagatistasu. Seega võib riigi nõutud tasu kogusummat pidada piisavaks. Riigi tagatud erakorralise likviidsusabi summa vaatavad Kreeka keskpank ja Euroopa Keskpank regulaarselt üle, võttes seejuures arvesse panga tegelikke vajadusi. Nad jälgivad nende vahendite kasutamist tähelepanelikult, tagades, et piirdutakse minimaalselt vajalikuga. Seega ei taga meede L2 pangale liigset likviidsust, mida pank võiks kasutada konkurentsi moonutava tegevuse rahastamiseks. See piirdub minimaalselt vajaliku summaga.

(200) Riigi tagatud erakorralise likviidsusabi kasutamise sedavõrd põhjalik jälgimine ja minimaalselt vajalikuga piirdumise korrapärane kontrollimine tagab ühtlasi ka selle, et likviidsus on proportsionaalne ega moonuta põhjendamatult konkurentsi. Komisjon märgib samuti, et Kreeka on võtnud kohustuse tagada, et pank rakendab ümberkorraldusmeetmeid, mis vähendavad sõltuvust keskpanga võimaldatavast rahastamisest, ning järgib oma äritegevuses teatavaid piiranguid, mida on kirjeldatud punktis 7.6. Sel viisil tagatakse, et pank vabaneb võimalikult kiiresti likviidsustoetuse vajadusest ning et kõnealune abi on proportsionaalne.

(201) Seega on meede L2 kooskõlas 2008. aasta pangandusteatise ja 2011. aasta pikendusteatisega. Pidades silmas, et 2013. aasta pangandusteatis ei sisalda uusi nõudeid tagatiste kohta, on meede L2 kooskõlas ka selle teatisega.

7.4. MEETMETE B1, B2, B3 JA B4 KOKKUSOBIVUS 2008. AASTA PANGANDUSTEATISE, REKAPITALISEERIMISTEATISE JA 2011. AASTA PIKENDUSTEATISEGA

(202) Nagu on osutatud põhjenduses 189 ja 2008. aasta pangandusteatise punktis 15, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv abi, mis vastab järgmistele kokkusobivuse üldkriteeriumidele: ([93]) asjakohasus, vajalikkus ja proportsionaalsus.

([93]) Vt komisjoni otsus juhtumis nr NN 51/2008 „Guarantee scheme for banks in Denmark" (Tagatisskeem Taani pankadele), põhjendus 41 (ELT C 273, 28.10.2008, lk 2).

(203) Rekapitaliseerimisteatises ja 2011. aasta pikendusteatises käsitletakse üksikasjalikumalt riigipoolsete kapitalisüstide puhul nõutava tasu suurust.

7.4.1. **Meetmete asjakohasus**

(204) Kreeka finantsstabiilsuse fondi rekapitaliseerimiste (meetmed B1, B2, B3 ja B4) asjakohasuse küsimuses leiab komisjon, et need on asjakohased, kuna tänu nendele vastab pank kapitalinõuetele. Kui finantsstabiilsuse fond ei oleks rekapitaliseerimisi võimaldanud, ei oleks pank saanud oma tegevust jätkata ning oleks jäänud kõrvale EKP refinantseerimistehingutest.

(205) Selle kohta märkis komisjon Alpha uurimise algatamise otsuses, et pank on Kreeka üks suurimaid panku nii laenamise kui ka hoiuste kogumise valdkonnas. Seepärast on tegemist Kreeka jaoks süsteemselt olulise pangaga. Panga makseviivitus oleks seetõttu tekitanud tõsise häire Kreeka majanduses. Tolleaegses olukorras oli Kreeka finantsasutustel raskusi juurdepääsul rahastamisele. Rahastamisprobleemid piirasid nende suutlikkust laenata Kreeka majandusele. Sellises olukorras oleks panga makseviivitus häiret Kreeka majanduses veelgi süvendanud. Meetmed B1, B2, B3 ja B4 võeti lisaks peamiselt erasektori osaluse programmi tõttu, milles osalemine oli ülimalt erakorraline ja ettenägematu ettevõtmine, ning mitte panga oskamatu juhtimise või ülemäärase riskide võtmise tulemusel. Seega lahendatakse meetmetega peamiselt kõnealuse programmi tagajärgi ja aidatakse säilitada Kreeka finantsstabiilsust.

(206) Alpha uurimise algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust selle üle, kas viivitamata võeti kõik meetmed selleks, et vältida panga edaspidist abivajadust. Nagu on märgitud käesoleva otsuse põhjendustes 121 ja 122, on Kreeka kohustunud võtma hulga meetmeid panga üldjuhtimise ja äritegevuse valdkonnas. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 99 ja 106, on pank samuti olulisel määral ümber korraldanud oma tegevust ning juba vähendanud mitmeid kulusid. Seega ei ole komisjoni kahtlustel alust.

(207) Alpha uurimise algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlusi ka selle suhtes, kas ette olid nähtud piisavad kaitsemeetmed juhuks, kui panka hakkab näiteks kontrollima riik või kui eraaktsionäride kontroll säilib, samal ajal kui enamusosalus oleks riigil. Komisjon märgib, et põhjendustes 121 ja 122 kirjeldatud kohustustega tagatakse panga krediiditehingute tulunduslik laad ja igapäevapanganduse kaitsmine riigi sekkumise eest. Kreeka finantsstabiilsuse fondi ja panga vahel sõlmitud raamkokkulepe tagab ka riigi kui põhiaktsionäri huvide kaitsmise ülemäärase riskide võtmise eest panga juhtkonnas.

(208) Meetmetega B1, B2, B3 ja B4 tagatakse seega finantsstabiilsuse säilitamine Kreekas. Võetud on olulisi meetmeid kahjumi ärahoidmiseks tulevikus ning selle tagamiseks, et ebapädev üldjuhtimine ei seaks ohtu panga tegevust. Sellest lähtuvalt leiab komisjon, et meetmed B1, B2, B3 ja B4 on asjakohased.

7.4.2. **Vajalikkus – abi piirdumine minimaalselt vajalikuga**

(209) 2008. aasta pangandusteatise kohaselt peab abimeede oma suuruse ja vormi poolest olema eesmärgi saavutamiseks vajalik. See tähendab, et kapitalisüst peab olema eesmärgi saavutamiseks minimaalse vajaliku suurusega.

(210) Kapitalitoetuse suuruse arvutas Kreeka keskpank välja stressitesti raames, et tagada esimese taseme põhiomavahendite säilimine üle teatava taseme ajavahemikus 2012–2014 (vt tabel 3). Seega ei teki pangal tänu kapitalitoetusele kapitali ülejääki. Nagu on selgitatud põhjenduses 206, on võetud meetmeid panga edaspidise abivajaduse ärahoidmiseks.

(211) Esimese ja teise ajutise rekapitaliseerimise (meetmed B1 ja B2) eest makstava tasu puhul tuletab komisjon meelde, et need meetmed võeti vastavalt 2012. aasta mais ja detsembris ning abi anti mitterahalises vormis EFSFi võlakirjadena. EFSFi võlakirjade väljastamise kuupäevast kuni 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimiseni

on finantsstabiilsuse fond saanud tasuna EFSFi võlakirjadelt kogunenud intressi, millele lisandub 1 % suurune tasu ([94]). Nagu on rõhutatud Alpha uurimise algatamise otsuses, on nimetatud tasu väiksem kui rekapitaliseerimisteatises kehtestatud vahemik 7–9 %. Madala tasumääraga periood piirdus siiski meetme B1 puhul vaid ühe aastaga ja meetme B2 puhul viie kuuga (s.o kuni ajutise rekapitaliseerimise lihtaktsiate vormis püsivaks rekapitaliseerimiseks konverteerimise kuupäevani ehk meetme B4 võtmiseni). Kui esimene ja teine ajutine rekapitaliseerimine ei toonud kaasa olemasolevate aktsionäride osaluse olulist vähenemist, siis 2013. aasta kevadine rekapitaliseerimine (esimese ja teise ajutise rekapitaliseerimise konverteerimine) vähendas seniste aktsionäride osalust märkimisväärselt, kuna nende osakaal panga aktsiakapitalis langes tasemele 4,9 %. Sellega tehti lõpp esimesest ajutisest rekapitaliseerimisest alates kestnud ebanormaalsele olukorrale. Seega ei ole Alpha uurimise algatamise otsuses väljendatud kahtlustel alust.

(212) Võttes lisaks arvesse panga raskuste ebatüüpilist põhjust ehk kahjumi tekkimist peamiselt võlanõudest loobumise tõttu riigi kasuks (erasektori osaluse programm ja võlakirjade tagasiostmine, mis andsid riigile märkimisväärse eelise võla vähendamise kujul) ning Kreekat vallanud pikaajalise majanduslanguse tagajärgede tulemusel, on komisjon nõus heaks kiitma ajutise kõrvalekaldumise rekapitaliseerimisteatises sätestatud tavapärastest tasuga seotud nõuetest ([95]).

(213) Meede B3 kujutas endast kapitali andmise kohustust. 2012. aasta detsembris võetud kohustus täideti tegeliku kapitalisüstiga 2013. aasta mais-juunis, vaevu viis kuud hiljem. Sel ja põhjenduses 212 osutatud põhjustel on asjaomase kohustuse eest tasu mittemaksmine vastuvõetav.

(214) Meetme B4 puhul tuleks 2011. aasta pikendusteatise punkti 8 kohaselt kapitalisüstide raames aktsiaid märkida aktsiahinna suhtes tehtava piisava diskontoga, mida on korrigeeritud lahjendusefekti arvesse võtmiseks, et anda riigi saadava asjakohase tulu suhtes piisav kindlus. Kuna aga kõnealune rekapitaliseerimine ei toimunud aktsiahinna suhtes olulise diskontoga, mida on korrigeeritud lahjendusefekti arvesse võtmiseks, oli teoreetilise märkimisõiguseta hinna suhtes märkimisväärse diskonto saavutamine tegelikkuses võimatu ([96]). Enne 2013. aasta kevadist rekapitaliseerimist oli panga turukapitalisatsioon vaid paarsada miljonit eurot. Seetõttu tekib küsimus, kas senised aktsionärid oleks tulnud täielikult kõrvale jätta. Komisjon märgib, et määratud emissioonihind oli keskmisest turuhinnast (arvestusperioodil 50 päeva enne emissioonihinna kindlaksmääramist) 50 % odavam. Komisjon märgib ühtlasi, et olemasolevate aktsionäride osaluse vähendamine on olnud väga ulatuslik, kuna pärast rekapitaliseerimist jäi nende osakaaluks panga aktsiakapitalis üksnes 4,9 %. Seega oleks turuhinna suhtes veelgi madalama hinna kohaldamine avaldanud üksnes väikest mõju finantsstabiilsuse fondile makstavale tasule. Võttes arvesse Kreeka pankade erilist olukorda (vt põhjendus 212) ning asjaolu, et abivajadus tekkis võla kustutamisest riigi kasuks, hindab komisjon emissioonihinna piisavalt madalaks.

(215) Peale selle väljastas Kreeka finantsstabiilsuse fond ostutähed ning kõik 2013. aasta kevadises rekapitaliseerimises osalenud erainvestorid said iga uue märgitud aktsia kohta ühe ostutähe. Need ostutähed anti tasuta. Nagu on selgitatud põhjenduses 93, kätkeb iga ostutäht endas õigust osta kindlaksmääratud intervallidega ja täitmishindadega 7,40 finantsstabiilsuse fondi aktsiat. Täitmishind vastab finantsstabiilsuse fondi määratud märkimishinnale, millele lisandub iga-aastane kumulatiivne intress (4 % esimesel aastal, 5 % teisel aastal, 6 % kolmandal aastal, 7 % neljandal aastal ning seejärel aastaintress 8 % kuue viimase kuu jooksul). Finantsstabiilsuse fondile kuuluvatelt aktsiatelt saadud tasu piirdub tegelikkuses kõnealuste tasemetega. See tasu on väiksem kui rekapitaliseerimisteatises kindlaks määratud 7–9 % vahemik. Kuna aga kõnealused ostutähed olid väga olulised eelisostuemissiooni ja suunatud pakkumise õnnestumises, mille pank enne 2013. aasta kevadist rekapitaliseerimist käivitas, järeldab komisjon, et need võimaldasid pangal vähendada abisummat 550 miljoni euro võrra. Pidades silmas panga madalat kapitali adekvaatsuse määra enne rekapitaliseerimist ning ülimalt ebakindlat olukorda tol ajal, osutasid toona kättesaadavad prognoosid tõepoolest sellele, et ilma ostutähtedeta ei oleks erainvestorid teeninud piisavat tulu ning ei oleks osalenud. Põhjendustes 205 ja 212 selgitatud põhjustel ning võttes arvesse, et ostutähtede täitmise korral oleks finantsstabiilsuse fondi saadav tasu väga väike ning et majandus- ja rahanduspoliitika memorandumi eesmärk oli leida erainvestoreid, hoides seega teatavaid panku erakätes ja vältides olukorda, kus kogu Kreeka pangandussektor on finantsstabiilsuse fondi kontrolli all, on komisjon nõus heaks kiitma sellise kõrvalekaldumise rekapitaliseerimisteatises sätestatud tavapärastest tasuga seotud nõuetest. Komisjon nõustub kõrvalekalde heaks kiitma ka sellepärast, et finantsstabiilsuse fondi asutamist käsitlevas seaduses (2014. aastal muudetud kujul) ei

([94]) Vt põhjendus 83: kogunenud intresse käsitatakse finantsstabiilsuse fondi täiendava panusena ning selle võrra vähenes fondist pangale 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise raames tehtud makse.

([95]) Vt ka punkt 7.5.1.

([96]) Teoreetiline märkimisõiguseta hind on üldkasutatav turumeetod aktsiakapitali suurendamisel tekkiva lahjendusefekti kvantifitseerimiseks.

ole ette nähtud ostutähtede korrigeerimist eelisostuõiguseta aktsiakapitali suurendamisel ning et eelisostuemissiooni korral võib korrigeerida üksnes ostutähtede täitmishinda, kusjuures seda võib teha üksnes tagasiulatuvalt ning finantsstabiilsuse fondi ostueesõiguste müügist saadud reaaltulu piires. Tänu asjaolule, et Kreeka lubas enne finantsstabiilsuse fondi ostutähtede mis tahes tagasiostmist küsida komisjonilt selleks heakskiitu, on võimalik vältida ka olukorda, kus finantsstabiilsuse fondile ette nähtud tasu väheneb veelgi rohkem ning samal ajal suureneb ostutähtede omanike saadav tasu.

(216) Seoses asjaoluga, et finantsstabiilsuse fondi aktsiad on hääleõiguseta, tuletab komisjon meelde, et panga abivajadus ei ole suuremas osas seotud ülemääraste riskide võtmisega. Peale selle püüti majandus- ja rahanduspoliitika memorandumiga hoida teatavaid panku erakätes. Pooltevaheliste suhete raamistik ning asjaolu, et ümberkorraldamiskava mitterakendamisel hääleõigus automaatselt ennistatakse, tagavad ka kaitsemeetmed juhuks, kui erainvestoritest koosnev juhatus peaks võtma ülemääraseid riske. Peale selle võib riigile makstava tasuna käsitada erasektori osaluse programmi ja 2012. aasta detsembris toimunud võlakirjade tagasiostu, kuna riigi võlga panga ees vähendati mitme miljardi euro võrra. Neil alustel peab komisjon finantsstabiilsuse fondi hääleõiguseta aktsiaid vastuvõetavaks. Seetõttu järeldab komisjon, et meede B4 oli vajalik.

Kokkuvõttes olid meetmed B1, B2, B3 ja B4 vajalikud päästmisabina nii oma suuruse kui ka vormi poolest.

7.4.3. **Proportsionaalsus – negatiivset ülekanduvat mõju piiravad meetmed**

(217) Komisjon möönab, et pank sai väga suures mahus riigiabi. Kõnealune olukord võib seega oluliselt moonutada konkurentsi. Kreeka on aga võtnud endale kohustuse rakendada teatavaid meetmeid negatiivse ülekanduva mõju piiramiseks. Eeskätt on võetud kohustus tagada, et pank tegutseb ka edaspidi tulunduslikel alustel (vt põhjendused 121 ja 122), järgib omandamiskeeldu ja väljub teatavatest investeeringutest (vt põhjendused 123 ja 124). Konkurentsi moonutamise piiranguid hinnatakse põhjalikumalt punktis 7.6.

(218) Pangas on ametisse nimetatud ka järelevalve eest vastutav usaldusisik, kes jälgib äriühingu üldjuhtimise ja äritegevusega seotud kohustuste nõuetekohast täitmist. Sellega hoitakse ära kahjulikud muutused panga äritavades ja seega vähendatakse võimalikku negatiivset ülekanduvat mõju.

(219) 12. juunil 2014 esitati komisjonile uus põhjalik ümberkorralduskava. Seda hinnatakse punktis 7.6.

(220) Seega ei ole Alpha uurimise algatamise otsuses väljendatud kahtlustel alust. Meetmed B1, B2, B3 ja B4 on 2008. aasta pangandusteatise punkti 15 valguses proportsionaalsed.

7.4.4. **Järeldus Kreeka finantsstabiilsuse fondi võimaldatud rekapitaliseerimiste kokkusobivuse kohta 2008. aasta pangandusteatise, rekapitaliseerimisteatise ja 2011. aasta pikendusteatisega**

(221) Eespool kirjeldatut arvesse võttes järeldab komisjon, et finantsstabiilsuse fondi korraldatud rekapitaliseerimised (meetmed B1, B2, B3 ja B4) on 2008. aasta pangandusteatise punkti 15, rekapitaliseerimisteatise ja 2011. aasta pikendusteatise kontekstis asjakohased, vajalikud ja proportsionaalsed.

7.5. OMANDAMISTEHINGU KOKKUSOBIVUS ÜMBERKORRALDAMISTEATISEGA

(222) Ümberkorraldamisteatise punkti 23 kohaselt ei tohi abi saanud pangad rahastada riigiabist teiste ettevõtjate omandamist, välja arvatud juhul, kui see on oluline panga elujõulisuse taastamiseks. Peale selle sätestatakse teatise punktides 40 ja 41, et pangad ei tohiks kasutada riigiabi konkureerivate ettevõtete omandamiseks, välja arvatud juhul, kui see moodustab osa finantsstabiilsuse taastamiseks vajalikust konsolideerimisprotsessist või kui see on vajalik tõhusa konkurentsi tagamiseks. Lisaks võivad omandamistehingud ohustada elujõulisuse taastamist või muuta selle keeruliseks. Komisjon peab seega hindama, kas panga sõlmitud omandamistehingud on kooskõlas ümberkorraldamisteatisega.

7.5.1. **Emporiki panga omandamise kokkusobivus ümberkorraldamisteatisega**

7.5.1.1. *Emporiki panga omandamise mõju panga pikaajalisele elujõulisusele*

(223) Äritegevuse kasumlikkuse seisukohalt aitab Emporiki panga omandamine taastada panga pikaajalist elujõulisust, kuna kahe ühel geograafilisel turul tegutseva panga liitmine võimaldab luua märkimisväärse koostoime, vähendades näiteks töötajate arvu ja üldkulusid ning sulgedes filiaale. Pank omandab kliendid ja hoiused ning vähendab samal ajal olulisel määral turunduskulusid. Peakorteri tegevuse ratsionaliseerimise kõrval sulgeb pank koondatud üksuse paljud filiaalid.

(224) Likviidsuspositsiooni arvesse võttes on omandamistehingul pangale positiivne mõju. Seda näitab muu hulgas asjaolu, et omandatud üksuse laenude ja hoiuste suhtarv oli umbes 115 %, mis on panga väga kõrgest näitajast oluliselt väiksem ([97]). Seega parandab see märkimisväärselt panga laenude ja hoiuste suhtarvu.

(225) Staatilisest vaatenurgast on omandamistehingul positiivne mõju ka panga kapitali adekvaatsuse määrale, kuna pank omandas hästi kapitaliseeritud panga ühe euro eest. 31. märtsi 2012. aasta seisuga oli omandamise tulemusena koondunud üksuse kapitali adekvaatsuse määr *pro forma* 11,8 %, samal ajal kui panga sama näitaja oli vaid 8,8 %. Sarnaselt oli koondunud üksuse esimese taseme põhiomavahendite suhtarv *pro forma* 11,1 %, panga sama näitaja seevastu aga 7,9 %. Emporiki panga hea kapitaliseeritus on kaitseks tulevaste kahjumite puhul, mis võivad stressitestis avalduda (vt tabel 3). Panga kapitali adekvaatsuse määra kasvu staatilised hinnangud näitasid positiivset mõju selle pikaajalisele kapitalipositsioonile liiga suurena. Komisjon on seega seisukohal, et Emporiki panga omandamine mõjutab panga pikaajalise elujõulisuse taastamist positiivselt.

7.5.1.2. *Omandamistehingu mõju panga vajatava abi summale*

(226) Ümberkorraldamisteatise punkti 23 kohaselt ei tohiks ümberkorraldusabi kasutada teiste ettevõtjate omandamiseks, vaid ainult selliste ümberkorralduskulude katmiseks, mis on vajalikud panga elujõulisuse taastamiseks. Kuigi Emporiki panga omandamisel on positiivne mõju panga elujõulisusele, ei ole see aga käesoleval juhul ümberkorraldamisteatise punkti 23 tähenduses vajalik elujõulisuse taastamiseks.

(227) Pank maksis Emporiki panga omandamise eest tasu ainult ühe euro. Niisiis ei rahastatud ostu riigiabist. See asjaolu viitab ka sellele, et kõnealune tehing ei suurendanud panga kapitalivajadust. Peale selle oli Emporiki pank hästi kapitaliseeritud (st 2012. aasta stressitestis nõutud ulatuses, vt tabel 3). Seda silmas pidades ei põhjusta Emporiki panga omandamine pangale tõenäoliselt tulevikus kapitalivajadust.

(228) Kokkuvõttes võib märkida, et ebatüüpilisi tingimusi (stressitesti nõuetele vastaval tasemel täielikult kapitaliseeritud panga omandamine ühe euroga) arvesse võttes ei ole Emporiki panga omandamine erandjuhuna vastuolus nõudega, et abi peab piirduma minimaalselt vajalikuga.

7.5.1.3. *Omandamistehingu moonutav mõju konkurentsile*

(229) Ümberkorraldamisteatise punktide 39 ja 40 kohaselt ei tohiks riigiabi kasutada nii, et see kahjustab konkurente, kes ei saa samasugust riiklikku toetust, ning eeskätt konkureerivate ettevõtete omandamiseks. Teatise punktis 41 on samuti sätestatud, et omandamist võidakse lubada juhtudel, kui see on finantsstabiilsuse taastamiseks vajaliku konsolideerimisprotsessi osa või kui see on vajalik tõhusa konkurentsi tagamiseks. Sellistel juhtudel peaks omandamisprotsess olema õiglane ning tagama asjaomasel turul tõhusa konkurentsi tingimused.

(230) 2012. aasta alguses väliskonsultandi koostatud hinnangust lähtudes leidis Kreeka keskpank, et üksinda ei ole Emporiki pank elujõuline. See tootis äriühingule Crédit Agricole olulist kahjumit, mistõttu otsustati müügi kasuks. Kui müük ei oleks õnnestunud, oleks äriühing Crédit Agricole võinud hakata mõtlema selle likvideerimisele. Seega võib tehingut pidada finantsstabiilsuse taastamiseks vajaliku konsolideerimisprotsessi osaks ümberkorraldamisteatise punktis 41 kirjeldatud viisil.

([97]) Vt tabel 5.

(231) Mitte ükski abi mitte saav pakkuja ei esitanud Emporiki panga omandamiseks kehtivat pakkumist ning müügiprotsess oli avatud, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Seega ei tõrjunud pank eemale ühtegi abi mitte saavat pakkujat. Kuna kõnealuse omandamise kinnitas Kreeka konkurentsiamet, ei ohustata müügiprotsessi tulemusena tõhusa konkurentsi tingimusi Kreekas.

(232) Peale selle ei tulene panga abivajadus oskamatust juhtimisest ega ülemäärasest riskide võtmisest. Nagu on osutatud põhjenduses 227, ei kasutatud kõnealuse omandamistehingu rahastamiseks riigiabi (Kreeka keskpanga stressitesti läbimiseks piisaval tasemel kapitaliseeritud panga omandamine ühe euro eest).

(233) Eespool kirjeldatut silmas pidades järeldatakse, et Emporiki panga omandamine on kooskõlas ümberkorraldamisteatise 4. jaoga.

7.5.1.4. *Järeldus Emporiki panga omandamise kohta*

(234) Komisjon järeldab, et Kreeka pankade ainulaadset olukorda ja Emporiki panga omandamise konkreetseid asjaolusid silmas pidades vastab omandamine ümberkorraldamisteatises sätestatud nõuetele.

7.5.2. **Kolme ühistupanga teatavate valitud varade ja kohustuste omandamise kokkusobivus ümberkorraldamisteatisega**

7.5.2.1. *Valitud varade ja kohustuste omandamise mõju panga pikaajalisele elujõulisusele*

(235) Kolme ühistupanga teatavate valitud varade ja kohustuste omandamine toetab panga pikaajalist elujõulisust.

(236) Täpsemalt parandas kolme ühistupanga hoiuste kandmine panga bilanssi tolle likviidsusprofiili. Äriühingu Alpha Bank S.A. laenude ja hoiuste suhtarv (neto) väheneb umbes 1,5 % ning kahanes ka äriühingu sõltuvus eurosüsteemi rahalistest vahenditest.

(237) Peale selle andis asjaomaste varade ja kohustuste omandamine pangale võimaluse suurendada tulusid, laiendades mitmes geograafilises piirkonnas oma kliendibaasi. Pank ei võtnud üle kulukat taristut ega filiaalivõrgustikku. Sama kehtib laenude kohta. Seega ei suurendanud pank oma riskiportfelli ega kapitalivajadust.

7.5.2.2. *Omandamistehingu mõju panga vajatava abi summale*

(238) Ümberkorraldamisteatise punkti 23 kohaselt ei tohiks ümberkorraldusabi kasutada teiste ettevõtjate omandamiseks, vaid ainult selliste ümberkorralduskulude katmiseks, mis on vajalikud panga elujõulisuse taastamiseks. Kuigi kõnealuste valitud varade ja kohustuste omandamisel on positiivne mõju panga elujõulisusele, ei ole see aga käesoleval juhul vajalik panga elujõulisuse taastamiseks ümberkorraldamisteatise punkti 23 tähenduses.

(239) Kõigilt kolmelt ühistupangalt üle võetud varade ja kohustuste omandamise eest maksti tasuna 2,1 % ülekantud hoiuste väärtusest ehk ligikaudu 9 miljonit eurot, mis moodustas 0,01 % panga bilansimahust omandamistehingu ajal. Seepärast võib tasu pidada väga väikeseks. Peale selle oli pank 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimisega juba kaasanud erakapitali summas 550 miljonit eurot.

(240) Sellest tulenevalt järeldatakse, et kolmelt ühistupangalt üle võetud varade ja kohustuste (peamiselt hoiuste) omandamise eest makstud hind oli nii madal, et selle tõttu ei ületanud abi minimaalselt vajalikku taset.

7.5.2.3. *Omandamistehingu moonutav mõju konkurentsile*

(241) Nagu on osutatud punktis 229, ei tohiks riigiabi ümberkorraldamisteatise punktide 39 ja 40 kohaselt kasutada nii, et see kahjustab konkurente, kes ei saa samasugust riiklikku toetust, ning eeskätt konkureerivate ettevõtete omandamiseks, välja arvatud konkreetsetel tingimustel.

(242) Kreeka keskpank leidis, et kolm ühistupanka ei olnud elujõulised ning et finantsstabiilsuse säilitamiseks oli vaja võtta kriisilahendusmeetmed. Seega võib omandamistehingut pidada finantsstabiilsuse taastamiseks vajaliku konsolideerimisprotsessi osaks ümberkorraldamisteatise punktis 41 kirjeldatud viisil.

(243) Peale selle ei esitanud kolme ühistupanga varade ja kohustuste omandamiseks kehtivat pakkumist ükski abi mitte saanud pakkuja ning ainus teine pakkumine tuli pangalt, kes oli saanud isegi rohkem abi. Peale selle oli omandatud varade ja kohustuste maht väike ega mõjutanud turu struktuuri ([98]).

(244) Kokkuvõttes leiab komisjon, et osutatud erakorraliste asjaolude tõttu on omandamise lubamine kooskõlas ümberkorraldamisteatise punktiga 41 põhjendatud.

7.5.2.4. *Järeldus kolme ühistupanga teatavate valitud varade ja kohustuste omandamise kohta*

(245) Komisjon järeldab, et kolme ühistupanga teatavate valitud varade ja kohustuste omandamise konkreetseid asjaolusid silmas pidades vastab omandamine ümberkorraldamisteatises sätestatud nõuetele.

7.5.3. **Citibanki Kreeka haru omandamise kokkusobivus ümberkorraldamisteatisega**

7.5.3.1. *Citibanki Kreeka haru omandamise mõju panga pikaajalisele elujõulisusele*

(246) Citibanki Kreeka haru, sealhulgas Dinersi omandamine toetab panga pikaajalist elujõulisust. Pank omandas piisava laenukahjumireserviga panga. Peale selle oli laenuportfelli puhasväärtus palju väiksem omandatud hoiuste väärtusest.

(247) Citibanki Kreeka haru hoiuste kandmine panga bilanssi parandab panga keskpikka ja pikaajalist rahastamisprofiili ning suurendab samal ajal kasumlikkust.

(248) Peale selle tugevdab pank kõnealuse omandamistehinguga oma hoiuste kogumise tegevusharu ja suutlikkust, panustades tasakaalustatud ja jätkusuutliku ärimudeli saavutamisse.

(249) Lisaks toetavad panga pikaajalist elujõulisust märkimisväärne koostoime, mida loodetakse saavutada tsentraliseeritud ülesannete täitmise, IT-teenuste ja tegevuskulutuste valdkonnas.

(250) Seega mõjutab Citibanki Kreeka haru omandamine panga pikaajalise elujõulisuse taastamist positiivselt.

7.5.3.2. *Omandamise mõju panga vajatava abi summale*

(251) Ümberkorraldamisteatise punkti 23 kohaselt ei tohiks ümberkorraldusabi kasutada teiste ettevõtjate omandamiseks, vaid ainult selliste ümberkorralduskulude katmiseks, mis on vajalikud panga elujõulisuse taastamiseks. Kuigi Citibanki Kreeka haru omandamisel on positiivne mõju panga elujõulisusele, ei ole see aga käesoleval juhul vajalik panga elujõulisuse taastamiseks ümberkorraldamisteatise punkti 23 tähenduses.

(252) Pank maksis Citibanki Kreeka haru ja Dinersi omandamise eest tasuna ainult kaks miljonit eurot ([99]).

(253) Omandatud portfell hõlmab suurel hulgal täielikult mahakantud laene. Arvata võib, et asjaomase uue laenuportfelli väärtuse hindamine võib kompenseerida laenuportfelli panga bilanssi kandmisest tulenevat mõningast kapitalivajadust.

(254) Peale selle on pank hankinud erainvestoritelt kapitali summas 1,2 miljardit eurot, seejuures kõrgema aktsiahinnaga kui Kreeka finantsstabiilsuse fondi makstud märkimishind 2013. aasta kevadise rekapitaliseerimise ajal.

(255) Kõnealuseid konkreetseid asjaolusid silmas pidades ei saa väita, et omandamist rahastati riigiabist. Omandamistehing ei suurenda abivajadust ega vähenda juba antud abi eest makstud tasu.

7.5.3.3. *Omandamise moonutav mõju konkurentsile*

(256) Nagu on osutatud põhjenduses 241, ei tohiks riigiabi kasutada nii, et see kahjustab konkurente, kes ei saa samasugust riiklikku toetust, ning eeskätt konkureerivate ettevõtete omandamiseks.

([98]) Lääne-Makedoonia pangalt ja Evia pangalt üle võetud varade ja kohustuste omandamisest ei teavitatud Kreeka konkurentsiametit, kuna kummaltki ühistupangalt omandatud varade ja kohustustega seotud tulu jäi alla 15 miljoni euro, st alla künnise, mis on sätestatud seaduse nr 3959/2011 artikli 6 lõikes 1, mida tuleb lugeda koostoimes artikli 10 lõike 3 punktiga a.

([99]) Tasu arvutamisel võeti arvesse 30 % suurust hoiuste väärtuse languse määra lepingu allkirjastamise ja tehingu sõlmimise vahelisel ajal. Tasu korrigeeritakse tagasiulatuvalt, sõltuvalt enne tehingu sõlmimise kuupäeva kindlaks määratud tegelikust väärtuse languse määrast.

(257) Citibanki Kreeka haru omandamise eest makstud tasu oli väga väike ning pangal õnnestus hankida piisavalt erakapitali kõrge aktsiahinnaga. Seetõttu ei saa väita, et omandamise rahastamiseks kasutati kõnealust abi.

(258) Kuna panga omandatud tegevusüksuste ostmiseks ei esitanud pakkumisi ükski abi mitte saanud konkurent, ei tõrjutud tehinguga kõrvale investoreid, kes abi ei saanud.

(259) Pidades silmas põhjendustes 257 ja 258 esitatud põhjusi, ei kuulu kõnealune omandamistehing ümberkorraldamisteatise punktides 39 ja 40 sätestatud keelu reguleerimisalasse. Peale selle tuletab komisjon meelde, et panga abivajadus ei tulene oskamatust juhtimisest ega ülemäärasest riskide võtmisest.

7.5.3.4. *Järeldus Citibanki Kreeka haru omandamise kohta*

(260) Komisjon järeldab, et panga ainulaadset olukorda ([100]) ning Citibanki Kreeka haru omandamise konkreetseid asjaolusid silmas pidades vastab omandamine ümberkorraldamisteatises sätestatud nõuetele.

7.6. MEETMETE A, B1, B2, B3 JA B4 KOKKUSOBIVUS ÜMBERKORRALDAMISTEATISEGA

7.6.1. **Raskuste allikad ja ümberkorraldamisteatise kohase hindamise tagajärjed**

(261) Nagu on osutatud punktides 2.1.1 ja 2.1.2, tulenevad panga raskused peamiselt Kreeka võlakriisist ning tugevast majanduslangusest Kreekas ja Lõuna-Euroopas. Võlakriisi küsimuses tasub märkida, et Kreeka valitsus kaotas juurdepääsu finantsturgudele ja pidi lõpuks pidama läbirääkimisi kohalike ja rahvusvaheliste võlausaldajatega erasektori osaluse programmi lepingu üle, mille tulemusel vähendati riigi vastu suunatud nõudeid 53,3 % võrra. Lisaks vahetati 31,5 % nõuetest madalamate intressimäärade ja pikemate tähtaegadega uute Kreeka riigivõlakirjade vastu. Kreeka ostis need uued võlakirjad Kreeka pankadelt 2012. aasta detsembris tagasi hinnaga, mis jäi vahemikku 30,2–40,1 % nende nimiväärtusest, mis tähendas seetõttu Kreeka pankade jaoks järjekordseid kahjumeid. Peale erasektori osaluse programmi ja võla tagasiostu mõju panga kapitalipositsioonile täheldas pank ajavahemikus 2010. aastast kuni 2012. aasta keskpaigani ka väga suurt hoiuste väljavoolu, mis tulenes ohust, et Kreeka väljub valitsemissektori võla jätkusuutmatuse ja majanduslanguse tõttu euroalast.

(262) Meetmete B1, B2, B3 ja B4 maksumus on 4 571 miljonit eurot, mis on väiksem erasektori osaluse programmi tõttu kajastatud kahjumist (4 786 miljonit eurot). Sellisel juhul leevendab komisjon 2011. aasta pikendusteatise punkti 14 kohaselt oma nõudeid, tingimusel, et raskused ei tulene eeskätt ülemäärasest riskide võtmisest.

(263) Suurim osa kapitalivajadusest tuleneb sellest, et finantsasutus on korrapäraselt seotud oma riigi maksejõuetuse riskiga. Sellele asjaolule viidati ka Alpha uurimise algatamise otsuse põhjendustes 58 ja 69. Peale selle märgib komisjon, et pank oli riigi maksejõuetuse riskiga seotud väiksemal määral kui teised Kreeka suurimad pangad, mistõttu ei saa väita, et pank oleks võtnud liiga suurel määral riigi võlakohustusega seotud riske. Seega ei pea pank pöörama oma ümberkorralduskavas nii suurt tähelepanu moraaliriski küsimustele kui teised abi saavad finantsasutused, kes on ülemääraselt riske võtnud. Kuna abimeetmed moonutavad konkurentsi vähem, tuleks konkurentsi moonutamist piiravaid meetmeid proportsionaalselt leevendada. Pidades lisaks silmas, et erasektori osaluse programm ja võla tagasiost kujutavad endast võlanõudest loobumist riigi kasuks, võib ka riigile pankade rekapitaliseerimisel makstav tasu olla väiksem.

(264) Kuna aga Kreeka majandus on alates 2008. aastast kahanenud umbes 25 % ning pank omandas ka väiksema elujõulisusega Emporiki panga, peab ta kasumlikkuse taastamiseks muutma oma organisatsioonilist korraldust, kulustruktuuri ja ärivõrgustikku, võttes arvesse kõnealuseid uusi tingimusi. Vaatamata sellele, et moraaliriskiga seotud küsimus käesoleval juhul ei kehti, peab pank pikaajalise elujõulisuse tagamiseks oma tegevust Kreekas ratsionaliseerima.

([100]) Vt ka punktid 7.5.1 ja 7.5.2.

(265) Teine oluline kahjumiallikas oli panga jaoks Kreeka kodumajapidamistele ja äriühingutele antud laenud. Komisjon on seisukohal, et need kahjumid tulenevad peamiselt erakordselt raskest ja pikast majanduslangusest ja asjaolust, et viie aasta jooksul vähenes SKP umbes 25 %, ning mitte panga liiga riskantsetest laenuandmistavadest. Selle tulemusel ei teki nende kahjumite katmiseks antud abi puhul moraaliriski, nagu juhul, kui abiga korvatakse panga varasemast riskikäitumisest tulenevaid tagajärgi. Seega moonutab abi konkurentsi vähem ([101]).

(266) Osa panga kapitalivajadustest ja laenukahjumitest tuleneb aga selle teatavatest rahvusvahelistest tütarettevõtjatest. Näiteks 2012. aastal olid Küprose, Rumeenia, Serbia, endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ja Bulgaaria harud kahjumis, Albaania haru aga tegutses nullkasumiga. 2012. aastal panga kapitalivajaduste väljaselgitamiseks tehtud stressitestides prognoositi välislaenudest tulenevate kahjude summaks baasstsenaariumis 921 miljonit eurot ja ebasoodsas stsenaariumis 1 201 miljonit eurot. Välisvarad vähendasid ka panga likviidsust, kuna kontsernisisene rahastamine moodustas mitu miljardit eurot.

(267) Kuna Kreeka nelja suurima panga seas kuulus Alpha pangale erasektori osaluse programmi rakendamise ajal kõige vähem Kreeka riigivõlakirju ning kõnealuse programmi tõttu tekkinud kahjum oli suurem kui meetmetega B, B2, B3 ja B4 saadud abi, võib kokkuvõttes järeldada, et enamik kahjumist ja abivajadus kuuluvad 2011. aasta pikendusteatise punkti 14 alla, mille alusel komisjon võib oma nõudeid leevendada. Osa abivajadusest tuleneb Kreeka laenude kahjumitest, mis on põhjustatud erakordselt raskest ja pikast majanduslangusest, ning mitte riskantsest laenuandmistegevusest. Selline abi ei tekita moraaliriski ja moonutab seega konkurentsi vähem.

(268) Teatava osa abivajadusest võib aga panna ka panga välismaiste tütarettevõtjatega seotud riskide võtmise arvele.

7.6.2. **Elujõulisus**

(269) Ümberkorralduskavaga tuleb tagada, et finantsasutus on võimeline taastama ümberkorraldusperioodi lõpuks oma pikaajalise elujõulisuse (ümberkorraldamisteatise 2. jagu). Praegusel juhul on ümberkorraldusperiood aeg, mis jääb käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva ja 31. detsembri 2018 vahele.

(270) Kreeka esitas kooskõlas ümberkorraldamisteatise punktidega 9–11 kõikehõlmava ja üksikasjaliku ümberkorralduskava, mis hõlmab kogu teavet panga ärimudeli kohta. Kavas määratakse kindlaks ka panga raskuste põhjused ning kõikide elujõulisusega seotud probleemidega tegelemiseks võetud meetmed. Ümberkorralduskavas kirjeldatakse eelkõige strateegiat panga tegevuse tõhususe säilitamiseks ja selleks, et tegeleda viivislaenude suure osakaaluga, ebasoodsate likviidsus- ja kapitalipositsioonidega ning välismaiste ettevõtetega, kes on viimastel aastatel rahastamise ja kapitali puhul sõltunud emaettevõtjast.

7.6.2.1. *Kreeka pangandustegevus*

(271) Seoses likviidsuse ja panga sõltuvusega eurosüsteemist saadavast rahastamisest nähakse ümberkorralduskavaga ette bilansimahu teatav kasv Kreekas ning hoiusebaasi kasvu taastumine. Riigi tagatud erakorralisele likviidsusabile peaks pank kava kohaselt toetuma üha vähem, nagu näitavad ka hiljutised suundumused; see aitab pangal samuti oma rahastamiskulusid vähendada.

(272) Põhjenduses 118 kirjeldatud laenude ja hoiuste suhtarvu puhul võetud kohustus tagab ümberkorraldusperioodi lõpuks panga bilansistruktuuri jätkusuutlikkuse. Panga likviidsuspositsiooni tugevdab ka väärtpaberite ja muu kõrvaltegevuse müük. Kuna panga likviidsuspositsioon on endiselt ebasoodne, võib komisjon nõustuda Kreeka ametiasutuste taotlusega suurendada panga likviidsust tagatiste ja riigivõlakirjade kujul Kreeka pankade toetuskava ning riigi tagatud erakorralise likviidsusabi raames.

(273) Rahastamiskulude vähendamiseks on pank võtnud ka kohustuse jätkata hoiustelt makstavate intressimäärade vähendamist Kreekas, nagu on kirjeldatud põhjenduses 118. Selline hoiusekulude vähendamine aitab oluliselt kaasa panga kasumlikkuse parandamisele enne laenukahjumieraldise tegemist.

([101]) Vt ümberkorraldamisteatise punkt 28 ja komisjoni 5. aprilli 2011. aasta otsus 2011/823/EL meetme C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 ja N 19/10) kohta, mida Madalmaad rakendasid ettevõtja ABN AMRO Group NV suhtes (ettevõtja loodi ettevõtjate Fortis Bank Nederland ja ABN AMRO N ühinemise järel), põhjendus 320 (ELT L 333, 15.12.2011, lk 1).

(274) Kriisi algusest alates on pank oluliselt ratsionaliseerinud oma ärivõrgustikku Kreekas, vähendades filiaalide ja töötajate arvu ([102]). 2017. aastaks langevad panga kogukulud 2013. aasta näitajatega võrreldes veel […] %. Selle eesmärgi saavutamiseks on Kreeka ametiasutused lubanud, et pank vähendab Kreekas 31. detsembriks 2017 oma filiaalide arvu […] võrra ning töötajate arvu […] võrra ning et Kreeka tegevuse kogukulud moodustavad maksimaalselt ([103]) […] miljonit eurot. Panga oodatav kulude ja tulude suhtarv moodustab ümberkorralduse perioodi lõpuks alla […] %. Komisjoni arvates säilitatakse ümberkorralduskavaga panga tõhusus uues turukeskkonnas.

(275) Veel üks oluline valdkond on viivislaenud, mis 31. detsembri 2013. aasta seisuga moodustasid laenuportfellist 32,4 % ([104]). Pank kavatseb täiendada oma krediidipoliitikat (limiidid, tagatus) ning keskenduda kahjumi minimeerimiseks põhitegevusele. Peale selle on Kreeka võtnud kohustuse, mille kohaselt pank järgib oma krediidipoliitikas kõrgeid norme riskide juhtimiseks ja selleks, et tagada pangale krediidiprotsessi kõikides etappides võimalikult suur kasu, nagu on kirjeldatud põhjenduses 122.

7.6.2.2. *Äriühingu üldjuhtimine*

(276) Tähelepanu tasub pöörata ka panga üldjuhtimisele, pidades silmas, et pärast kapitali suurendamist 2014. aastal kuulub 69,9 % panga aktsiatest Kreeka finantsstabiilsuse fondile, ([105]) kellel on sellele vaatamata piiratud hääleõigus. Peale selle kuuluvad teatavatele erainvestoritele, kes panka kontrollivad, ka ostutähed ning kui aktsiahind ümberkorralduse perioodil järsult tõuseks, saaksid nemad sellest kõige suuremat kasu. Kuna selline olukord võib põhjustada moraaliriski, leppisid pank ja finantsstabiilsuse fond 2013. aastal kokku konkreetses töösuhete raamistikus. Nimetatud kokkulepe kaitseb panga igapäevast äritegevust tema peamiste aktsionäride mis tahes sekkumise eest, tagades samas, et Kreeka finantsstabiilsuse fond saab jälgida ümberkorralduskava rakendamist ja hoida asjakohaste konsultatsioonimenetluste kaudu ära panga juhatuse ülemäärast riskide võtmist. Pank on võtnud endale ka kohustuse jälgida hoolikalt seotud laenuvõtjatega kaasnevaid riske. Komisjon tervitab asjaolu, et Kreeka finantsstabiilsuse fond saab automaatselt oma hääleõiguse tagasi, kui pank ümberkorralduskava ei rakenda.

7.6.2.3. *Rahvusvaheline tegevus*

(277) Panga teatav rahvusvaheline tegevus on varem põhjustanud kapitali äravoolu ning likviidsuse ja kasumlikkuse vähenemist, nagu on selgitatud põhjenduses 266.

(278) Ümberkorralduskava kohaselt jätkab pank meetmeid, mille eesmärk on suunata tegevus peamiselt Kreeka turule. Ukrainas tegutsenud kahjumliku tütarettevõtja müüs pank juba edasi. Peale selle on ta alustanud teiste tütarettevõtjate ratsionaliseerimist, et tugevdada laenude väljastamise protsessi ja vähendada tütarettevõtjate likviidsuspuudujääki. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 109, kavatseb pank allesjäänud tütarettevõtjate võrgustikku veelgi ratsionaliseerida.

(279) Välisvarade kogusumma peaks 31. detsembriks 2017 olema vähenenud veel vähemalt […] % võrra (võrreldes 31. detsembri 2012. aasta seisuga).

(280) Rahvusvahelise tegevuse üldine kasumlikkus peaks taastuma alates […].

(281) Komisjon on seega seisukohal, et pank teeb piisavaid ümberkorraldusi ja vähendab asjaomaste välismaiste ettevõtete suurust, et vältida edaspidi täiendavaid kapitalivajadusi ja likviidsuspuudujääki. Põhjenduses 119 kirjeldatud kohustus hoiduda suurtest kapitalisüstidest panga rahvusvahelistesse tütarettevõtjatesse tagab samuti selle, et välismaised tütarettevõtjad ei ohusta panga kapitali- või likviidsuspositsiooni.

7.6.2.4. *Järeldus elujõulisuse kohta*

(282) Punktis 2.4 kirjeldatud baasstsenaariumi kohaselt on pank ümberkorralduse perioodi lõpus võimeline saama tulu, mis võimaldab katta kõik tema kulud ja saavutada riskiprofiili arvesse võttes asjakohase omakapitali tasuvuse. Samal ajal peaks panga kapitalipositsioon püsima rahuldaval tasemel.

([102]) Vt põhjendus 99.
([103]) Sealhulgas hoiuste ja investeeringute tagatisfondi tehtavad osamaksed.
([104]) Alpha panga ümberkorralduskavale lisatud finantsprognoosid, 2014. aasta juuni, Alpha Bank S.A arvandmed.
([105]) Kreeka finantsstabiilsuse fond, 31. detsembril 2013 lõppenud aasta finantsaruanne, lk 68, kättesaadav aadressil http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2013_en.pdf.

(283) Peale selle võtab komisjon teadmiseks ka Kreeka ametiasutuste esitatud ümberkorralduskavas kirjeldatud ebasoodsa stsenaariumi. See stsenaarium põhineb Kreeka finantsstabiilsuse fondiga kokku lepitud eelduste kogumil. Selles võetakse arvesse pikemat ja raskemat majanduslangust ning ka kinnisvarahindade suuremat deflatsiooni ([106]). Ümberkorralduskava kohaselt suudab pank taluda mõistlikul määral raskusi, kuna ka ebasoodsas stsenaariumis on pank ümberkorraldusperioodi lõpus kasumlik ja hästi kapitaliseeritud.

(284) 2014. aastal hangitud lisakapital summas 1,2 miljardit eurot on piisav, et tulla toime 2013. aasta stressitesti kohase baasstsenaariumi tingimustega ümberkorraldusperioodil ning lunastada eelisaktsiad (pank lunastas need 2014. aasta aprillis) ([107]). Pank esitab Kreeka keskpangale ka tingimusliku kapitaliplaani koos meetmetega, mida rakendatakse siis, kui majanduskeskkond peaks veelgi halvenema. Komisjon tuletab meelde, et kapitalivajaduste hindamisel baasstsenaariumi alusel tegi Kreeka keskpank juba mitu kohandust, mille tulemusel suurenesid hinnangulised kapitalivajadused võrreldes panga enda baasstsenaariumis hinnatud kapitalivajadustega. Seetõttu järeldab komisjon, et Kreeka keskpanga määratud baasstsenaariumi kohaste hinnanguliste kapitalivajaduste puhul on arvestatud teatava stressitasemega. Selleks et jõuda järeldusele, et pank on elujõuline, ei pea pangal komisjoni arvates olema piisavalt eelkapitali Kreeka keskpanga hinnatud stressistsenaariumi kapitalivajaduste katmiseks, kuna nende hinnanguline tase hõlmab kõrget stressitaset ning kuna kapitali suurendamine 2014. aasta märtsis näitab, et pangal on taas juurdepääs kapitaliturgudele.

(285) Lisaks on tervitatav see, et pank ei tee täiendavaid investeeringuid mitteinvesteerimisjärgu reitinguga väärtpaberitesse, mis aitab tal säilitada oma kapitali- ja likviidsuspositsiooni.

(286) Seetõttu järeldab komisjon, et pank on võtnud piisavaid meetmeid oma pikaajalise elujõulisuse taastamiseks.

7.6.3. **Omapanus ja kulude jagamine**

(287) Nagu on sätestatud ümberkorraldamisteatises, peavad pangad ja aktsionärid aitama ümberkorraldusele kaasa nii palju kui võimalik, et abi piirduks minimaalselt vajalikuga. Seega peaksid pangad kasutama ümberkorraldamise rahastamiseks oma vahendeid, näiteks müüma varasid, ning aktsionärid peaksid võimaluse korral katma panga kahjumi.

7.6.3.1. *Panga omapanus – investeeringutest väljumine ja kulude vähendamine*

(288) Pank on juba võõrandanud mõne väiksema välismaise ettevõtte (Ukraina) ning vähendanud oma portfelli teatavas osas finantsvõimendust, et suurendada nii oma kapitali adekvaatsust kui ka tugevdada likviidsuspositsiooni. Näiteks on pank alates 2009. aastast kuni 2013. aastani vähendanud välisvarade finantsvõimendust 1,9 miljardi euro ulatuses ([108]).

(289) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 107, nähakse ümberkorralduskavaga ette ka muude varade müük Kagu-Euroopa tegevusharus. Võttes arvesse juba elluviidud finantsvõimenduse vähendamist ja investeeringutest väljumist, vähendab pank pärast nende kohustuste täitmist oluliselt oma geograafilist jalajälge Kagu-Euroopas. Panga rahvusvaheliste varade kahandamine vähendab märkimisväärselt ka tulevase abivajaduse riski. Seega aitab see tagada, et abi summa piirdub minimaalselt vajalikuga.

(290) Pank müüs oma kindlustusharu 2007. aastal. Seega ei ole tal sellel turul olulist tegevust, mida saaks ressursside suurendamiseks müüa.

(291) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 119, ei kasuta pank oma kapitalivajaduste piiramiseks kapitalitoetust ega laienda välismaiste tütarettevõtjate tegevust. Lisaks nähakse Kreeka võetud kohustustega ette, et pank ei tee enam omandamistehinguid.

(292) Pank on end sidunud ka ulatusliku kulude vähendamise programmiga, nagu on osutatud punktis 2.4.2. Nii vähenevad panga kulud 2017. aastani veelgi. Vähendatakse töötajate arvu ning palkasid. Kreeka ametiasutused on võtnud ka kohustuse piirata panga juhtide tasusid, […].

([106]) Ümberkorralduskavas osutatud finantsprognoosid erinevad Kreeka keskpanga tehtud stressitesti tulemustest, kuna test ei põhinenud samadel eeldustel ning sisaldas Kreeka keskpanga täiendavaid kohandusi.
([107]) http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/deltio_typou_170414EN.pdf.
([108]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 107.

7.6.3.2. *Kauaaegsete aktsionäride osalus kulude jagamises ja turult hangitud uus kapital*

(293) Panga kauaaegsete aktsionäride osalus vähenes pärast eelisostuemissiooni 2009. aastal, ([109]) Kreeka finantsstabiilsuse fondi võimaldatud rekapitaliseerimist (meede B4) 2013. aastal ja erakapitali kaasamist 2014. aasta märtsis. Näiteks oli panga aktsionäride (kelle hulka tol ajal kuulusid 2009. aastal investeerinud investorid) osalus enne 2013. aasta kevadist rekapitaliseerimist 100 %, kuid pärast seda vaid 4,9 %. Peale selle ei ole pank alates 2008. aastast maksnud rahalisi dividende. Lisaks kauaaegsete aktsionäride osalemisele kulude jagamises on pank alates kriisi puhkemisest 2008. aastal kaasanud olulises koguses erakapitali: 2009. aastal 986 miljonit eurot, 2013. aastal 550 miljonit eurot ja 2014. aastal 1 200 miljonit eurot.

7.6.3.3. *Allutatud laenude omanike osalus kulude jagamises*

(294) Panga ümberkorralduskulusid on aidanud maksta ka panga allutatud laenude omanikud. Pank võttis kapitali genereerimiseks ette mitu kohustuste juhtimise menetlust. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 114, vahetati kohustusi kogusummas 828 miljonit eurot, mis tähendas 436 miljoni euro suurust kapitalikasumit.

(295) Järelejäävatele instrumentidele laieneb põhjenduses 124 kirjeldatud kupongimaksete tegemise keeld. Komisjon on seetõttu seisukohal, et panga hübriidkapitali omavad erainvestorid jagavad kulusid piisaval määral ja et ümberkorraldamisteatise asjaomased kriteeriumid on seega täidetud.

7.6.3.4. *Järeldus omapanuse ja kulude jagamise kohta*

(296) Võrreldes riigipoolse rekapitaliseerimise kogusummaga jäävad omapanus ja kulude jagamine, eeskätt varade müügi ja laenuportfelli kahandamise kujul, olulisel määral alla taseme, mida komisjon loeb üldjuhul piisavaks. Kärpeid tehti vaid välistegevuses, ([110]) mis moodustab panga tegevusest vaid väikese osa, ([111]) ning ümberkorraldamine ei hõlma Kreeka-põhise laenu- ja hoiuseportfelli suuruse vähendamist. Võttes aga arvesse punktis 7.6.1 osutatud asjaolusid ning eeskätt seda, et Alpha pank sai Kreeka suurimate pankade seas abi kõige vähem ning et saadud abi kuulub täies ulatuses 2011. aasta pikendusteatise punktiga 14 ette nähtud erandi alla, mille kohaselt võib komisjon nõustuda väiksema omapanuse ja tagasihoidlikuma kulude jagamisega, võib eeldada, et ümberkorralduskava tagab piisava omapanuse ja piisavad kulude jagamise meetmed.

7.6.4. **Meetmed konkurentsi moonutamise piiramiseks**

(297) Ümberkorraldamisteatise kohaselt tuleb ümberkorralduskavas esitada meetmed, mille eesmärk on piirata konkurentsi moonutamist ja tagada pangandussektori konkurentsivõime. Peale selle tuleks nende meetmete puhul tegeleda ka moraaliriski küsimusega ja need peaksid tagama, et riigiabi ei kasutata konkurentsivastase tegevuse rahastamiseks.

(298) Ümberkorraldamisteatise punkti 31 kohaselt peab komisjon abi suuruse ja selle konkurentsi moonutava mõju hindamisel arvesse võtma nii absoluutset kui ka suhtelist abisummat ning kulude jagamise ulatust ja finantsasutuse turupositsiooni pärast ümberkorraldamist. Selles küsimuses tuletab komisjon meelde, et pank sai riigilt kapitalitoetust, mis vastab 12 protsendile tema riskiga kaalutud varast ([112]). Pank sai ka likviidsustagatisi summas 14 miljardit eurot (30. novembri 2011. aasta seisuga) ning riigivõlakirju summas 1,6 miljardit eurot (30. septembri 2011. aasta seisuga), mis moodustavad kokku 25 % panga tolleaegsest bilansimahust. Peale selle sai pank riigi tagatud erakorralist likviidsusabi. Seega on asjaomast suurt abisummat silmas pidades konkurentsi moonutamist piiravate meetmete kohaldamine põhjendatud. Lisaks tuleb arvesse võtta, et pangal on Kreekas suur turuosa, hõlmates 31. detsembri 2012. aasta seisuga laenude puhul 15 % turust ja hoiuste puhul 13 % turust. Panga turuosa suurendasid Emporiki panga omandamine ning kolme ühistupanga hoiuste ja Citibanki Kreeka haru

([109]) Vt põhjendus 116.

([110]) Nagu osutatakse kohustustes (vt lisa II peatüki punkt 7), on tegevusulatuse vähendamine võimalik allesjäänud välismaiste tütaretevõtjate bilansimahu vähendamise ja/või nende müügi abil.

([111]) Kavandatud omapanuse suurust tuleb võrrelda panga suurusega enne Emporiki panga, kolme ühistupanga hoiuste ning Citibanki Kreeka haru omandamist, võttes arvesse punktis 7.1.3.5 selgitatud põhjusi.

([112]) Kui võtta arvesse üksnes tegelikult välja makstud abi, mis annab suurima eelise ning seega moonutab kõige rohkem ka konkurentsi, moodustab abi summa 11 % panga riskiga kaalutud varast.

omandamine, kuigi kahe viimase puhul tunduvalt väiksemal määral. Pärast Emporiki panga omandamist kuulus pangale 30. juuni 2013. aasta seisuga 21 % Kreeka hoiuseturust, eluaseme hüpoteeklaenude, tarbimislaenude ja ärilaenude turgudel oli aga panga osa vastavalt 23 %, 20 % ja 21 % ([113]). Citibanki Kreeka haru omandamise järel suurenes panga osa hoiuseturul vähem kui 1 % võrra.

(299) Komisjon tuletab meelde, et panga raskused olid peamiselt tingitud välistest šokkidest, nagu Kreeka võlakriis ja pikaajaline majanduslangus, mis on Kreeka majanduses häireid põhjustanud alates 2008. aastast, nagu on juba märgitud ka Alpha menetluse algatamise otsuse põhjenduses 69. Vajadus tegeleda moraaliriski küsimustega on panga puhul väiksem, kuna pank ei võtnud liigseid riske. Nagu on kirjeldatud käesoleva otsuse punktis 7.6.1, on abimeetmete konkurentsi moonutav mõju ja ka vajadus konkurentsi moonutamist piiravate meetmete järele neid aspekte silmas pidades väiksem. Nimetatud põhjustel võib komisjon erandkorras nõustuda sellega, et hoolimata suurest riigiabi summast ja turuosast ei kavandata ümberkorralduskavas bilansimahu ja Kreeka-põhise laenuandmistegevuse vähendamist.

(300) Komisjon märgib siiski, et riigipoolne rekapitaliseerimine võimaldas pangal jätkata oma pangandustegevust välisturgudel.

(301) Selles küsimuses nendib komisjon, et lisaks juba elluviidud finantsvõimenduse vähendamise ja ümberkorraldusmeetmetele teeb pank 30. juuniks 2018 oma välisvarade puhul täiendavaid ümberkorraldusi ja vähendab finantsvõimendust, ([114]) täites samal ajal kohustust mitte kasutada abi kõnealuse tegevuse laiendamise rahastamiseks. Seega ei kasutata abi konkurentsi moonutamiseks asjaomastel välisturgudel.

(302) Peale selle võttis Kreeka kohustuse kehtestada omandamiskeeld, mille eesmärk on tagada, et pank ei kasuta saadud riigiabi uute äriühingute omandamiseks. See keeld aitab tagada, et abi kasutatakse igal juhul ainult Kreeka pangandustegevuse elujõulisuse taastamise toetamiseks ja mitte näiteks laienemiseks välisturgudel.

(303) Kohustus vähendada Kreeka hoiustelt makstavat jätkusuutmatult kõrget intressi tagab samuti selle, et abi ei kasutata jätkusuutmatute hoiuste kogumise strateegiate rahastamiseks, mis moonutavad konkurentsi Kreeka turul. Kohustus rakendada uute laenude hinnastamisel rangeid, asjakohasel krediidiriski hindamisel põhinevaid suuniseid aitab samuti pangal vältida klientidele antavate laenude puhul kasutatavate ebakohaste hinnastamisstrateegiate kaudu konkurentsi moonutamist Kreeka turul.

(304) Võttes arvesse punktis 7.6.1 kirjeldatud konkreetset olukorda ja ümberkorralduskavas sätestatud meetmeid, on komisjon seisukohal, et konkurentsi moonutamise piiramiseks on ette nähtud piisavad tagatised.

7.7. JÄRELEVALVE

(305) Ümberkorraldamisteatise 5. jao sätetega on ette nähtud korrapäraste aruannete esitamine, et komisjon saaks kontrollida ümberkorralduskava nõuetekohast rakendamist. Nagu on sätestatud Kreeka võetud kohustustes, ([115]) tagab riik, et ümberkorraldusperioodi lõpuni, st 31. detsembrini 2018, jälgib järelevalve eest vastutav usaldusisik, kelle pank on komisjoni nõusolekul ametisse nimetanud, Kreeka-põhise ja välismaise tegevuse ümberkorraldamise, äriühingu üldjuhtimise ja äritegevuse valdkonnas võetud kohustuste täitmist. Seega võib järeldada, et ümberkorralduskava rakendamist jälgitakse nõuetekohaselt.

8. **KOKKUVÕTE**

(306) Komisjon järeldab, et Kreeka rakendas abimeetmeid B1, B2, B3 ja B4 ebaseaduslikult, rikkudes ELi toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3, kuna need meetmed võeti enne komisjonilt ametliku heakskiidu saamist. Komisjon leiab siiski, et ümberkorralduskava tagab koos lisas loetletud kohustustega panga pikaajalise elujõulisuse taastamise, et see kava on kulude jagamise ja omapanuse seisukohast piisav ning et see tasakaalustab asjakohaselt ja proportsionaalselt käesolevas otsuses uuritud abimeetmete konkurentsi moonutavat mõju. Esitatud ümberkorralduskava ja võetud kohustused vastavad ümberkorraldamisteatise kriteeriumidele ning abimeetmeid võib seega pidada kokkusobivaks siseturuga,

([113]) Alpha panga ümberkorralduskava, 2014. aasta juuni, lk 36.
([114]) Vt lisa II peatükk.
([115]) Vt põhjendus 129.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Järgmised Kreeka rakendatud meetmed moodustavad riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses:

a) Kreeka keskpanga antud ja riigi tagatud erakorraline likviidsusabi äriühingule Alpha Bank S.A. (meede L2);

b) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 2012. aasta detsembris äriühingule Alpha Bank S.A. võimaldatud teine ajutine rekapitaliseerimine summas 1 042 miljonit eurot (meede B2);

c) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 21. detsembri 2012. aasta kohustuste võtmise kinnitus äriühingule Alpha Bank S.A. 1 629 miljoni euro andmise kohta (meede B3);

d) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 2013. aasta kevadel äriühingule Alpha Bank S.A. võimaldatud rekapitaliseerimine summas 4 021 miljonit eurot (meede B4).

2. Kreeka finantsstabiilsuse fondi antud 427 miljoni euro suurune toetus kogu likviidsuspuudujäägi katmiseks Dodekaneeside ühistupanga, Evia ühistupanga ja Lääne-Makedoonia ühistupanga teatavate valitud varade ja kohustuste ülekandmisel äriühingule Alpha Bank S.A. 2013. aasta detsembris ei ole riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

3. Võttes arvesse Alpha panga kontserniga (Alpha pank koos kõigi tütarettevõtjate ja filiaalidega) seotud ümberkorralduskava, mis esitati 12. juunil 2014, ning Kreeka ametiasutuste 12. juunil 2014 võetud kohustusi, loetakse järgmised riigiabi meetmed siseturuga kokkusobivaks:

a) Kreeka 2009. aasta mais rekapitaliseerimismeetme alusel äriühingule Alpha Bank S.A. tehtud kapitalisüst summas 940 miljonit eurot (meede A);

b) Kreeka keskpanga antud ja riigi alates 2011. aasta juulist tagatud erakorraline likviidsusabi äriühingule Alpha Bank S.A. summas 23,6 miljardit eurot 31. detsembri 2012. aasta seisuga (meede L2);

c) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 2012. aasta mais äriühingule Alpha Bank S.A. võimaldatud esimene ajutine rekapitaliseerimine summas 1 900 miljonit eurot (meede B1);

d) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 2012. aasta detsembris äriühingule Alpha Bank S.A. võimaldatud teine ajutine rekapitaliseerimine summas 1 042 miljonit eurot (meede B2);

e) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 21. detsembri 2012. aasta kohustuste võtmise kinnitus äriühingule Alpha Bank S.A. 1 629 miljoni euro andmise kohta (meede B3);

f) Kreeka finantsstabiilsuse fondi 2013. aasta mais äriühingule Alpha Bank S.A. võimaldatud rekapitaliseerimine summas 4 021 miljonit eurot (meede B4).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel, 9. juuli 2014

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

LISA

ALPHA PANK – KREEKA VABARIIGI VÕETUD KOHUSTUSED

Kreeka Vabariik (edaspidi „Kreeka") tagab, et Alpha pank (edaspidi „pank") rakendab 2014. aasta juunis esitatud ümberkorralduskava. Kava põhineb Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon") liites esitatud makromajanduslikel eeldustel ja ka reguleerimisega seotud eeldustel.

Kreeka Vabariik esitab käesolevaga järgmised kohustused (edaspidi „kohustused"), mis moodustavad ümberkorralduskava lahutamatu osa. Kohustused sisaldavad ümberkorralduskava rakendamisega seotud kohustusi (edaspidi „ümberkorraldamiskohustused") ning äriühingu üldjuhtimise ja äritegevusega seotud kohustusi.

Kohustused jõustuvad samal kuupäeval, kui komisjon võtab vastu otsuse, millega kiidetakse heaks ümberkorralduskava (edaspidi „otsus").

Ümberkorraldusperiood lõpeb 31. detsembril 2018. Kohustused kehtivad kogu ümberkorraldusperioodi jooksul, kui konkreetses kohustuses ei ole sätestatud teisiti.

Käesolevat teksti tõlgendatakse otsuse kontekstis ELi õigusaktide üldraamistikus ja viidates nõukogu määrusele (EÜ) nr 659/1999 ([1]).

I PEATÜKK. MÕISTED

Kohustuste puhul kasutatakse järgmisi mõisteid.

1) **Pank:** Alpha Bank S.A. ja kõik tema tütarettevõtjad. Seega hõlmab mõiste kogu Alpha panga kontserni koos Kreekas ja väljaspool Kreekat pangandus- või muu tegevusega tegelevate tütarettevõtjate ja filiaalidega.

2) **Kapitali suurendav pakkumine pangandussektoris:** pakkumine, mille tulemusel panga regulatiivse kapitali suhtarv suureneb, võttes arvesse kõiki asjakohaseid elemente, eelkõige tehinguga seotud kasumit/kahjumit ning müügist tulenevat riskiga kaalutud vara vähenemist (vajaduse korral korrigeeritud, võttes arvesse riskiga kaalutud vara suurenemist allesjäänud rahastamisseoste mõjul).

3) **Tehingu sõlmimise kuupäev:** võõrandatava ettevõtte juriidilise omandiõiguse ostjale ülekandmise kuupäev.

4) **Võõrandatav ettevõte:** kõik äriüksused ja varad, mida pank müüa kavatseb.

5) **Jõustumiskuupäev/kohustuste jõustumise kuupäev:** otsuse vastuvõtmise kuupäev.

6) **Ümberkorraldusperioodi lõppkuupäev:** 31. detsember 2018.

7) **Välisvarad, väljaspool Kreekat asuvad varad:** klientide väljaspool Kreekat toimuva tegevusega seotud varad, sõltumata riigist, kus need varad on arvel. Näiteks ei ole käesoleva mõistega hõlmatud Luksemburgis arvel olevad varad, mis on seotud klientide tegevusega Kreekas. Samal ajal loetakse välisvaraks ja käesoleva mõistega hõlmatuks Luksemburgis või Kreekas arvel olevaid varasid, mis on seotud klientide tegevusega mõnes muus Kagu-Euroopa riigis.

8) **Välismaised ettevõtted:** panga välismaised tütarettevõtjad ja filiaalid, kes tegelevad pangandus- või muu tegevusega.

9) **Välismaised tütarettevõtjad:** kõik panga väljaspool Kreekat asuvad tütarettevõtjad, kes tegelevad pangandus- või muu tegevusega.

10) **Kreeka pangandustegevus:** panga pangandustegevus Kreekas, sõltumata sellest, kus varad on registreeritud.

11) **Kreeka muu tegevus:** panga muu tegevus Kreekas, sõltumata sellest, kus varad on registreeritud.

12) **Kreeka tütarettevõtjad:** kõik pangandus- või muu tegevusega tegelevad panga tütarettevõtjad Kreekas.

13) **Järelevalve eest vastutav usaldusisik:** üks või mitu pangast sõltumatut füüsilist või juriidilist isikut, kelle on ametisse nimetanud pank ning heaks kiitnud komisjon; järelevalve eest vastutava usaldusisiku ülesanne on jälgida, kas pank täidab kohustusi.

([1]) Nõukogu määrus (EÜ) nr 659/1999, 22. märts 1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu asutamislepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 83, 27.3.1999, lk 1).

14) **Ostja:** üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut, kes omandavad kogu võõrandatava ettevõtte või teatava osa sellest.

15) **Müük:** panga täieliku osaluse müük, kui konkreetses kohustuses ei ole märgitud teisiti.

Käesolevate kohustuste puhul hõlmab tingimuste ainsus ka mitmust (ja vastupidi), välja arvatud juhul, kui kohustustes on sätestatud teisiti.

II PEATÜKK. ÜMBERKORRALDAMISKOHUSTUSED

1) **Filiaalide arv Kreekas**: Kreeka filiaalide arv on 31. detsembriks 2017 maksimaalselt […].

2) **Töötajate arv Kreekas**: täistööajale taandatud töötajate arv on Kreekas (Kreeka pangandus- ja muu tegevus) 31. detsembriks 2017 maksimaalselt […].

3) **Kogukulud Kreekas**: kogukulud Kreekas (Kreeka pangandus- ja muu tegevus) moodustavad 31. detsembriks 2017 maksimaalselt […] miljonit eurot.

4) **Hoiusekulud Kreekas**: kasumlikkuse taastamiseks laenukahjumireservi moodustamise eelsele tasemele Kreeka turul vähendab pank oma rahastamiskulusid Kreekas kogutud hoiustega (sealhulgas säästuhoiused, nõudmiseni ja tähtajalised hoiused ning muud klientidele pakutavad sarnased tooted, mille kulud kannab pank) seotud kulude vähendamisega […].

5) **Laenude ja hoiuste suhtarv Kreekas**: Kreeka pangandustegevuse puhul moodustab puhaslaenude ja hoiuste suhtarv 31. detsembriks 2017 maksimaalselt 119 %. […]

6) **Välismaistele tütarettevõtjatele antav toetus**: pank ei anna ühelegi välismaisele tütarettevõtjale kumulatiivselt alates otsuse jõustumiskuupäevast kuni 30. juunini 2018 täiendavat omakapitali või allutatud kapitali summas, mis ületab i) […] % vastava tütarettevõtja riskiga kaalutud varast 31. detsembri 2012. aasta seisuga või ii) […] miljonit eurot. Kui pank kavatseb eraldada mõnele tütarettevõtjale kapitali või allutatud võlainstrumente summas, mis ületab seda taset, peab ta pöörduma Kreeka ametiasutuste poole, et taotleda komisjoni otsust ümberkorraldus-kava muutmiseks.

   […]:

   a) […].

   b) […].

   c) […].

   d) […].

   e) […].

   f) […].

   […]

7) **Väljaspool Kreekat asuvate varade finantsvõimenduse vähendamine 30. juuniks 2018**: välisvarade portfelli kogumahtu vähendatakse 30. juuniks 2018 kuni summani […] miljardit eurot (välisvarade ülempiir).

   7.1) […]

   7.2) […]

8) **Väärtpaberite müük**: noteeritud väärtpaberite portfell (kõik omakapitaliinvesteeringud, mille summa ületab […] miljonit eurot, samuti allutatud ja hübriidvõlakirjadesse tehtavad investeeringud) võõrandatakse […], noteerimata väärtpaberite portfell […]. Kohustus ei kehti […] aktsiatele (summas […] miljonit eurot). Muu tegevusega tegelevate tütarettevõtjate ja sidusettevõtjate ([…]) puhul lükatakse asjaomaste osaluste võõrandamise tähtaeg edasi […], kui pank on […] aktiivselt otsinud potentsiaalseid ostjaid ning leidnud, et ei ole võimalik sõlmida tehingut, mis suurendaks kapitali või ei mõjutaks kapitali.

9) **Börsivälistesse ettevõtetesse tehtavate investeeringute portfelli suurus**: selle portfelli suurust vähendatakse, et see moodustaks 31. detsembriks 2017 […] miljonit eurot.

10) Iga müügitehingu puhul võtab Kreeka Vabariik järgmised kohustused.

a) Ostja on pangast sõltumatu ja ei ole sellega seotud.

b) Võõrandatavate ettevõtete omandamisel ei ole ostja otseselt või kaudselt panga rahastatud. See ei kehti kinnisvara müügi puhul – sellisel juhul võib pank ostjat rahastada, kui uus laenutehing sõlmitakse usaldusväärsete laenuandmistavade alusel. Väljaspool Kreekat asuvate varade võõrandamisega seotud kohustuse täitmise kontrollimiseks võetakse arvesse kõiki väljaspool Kreekat asuvate varade mõiste alla kuuluvaid uusi laene.

c) Viie aasta jooksul pärast müügitehingu sõlmimise kuupäeva ei omanda pank ilma komisjoni eelneva heakskiiduta otsest või kaudset osalust võõrandatud ettevõttes või selle teatavas osas.

11) **Investeerimispoliitika**: 30. juunini 2017 ei osta pank ühtegi mitteinvesteerimisjärgu väärtpaberit.

Kohustus ei kehti erandkorras järgmiste väärtpaberite suhtes:

i) […]

ii) […];

iii) […];

iv) […];

v) […];

vi) […];

12) **Palkade ülemmäär**: kuni […] ei maksa pank ühelegi töötajale ega juhile aastast kogutasu (palk, pensionimaksed, preemiad), mis ületab […]. Kreeka finantsstabiilsuse fondi kapitalisüsti korral hinnatakse palga ülemmäär 1. augusti 2013. aasta Euroopa pangandusteatise kohaselt ümber.

III PEATÜKK. ÄRIÜHINGU ÜLDJUHTIMISE JA ÄRITEGEVUSEGA SEOTUD KOHUSTUSED – PIKENDAMINE JA MUUDATUSED

1) Pank rakendab kuni 30. juunini 2018 jätkuvalt äriühingu üldjuhtimise ja äritegevusega seotud kohustusi, mille Kreeka Vabariik esitas 20. novembril 2012, koos kohustuste III peatükis tehtud hilisemate muudatustega.

2) Kui mõnda konkreetset kohustust ei kohaldata panga tasandil, ei tohi pank kasutada selle kohustusega mitte hõlmatud tütarettevõtjaid või tegevust selleks, et kohustusest kõrvale hoiduda.

A jagu. Tõhusa ja asjakohase sisekorralduse kehtestamine

3) Pank, välja arvatud tema välismaised tütarettevõtjad, järgib järjepidevalt äriühingu üldjuhtimist käsitleva seaduse nr 3016/2002 ja äriühinguseaduse nr 2190/1920 kõiki sätteid ning eelkõige sätteid, mis on seotud juriidiliste isikute ülesannetega, mida täidavad näiteks aktsionäride üldkoosolek ja juhatus, et tagada vastutuse selge jagunemine ja läbipaistvus. Aktsionäride üldkoosoleku volitusi piiratakse vastavalt äriühinguõigusele üldkoosoleku ülesannetega, eelkõige teabega seotud õiguste puhul. Tühistatakse muud, ulatuslikumad õigused, mille kaudu on võimalik äriühingu juhtimist üleliigselt mõjutada. Vastutus igapäevase tegevuse juhtimise eest jääb selgelt panga tegevdirektoritele.

4) Pank, välja arvatud tema välismaised tütarettevõtjad, järgib järjepidevalt Kreeka finantsstabiilsuse fondiga kokku lepitud suhete raamistikku.

5) Pank järgib keskpanga juhi 9. märtsi 2006. aasta seaduse nr 2577 (praegu kehtivas redaktsioonis) sätteid, et säilitada individuaalsel ja kontserni tasandil tõhus organisatsiooniline ülesehitus ja asjakohane sisekontrollisüsteem (mis hõlmab kolme alustala: siseaudit, riskijuhtimine ja vastavuskontroll) ning parimat äriühingu üldjuhtimisega seotud rahvusvahelist tava.

6) Pangal on tõhus organisatsiooniline ülesehitus, mis tagab siseauditi ja riskijuhtimise osakondade täieliku sõltumatuse ärivõrgustikust ja nende aruandluse otse juhatusele. Siseauditi ja riskijuhtimise osakondade tõstatatud küsimusi hindavad vastavalt juhatuses loodud auditikomisjon ja riskikomisjon. Kõnealuste osakondade ülesanded, vastutusalad ja ressursid määratakse kindlaks asjakohases siseauditihartas ja riskijuhtimishartas. Need hartad vastavad rahvusvahelistele standarditele ning tagavad osakondadele täieliku sõltumatuse. Laenuandmistegevuses, sealhulgas laenude hinnastamisel ja ümberkorraldamisel järgitakse krediidipoliitika suuniseid ja juhiseid.

7) Pank avalikustab pädevatele asutustele loetelu aktsionäride kohta, kellele kuulub panga lihtaktsiaid vähemalt 1 % ulatuses.

B jagu. Äritavad ja riskiseire

Üldpõhimõtted

8) Krediidipoliitikas sätestatakse, et kõiki kliente koheldakse õiglaselt, järgides mittediskrimineerivaid menetlusi, välja arvatud krediidiriski ja maksevõime suhtes ebausaldusväärseks hinnatud kliente. Krediidipoliitikas määratakse kindlaks summad, mille ületamisel peab laenu andmise heaks kiitma kõrgem juhtkond. Sarnased tasemed kehtestatakse laenude ümberkorraldamise ning nõuete ja kohtuvaidluste menetlemise jaoks. Krediidipoliitika eest vastutavad riigi tasandil keskselt otsustusahela konkreetsed osad ning sellega nähakse ette selged kaitsemeetmed suuniste järjepideva rakendamise tagamiseks kogu Kreeka pangandustegevuses.

9) Kogu Kreeka pangandustegevuse puhul lisab pank krediidipoliitika eeskirjad oma laenude väljastamise ja refinantseerimise töövoo- ja väljamaksesüsteemidesse.

Erisätted

10) Kohustuste III peatüki punktides 11–18 loetletud erisätteid kohaldatakse Kreeka pangandustegevuse suhtes, kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti.

11) Krediidipoliitika kohaselt peab laenude ja hüpoteekide hinnastamine vastama rangetele suunistele. Need suunised hõlmavad kohustust arvestada nõuetekohaselt krediidipoliitika intressimäärade (vahemike) standardtabeleid sõltuvalt laenu tähtajast, kliendi krediidiriski hindamist, tagatise oodatavat sissenõutavust (sealhulgas võimaliku likvideerimise ajaraamistik), üldist suhet pangaga (näiteks hoiuste tase ja stabiilsus, tasude struktuur ja ristmüügitegevus) ning panga rahastamiskulusid. Luuakse konkreetsed laenuvarade klassid (näiteks kommertslaen, hüpoteeklaen, tagatud/tagamata laen jne) ning laenude hinnastamise raamistik on esitatud vastavas krediidipoliitika tabelis, mida krediidikomisjon korrapäraselt ajakohastab. Kõik erandid peab nõuetekohaselt heaks kiitma krediidikomisjon või madalama taseme üksus, kui see on krediidipoliitika kohaselt lubatud. Kliendi soovi järgi kujundatud tehingute (nagu sündikaatlaenud või projektide rahastamine) puhul tuleb järgida samu põhimõtteid, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et need ei pruugi mahtuda krediidipoliitika standardtabelitesse. Kõnealuse hinnastamispoliitika rikkumistest tuleb teada anda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule.

12) Krediidiriski ja tagatiste väärtuse hindamise eest vastutab riskijuhtimise osakond. Laenukvaliteedi hindamisel tegutseb riskijuhtimise osakond sõltumatult, esitades oma kirjaliku arvamuse, tagades, et hindamisel kasutatavaid kriteeriumeid kohaldatakse aja jooksul ja klientide suhtes järjepidevalt ning panga krediidipoliitikat järgides.

13) Era- ja juriidilistele isikutele antavate laenude puhul kohaldab pank kogu Kreeka pangandustegevuse suhtes rahvusvahelise parima tava alusel rangeid individuaalseid ja koondpiiranguid ühele krediidiriskile eraldatava maksimaalse laenusumma määramisel (kui see on Kreeka ja ELi õigusaktidega üldse lubatud). Kõnealustes piirangutes võetakse arvesse laenu tähtaega ja kõikide antud tagatiste kvaliteeti ning need sätestatakse peamistest võrdlusalustest, sealhulgas kapitalist lähtudes.

14) Keelatud on anda laene ([1]) panga ja muude pankade ([2]) aktsiate või hübriidinstrumentide ostmiseks, sõltumata laenuvõtjatest ([3]). Seda sätet kohaldatakse ja selle täitmist jälgitakse panga tasandil.

15) Kõigist mitteseotud laenuvõtjate laenutaotlustest, mis ületavad [[…] % panga riskiga kaalutud varast], või muudest laenudest, mis hoiavad ühe rühma (ehk mitteseotud laenuvõtjate rühm, mis hõlmab ühte krediidiriski) riski kõrgemal kui [[…] % panga riskiga kaalutud varast], tuleb teada anda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes võib krediidiliini või laenu andmise […] tööpäeva edasi lükata, kui tingimused ei ole sätestatud reaalturuväärtuse põhimõttel või kui järelevalve eest vastutavale usaldusisikule ei ole antud piisavalt teavet. Eriolukordades võib seda perioodi lühendada […] tööpäevani, tingimusel et järelevalve eest vastutavale usaldusisikule on antud piisavalt teavet. Sel ajavahemikul on järelevalve eest vastutaval usaldusisikul võimalik anda enne panga lõplikku otsust juhtumi kohta aru komisjonile ja Kreeka finantsstabiilsuse fondile.

16) Krediidipoliitikas antakse selged suunised laenude ümberkorraldamise kohta. Selles määratakse selgelt kindlaks, millised laenud on millistes oludes asjaomastele nõuetele vastavad, ning osutatakse tingimustele, mida võib nõuetele vastavatele klientidele pakkuda. Pank tagab kogu Kreeka pangandustegevuse puhul, et ümberkorraldamise eesmärk on kõikidel juhtudel edendada panga tulevast taastamist ja seega kaitsta panga huve. Ümberkorralduspoliitika ei tohi ühelgi juhul seada ohtu panga tulevast kasumlikkust. Sel eesmärgil on panga riskijuhtimise osakonna ülesanne töötada välja ja võtta kasutusele piisavad aruandlusmehhanismid ümberkorraldamise tõhususe hindamiseks, analüüsida põhjalikult pangasisest ja/või -välist parimat tava, anda krediidikomisjonile ja juhatuse riskikomisjonile vähemalt kord kvartalis oma tulemuste kohta aru, esitada protsesside ja poliitikaga seotud konkreetseid parandusettepanekuid, kontrollida nende ettepanekute rakendamist ning anda sellest krediidikomisjonile ja juhatuse riskikomisjonile aru.

17) Pank kehtestab kogu Kreeka pangandustegevuse jaoks nõuete ja kohtuvaidluste poliitika, mille eesmärk on suurendada vahendite sissenõudmist ja hoida ära igasugust diskrimineerimist või sooduskohtlemist vaidluste haldamisel. Pank tagab, et panga jaoks vahendite sissenõudmise suurendamiseks ja tema pikaajalise finantspositsiooni kaitsmiseks on võetud kõik vajalikud meetmed. Kõnealuse poliitika mis tahes rikkumistest tuleb järelevalve eest vastutavale usaldusisikule teada anda.

18) Pank kontrollib krediidiriski põhjaliku ohuhoiatuste ja aruannete kogumi kaudu, mis võimaldab riskijuhtimise osakonnal i) teha kindlaks laenukahjumite ja makseviivituste varajased märgid; ii) hinnata laenuportfelli sissenõutavust (sealhulgas, aga mitte ainult, alternatiivsed tagasimakseallikad, nagu kaasvõlgnikud ja käendajad ning panditud tagatised või olemasolevad, aga pantimata tagatised); iii) hinnata panga üldriski üksiku kliendi või portfelli alusel; iv) pakkuda vajaduse korral juhatusele välja parandusmeetmed. Järelevalve eest vastutavale usaldusisikule antakse juurdepääs kõnealusele teabele.

Seotud laenuvõtjate suhtes kohaldatavad sätted

19) Kõiki seotud laenuvõtjate suhtes kehtivaid sätteid kohaldatakse panga tasandil.

20) Krediidipoliitikas on eraldi jagu eeskirjade kohta, millega hallatakse suhteid seotud laenuvõtjatega. Seotud laenuvõtjad hõlmavad töötajaid, aktsionäre, direktoreid, juhte ning nende abikaasasid, lapsi, õdesid ja vendi ning kõiki juriidilisi isikuid, kes on otseselt või kaudselt põhitöötajate (st krediidipoliitikaga seotud otsuste tegemise protsessi kaasatud töötajate), aktsionäride, direktorite või juhtide või nende abikaasade, laste või õdede või vendade kontrolli all. Peale selle loetakse seotud laenuvõtjaks kõik avalik-õiguslikud asutused või valitsuse kontrollitavad organisatsioonid, avalikud äriühingud või valitsusasutused. Krediidipoliitikas käsitatakse seotud laenuvõtjatena ka erakondi. Erilist tähelepanu osutatakse otsustele laenude mis tahes ümberkorraldamise kohta ning praegustele või endistele töötajatele, direktoritele, aktsionäridele, juhtidele ja nende sugulastele laenude puhul tehtud allahindluste kohta ning poliitikale, mis on seotud pandiõiguse sobivuse, selle väärtuse hindamise ja registreerimisega ning laenutagatise sundmüügiga. Seotud laenuvõtjate mõistet on rohkem täpsustatud eraldi dokumendis.

21) Riskijuhtimise osakond vastutab kõigi nende seotud laenuvõtjate rühmade kirjeldamise eest, kes esindavad üht kindlat krediidiriski; selle eesmärk on jälgida nõuetekohaselt krediidiriski koondumist.

([1]) Käesoleva kohustuse raames tõlgendatakse mõistet „laenud” selle laiemas tähenduses ehk igasuguse rahastamisena, näiteks krediidilimiit, tagatis jne.
([2]) Käesoleva kohustuse raames hõlmab fraas „muud pangad” ükskõik millist panka või finantsasutust maailmas.
([3]) Käesoleva kohustusega on hõlmatud kõik laenuvõtjad, sealhulgas panga erapangandusklientid.

22) Pank kohaldab era- ja juriidilistele isikutele laenu andmisel parima rahvusvahelise tava alusel rangeid individuaalseid ja koondpiiranguid ühe krediidiriski puhul seotud laenuvõtjatele eraldatava maksimaalse laenusumma määramisel (kui see on Kreeka ja ELi õigusaktidega üldse lubatud).

23) Pank jälgib eraldi oma seotud laenuvõtjatega seotud riske, sealhulgas seoses avaliku sektori asutuste ja erakondadega. Seotud laenuvõtjatele antavate uute laenude maht [1] (aastas % eelmise aasta varust) [2] ei tohi olla suurem Kreeka kogu laenuportfelli uute laenude mahust (aastas % eelmise aasta varust). Kõnealune kohustus peab olema täidetud kõikide laenuvõtjate rühmade puhul eraldi (töötajad, aktsionärid, juhid, avalik-õiguslikud asutused, erakonnad). Seotud laenuvõtjate krediidiriski hindamine ning hinnastamistingimused ja neile pakutav võimalik ümberkorraldamine ei tohi olla soodsam võrreldes sarnastele, aga mitteseotud laenuvõtjatele pakutavate tingimustega, et tagada Kreeka majanduses võrdsed võimalused. Kõnealust kohustust ei kohaldata olemasolevate üldskeemide suhtes, millest töötajad kasu saavad ning millega pakutakse neile subsideeritud laenusid. Pank saadab igal kuul krediidikomisjonile aruande selle riski arengu, uute laenude summa ja hiljutiste taotluste kohta, mis ületavad [[…] % panga riskiga kaalutud varast].

24) Töötajate/juhtide/aktsionäride suhtes kohaldatavad krediidikriteeriumid ei tohi olla vähem ranged kui mitteseotud laenuvõtjate suhtes kohaldatavad kriteeriumid. Kui töötaja/juhi/aktsionäri krediidi kogurisk ületab summat, mis võrdub [[…]] tagatud laenude puhul tema fikseeritud töötasuga, või summat, mis võrdub [[…]] tagamata laenude puhul tema fikseeritud töötasuga, siis tuleb riskist viivitamata teada anda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes võib vastavalt kohustuste III peatüki punktis 25 kirjeldatud menetlusele sekkuda ja lükata laenu andmise edasi.

25) Kõigist seotud laenuvõtjate laenutaotlustest, mis ületavad [[…] % panga riskiga kaalutud varast], või muudest laenudest, mis hoiavad ühe rühma (ehk seotud laenuvõtjate rühm, mis hõlmab ühte krediidiriski) riski kõrgemal kui [[…] % panga riskiga kaalutud varast], tuleb teada anda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes võib krediidiliini või laenu andmise […] tööpäeva edasi lükata, kui tingimused ei ole sätestatud reaalturuväärtuse põhimõttel või kui järelevalve eest vastutavale usaldusisikule ei ole antud piisavalt teavet. Eriolukordades võib seda perioodi lühendada […] tööpäevani, tingimusel et järelevalve eest vastutavale usaldusisikule on antud piisavalt teavet. Sel ajavahemikul on järelevalve eest vastutaval usaldusisikul võimalik anda enne panga lõplikku otsust juhtumi kohta aru komisjonile ja Kreeka finantsstabiilsuse fondile.

26) Seotud laenuvõtjate laenude ümberkorraldamine peab vastama samadele nõuetele kui mitteseotud laenuvõtjate puhul. Lisaks tuleb vajaduse korral hinnata ja parandada probleemseid varasid käsitlevaid raamistikke ja poliitikat. Seotud laenuvõtjatele antud ja ümber korraldatud laenudest tuleb siiski eraldi aru anda, vähemalt laenuvara klassi ja seotud laenuvõtja rühma alusel.

C jagu. Muud piirangud

27) **Dividendide maksmise, kupongimaksete tegemise, ostuoptsioonide kasutamise ja tagasiostu keeld**: välja arvatud juhul, kui komisjon nõustub tegema erandi, võtab Kreeka Vabariik järgmise kohustuse.

a) Pank ei maksa hübriidkapitaliinstrumentidelt (või muudelt instrumentidelt, mille puhul tehakse kupongimakseid kaalutlusõiguse alusel) ühtegi kupongi või omavahenditesse kuuluvatelt instrumentidelt ja allutatud võlainstrumentidelt ühtegi dividendi, kui ta ei ole selleks õiguslikult kohustatud. Pank ei vabasta reserve selleks, et end sellisesse olukorda panna. Kahtluse korral, kas käesoleva kohustuse tähenduses selline õiguslik kohustus eksisteerib, esitab pank kupongi- või dividendimakse komisjonile heakskiitmiseks.

b) Pank ei osta tagasi mitte ühtegi oma aktsiat ega kasuta ostuoptsioone seoses nende omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja allutatud võlainstrumentidega.

c) Pank ei osta tagasi hübriidkapitaliinstrumente.

[1] Uute laenude andmine hõlmab ka laenude pikendamist ja olemasolevate laenude ümberkorraldamist.

[2] „Aastas % eelmise aasta varust" osutab uutele laenudele protsendina eelmise aasta lõpu varudest. Riskiga kaalutud vara summa vastab aasta lõpu summale.

28) **Omandamiskeeld**: Kreeka Vabariik võtab kohustuse mitte omandada üheski ettevõtjas mis tahes osalust ei vara ega aktsiate ülekandmise kujul. Omandamiskeeld hõlmab nii äriühinguna tegutsevaid ettevõtjaid kui ka igasugust varade paketti, mis moodustab ettevõtja ([1]).

a) **Komisjoni eelnevat heakskiitu nõudvad erandid**: hoolimata sellest keelust võib pank pärast komisjonilt nõusoleku saamist ja vajaduse korral Kreeka finantsstabiilsuse fondi ettepanekul omandada äriühinguid ja ettevõtjaid, kui see toimub erakorralistel asjaoludel finantsstabiilsuse taastamiseks või tõhusa konkurentsi tagamiseks.

b) **Komisjoni eelnevat heakskiitu mittevajavad erandid**: pank võib omandada ettevõtjates osaluse, eeldusel et

1) igasuguse omandamistehingu eest makstav ostuhind jääb alla [[…] %] panga bilansimahust ([2]) kohustuste jõustumise kuupäeval ning ([3]);

2) kõikide alates kohustuste jõustumise kuupäevast kuni ümberkorralduskava lõpuni tehtud omandamistehingute eest makstavad kumulatiivsed ostuhinnad jäävad alla [[…] %] panga bilansimahust kohustuste jõustumise kuupäeval.

c) **Omandamiskeeluga hõlmamata tegevus**: omandamiskeeld ei hõlma tavapärase pangandustegevuse raames raskustes ettevõtete vastu suunatud nõuete haldamise käigus toimuvaid omandamisi, sealhulgas olemasolevate võlakohustuste konverteerimist omakapitaliinstrumentideks.

29) **Reklaamikeeld**: Kreeka Vabariik võtab kohustuse, et pank hoidub riigi toetusele viitavast reklaamist ja igasuguste selliste agressiivsete äristrateegiate kasutamisest, mida ilma Kreeka Vabariigi toetuseta ei viidaks ellu.

IV PEATÜKK. JÄRELEVALVE EEST VASTUTAV USALDUSISIK

1) Kreeka Vabariik võtab kohustuse, et pank muudab ja pikendab komisjoni heakskiidetud ja panga poolt 16. jaanuaril 2013 järelevalve eest vastutavasse ametisse nimetatud usaldusisiku volitusi kuni ümberkorraldusperioodi lõpuni. Pank laiendab ka kõnealuste volituste ulatust, hõlmates i) ümberkorralduskava ja ii) kõikide käesolevas lisas sätestatud kohustuste järelevalve.

2) Neli nädalat pärast kohustuste jõustumise kuupäeva esitab Kreeka Vabariik komisjonile muudetud volituste lõppversiooni, kuhu on lisatud kõik sätted, mis on vajalikud selleks, et järelevalve eest vastutav usaldusisik saaks kõnealuste kohustuste raames oma ülesandeid täita.

3) Järelevalve eest vastutavat usaldusisikut käsitlevad täiendavad sätted on täpsustatud eraldi dokumendis.

Peasekretär

Christina PAPAKONSTANTINOU

([1]) Kõnealuse kohustuse raames jäetakse kohustuse kohaldamisalast välja panga börsivälistesse ettevõtetesse investeerivad ja riskikapitaliettevõtted. Sellega seoses esitab pank komisjonile ametliku taotluse, mis sisaldab nimetatud ettevõtja äriplaani.

([2]) Selle kohustuse puhul võrdub bilansimaht panga koguvaradega.

([3]) Kui komisjon annab loa omandamiskeelu tühistamiseks kohustuste III peatüki punkti 28 alapunkti a alusel, arvestatakse kohustuste jõustumise kuupäeva panga bilansimahu sisse ka omandatud üksuste varad või omandatud varad omandamiskuupäeva seisuga.

Liide

Kreeka kohalike tehingute makromajanduslikud prognoosid

% aastane kasv (kui ei ole märgitud teisiti)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulatiivne kasvumäär 2013–2017
Reaalne SKP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominaalne laenukasv Kreekas	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
SKP deflaator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Kinnisvarahinnad	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Kodumajapidamiste kasutada jääv nominaaltulu	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Erasektori hoiused	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Töötus (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
EKP refinantseerimismäär (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Viivislaenude moodustamise kõrghetk			2014. a teine pool				
Kolme kuu euribor (keskmine, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Juurdepääs kapitaliturgudele – repotehingud		JAH – ülempiirita					
Juurdepääs kapitaliturule – tagatud / kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata		JAH – kuni 500 miljonit eurot tehingu kohta	JAH – kuni 1 miljard eurot tehingu kohta	JAH – ülempiirita			